

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

KOP BÖLGESİ SOSYO EKONOMİK GÖSTERGELER RAPORU 2025

KOP

YAYINLARI

KOP BÖLGESİ SOSYO EKONOMİK GÖSTERGELER RAPORU 2025

ISBN

978-605-7887-28-3

© 2026 Konya Ovası Projesi (KOP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı.

Bu yayının tüm hakları kuruma aittir.

KOP YAYINLARI

Adres

KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

Adres: Konevi Mahallesi, Feritpaşa Caddesi, No: 18 42040

Meram / Konya

Tel: +90 332 280 28 00 – **Faks:** +90 332 280 29 00

KEP: kpbki@hs01.kep.tr

E-posta: bilgi@kop.gov.tr

Web: www.kop.gov.tr

* Bu çalışma İzleme ve Değerlendirme Koordinatörlüğü tarafından hazırlanmıştır.

İMTİYAZ SAHİBİ

KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı adına

Dr. Murat KARAKOYUNLU – Başkan

EDİTÖR

İbrahim Umut GÜREL – Koordinatör

DANIŞMANLAR

Kasım AKYOL – Başkan Yardımcısı

Ahmet Suad TOPRAK – Başkan Yardımcısı

HAZIRLAYANLAR

Dr. Fidan CİCİBİYİK – İstatistikçi

Kısmet Merve ÖZSOY – Mühendis

KAPAK TASARIM

Ebru TÖRE – Grafik Tasarım

KATKI SAĞLAYANLAR

Beşeri, Sosyal ve Kurumsal Gelişme Koordinatörlüğü

Enerji, Sanayi ve Teknoloji Koordinatörlüğü

Tarım ve Kırsal Kalkınma Koordinatörlüğü

Toprak ve Su Yönetimi Koordinatörlüğü

Yönetim Hizmetleri Koordinatörlüğü

Ali Aydın İDİZ – Mali Hizmetler Uzmanı

Bekir BULUT - Uzman

İÇİNDEKİLER

TABLolar.....	V
ŞEKİLLER.....	VIII
GRAFİKLER.....	IX
KISALTMALAR.....	X
BAŞKAN SUNUŞU.....	XI
YÖNETİCİ ÖZETİ.....	XII
GİRİŞ.....	XV
1. BÖLGEYE GENEL BAKIŞ.....	1
1.1. YÜZÖLÇÜMÜ.....	1
1.2. İSTATİSTİKİ BÖLGE BİRİMLERİ SINIFLANDIRMASI VE İDARİ YAPI.....	2
1.3. KOP BÖLGESİ İLLERİ.....	3
1.3.1. Aksaray.....	3
1.3.2. Karaman.....	4
1.3.3. Kırıkkale.....	4
1.3.4. Kırşehir.....	5
1.3.5. Konya.....	6
1.3.6. Nevşehir.....	6
1.3.7. Niğde.....	7
1.3.8. Yozgat.....	8
2. NÜFUS VE GÖÇ.....	9
2.1. NÜFUS.....	9
2.2. GÖÇ.....	18
3. DEMOGRAFİK BİLGİLER.....	19
4. BÖLGENİN SOSYO EKONOMİK GÖRÜNÜMÜ.....	22
4.1. TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER.....	22
4.1.1. Gayri Safi Yurt İçi Hasıla.....	22
4.1.2. İhracat ve İthalat.....	22
4.1.3. Temel İşgücü Göstergeleri.....	23
4.2. SOSYO-EKONOMİK ARAŞTIRMALAR.....	24
4.2.1 Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmaları (SEGE).....	24
4.2.2 Türkiye'de Kentsel ve Kırsal Yerleşim Sistemleri (YER-SİS) Çalışması.....	29
4.2.3 Sosyoekonomik Seviye Çalışması.....	35
4.2.4 Beşeri Sermaye Endeksi.....	38
5. TARIM.....	40
5.1. AKARSU VE TARIM HAVZALARI.....	40
5.2. SU KAYNAKLARI.....	41
5.3. TARIM ALANI.....	45
5.4. BİTKİSEL ÜRETİM.....	45
5.5. HAYVANCILIK.....	48
5.6. TARIMSAL MEKANİZASYON.....	52

5.7. SU ÜRÜNLERİ.....	53
6. MADENCİLİK.....	54
6.1. AKSARAY İLİ MADEN KAYNAKLARI.....	54
6.2. KARAMAN İLİ MEVCUT MADEN KAYNAKLARI.....	54
6.3. KIRIKKALE İLİ MADEN KAYNAKLARI.....	54
6.4. KIRŞEHİR İLİ MADEN KAYNAKLARI.....	55
6.5. KONYA İLİ MADEN KAYNAKLARI.....	56
6.6. NEVŞEHİR İLİ MEVCUT MADEN KAYNAKLARI.....	58
6.7. NİĞDE İLİ MEVCUT MADEN KAYNAKLARI.....	59
6.8. YOZGAT İLİ MEVCUT MADEN KAYNAKLARI.....	60
6.9. KOP BÖLGESİ MEVCUT MADEN KAYNAKLARI.....	61
7. ENERJİ.....	64
8. SANAYİ.....	68
8.1. YATIRIM TEŞVİKLERİ.....	68
8.1.1. <i>Proje Bazlı Teşvik Sistemi</i>	70
8.1.2. <i>Yatırımlarda Devlet Yardımındaki Karar Doğrultusunda Oluşturulan Teşvik Sisteminin Vizyoner Alt Bileşenleri</i>	71
8.2. ORGANİZE SANAYİ, ENDÜSTRİ, AR-GE, TASARIM VE TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ.....	73
8.3. İSTANBUL SANAYİ ODASI İLK 500 VE İKİNCİ 500 SANAYİ KURULUŞLARI.....	76
8.4. MARKA VE PATENT BAŞVURU-TESCİL BİLGİLERİ.....	76
8.5. İŞ KAYITLARINA GÖRE GİRİŞİM SAYILARI.....	77
9. ULAŞTIRMA VE HABERLEŞME.....	79
10. KÜLTÜR VE TURİZM.....	83
11. KIRSAL VE KENTSEL ALTYAPI.....	90
12. EĞİTİM.....	94
13. SAĞLIK.....	101
14. ÖZET VERİLER.....	103

TABLolar

Tablo 1 KOP Bölgesi İllerinin Yüzölçümü Bilgileri.....	1
Tablo 2 İBBS'ye Göre KOP Bölgesi İlleri.....	2
Tablo 3 KOP Bölgesi İllerinin İlçe, Belediye ve Köy Sayıları (2024).....	3
Tablo 4 KOP Bölgesi Nüfusunun İllere Göre Dağılımı	9
Tablo 5 KOP Bölgesi İllerinin Nüfusunun Cinsiyete Göre Dağılımı (2024)	10
Tablo 6 KOP Bölgesi İllerinin İl-İlçe Merkezleri ve Belde-Köy Nüfusları	12
Tablo 7 KOP Bölgesi İllerinin Yıllık Nüfus Artış Hızı (Binde).....	13
Tablo 8 KOP Bölgesi İllerinin 2023-2030 Nüfus Projeksiyonu.....	15
Tablo 9 KOP Bölgesi İllerinin Kent-Kır Sınıflamasına Göre Nüfusu (2024).....	17
Tablo 10 KOP Bölgesi İllerinin Aldığı Göç, Verdiği Göç ve Net Göç Hızı (2023-2024)	18
Tablo 11 KOP Bölgesi İllerinin Doğum Sayısı	19
Tablo 12 KOP Bölgesi İllerinin Bebek Ölüm Sayısı (2024).....	19
Tablo 13 KOP Bölgesi İllerinin Ölüm Sayısı.....	20
Tablo 14 KOP Bölgesi İllerinin İntihar Sayısı	20
Tablo 15 KOP Bölgesi İllerinin Evlenme Sayısı.....	20
Tablo 16 KOP Bölgesi İllerinin Boşanma Sayısı.....	21
Tablo 17 KOP Bölgesi İllerinde Kişi Başına Düşen GSYH (TL, 2025 Yılı Fiyatı)	22
Tablo 18 KOP Bölgesi İllerinin İhracat Değeri (1000 \$)	22
Tablo 19 KOP Bölgesi İllerinin İthalat Değeri (1000 \$).....	23
Tablo 20 İl SEGE'de KOP Bölgesi İllerinin Yeri	24
Tablo 21 İl SEGE 2025'e Göre KOP Bölgesi İllerinin Alt Boyutlar İtibarıyla Gelişmişlik Sıralaması	24
Tablo 22 İlçe SEGE-2022'ye Göre KOP Bölgesi İlçelerinin Kademe Dağılımı	26
Tablo 23 KOP Bölgesi İlçelerinin SEGE Sıralamasındaki Yeri	27
Tablo 24 KOP Bölgesi Kentsel Hizmet Merkezleri ve Dereceleri-İl Merkezleri	30
Tablo 25 KOP Bölgesi Kentsel Hizmet Merkezleri ve Dereceleri –İlçe Merkezleri	31
Tablo 26 KOP Bölgesi Kırsal Hizmet Merkezleri ve Dereceleri	33
Tablo 27 KOP Bölgesi İllere Ait SES Skoru ve SES Sınıflamasına Göre Hanehalkı Sayısı.....	35
Tablo 28 KOP Bölgesi İlçelerinin SES Skor Dereceleri	36
Tablo 29 KOP Bölgesi İllerinin Beşeri Sermaye Endeks Değerleri ve Değişim Oranları	39
Tablo 30 KOP Bölgesi İllerinin Beşeri Sermaye Endeksi Alt Bileşenlerine İlişkin Sayısal Değerleri.	39
Tablo 31 KOP Bölgesi Akarsu Havza Alanları (km ²).....	40
Tablo 32 KOP Bölgesi Tarım Havzaları	40
Tablo 33 KOP Bölgesi İllerinin Su Kaynakları Potansiyeli (hm ³ /yıl).....	42
Tablo 34 KOP Bölgesi İllerinin Kullanılabilir Su Kaynakları Potansiyeli (hm ³ /yıl)	42
Tablo 35 KOP Bölgesi İllerinde Mevcut Sulanan Alan (2025, ha).....	42
Tablo 36 KOP Bölgesi İllerinin Sulama Oranı (2025).....	43
Tablo 37 KOP Bölgesi İllerinin Sulama Hedefleri (ha)	44
Tablo 38 KOP Bölgesi İllerinin Tarım Alanları ve Türleri (2024, Hektar).....	45
Tablo 39 KOP Bölgesi İllerinde Bitkisel Üretim Değeri (Bin TL, 2025 Yılı Fiyatı).....	46
Tablo 40 KOP Bölgesi'nde Öne Çıkan Bitkisel Ürünlerin Üretim Miktarı (Ton).....	46
Tablo 41 KOP Bölgesi İllerinde Örtü Altı Tarım Alanları (2024, Dekar)	48
Tablo 42 KOP Bölgesi İllerinde Büyükbaş Hayvan Varlığı (Baş, 2024).....	48
Tablo 43 KOP Bölgesi İllerinde Büyükbaş Sağılan Hayvan Sayısı (Baş, 2019)	49
Tablo 44 KOP Bölgesi İllerinde Büyükbaş Hayvanlardan Elde Edilen Süt Miktarı (Ton, 2019).....	49

Tablo 45 KOP Bölgesi İllerinde Küçükbaş Hayvan Varlığı (Baş, 2024).....	49
Tablo 46 KOP Bölgesi İllerinde Küçükbaş Sağılan Hayvan Sayısı (2019)	50
Tablo 47 KOP Bölgesi İllerinde Küçükbaş Hayvanlardan Elde Edilen Süt Miktarı (2019)	50
Tablo 48 KOP Bölgesi İllerinde Kümes Hayvanı Varlığı (2024)	51
Tablo 49 KOP Bölgesi İllerinde Arıcılık (2024)	51
Tablo 50 KOP Bölgesi İllerinde Tek Tırnaklı Varlığı (2024)	52
Tablo 51 KOP Bölgesi İllerinde Tarım Alet ve Makine Varlığı (2024)	52
Tablo 52 KOP Bölgesi İllerinde Su Ürünleri Yetiştiriciliği (2024)	53
Tablo 53 Aksaray İli Yeraltı Kaynakları	54
Tablo 54 Karaman İli Yeraltı Kaynakları.....	54
Tablo 55 Kırıkkale İli Yeraltı Kaynakları	55
Tablo 56 Kırşehir İli Yeraltı Kaynakları	55
Tablo 57 Konya İli Yeraltı Kaynakları.....	56
Tablo 58 Nevşehir İli Yeraltı Kaynakları.....	58
Tablo 59 Niğde İli Yeraltı Kaynakları.....	59
Tablo 60 Yozgat İli Yeraltı Kaynakları.....	60
Tablo 61 KOP Bölgesi Yeraltı Kaynakları.....	62
Tablo 62 KOP Bölgesi İllerinde Elektrik Üretimi ve Kurulu Gücü (2024)	64
Tablo 63 KOP Bölgesi İllerinde Kullanım Yerlerine Göre Elektrik Tüketimi (MWh, 2023)	66
Tablo 64 KOP Bölgesi İllerinde Kişi Başı Elektrik Tüketimi (Kwh, 2023)	67
Tablo 65 Yatırım Teşviklerinin KOP Bölgesi İlleri Bazında Sınıflandırılması	69
Tablo 66 KOP Bölgesi'nde Alt Bölge Desteğinden Yararlanabilecek İlçelerin Teşvik Düzeyleri.....	70
Tablo 67 KOP Bölgesi İlleri İçin Yerel Kalkınma Hamlesi Kapsamında Belirlenen Yatırım Konuları (2025)	72
Tablo 68 KOP Bölgesi İllerinin OSB Bilgileri.....	74
Tablo 69 KOP Bölgesi İllerinin Endüstri Bölgesi Bilgileri.....	74
Tablo 70 KOP Bölgesi İllerinin Ar-Ge Merkezi Bilgileri	75
Tablo 71 KOP Bölgesi İllerinin Tasarım Merkezi ve Teknoloji Geliştirme Bölgesi Bilgileri.....	75
Tablo 72 KOP Bölgesi İllerinde İSO İlk 500 ve İkinci 500 Sanayi Kuruluşu Listesine Giren Firma Sayıları	76
Tablo 73 KOP Bölgesi İllerinin Marka Başvuru ve Tescil Bilgileri	76
Tablo 74 KOP Bölgesi İllerinin Patent Başvurusu ve Tescil Bilgileri	77
Tablo 75 KOP Bölgesi İllerinin İş Kayıtlarına Göre Girişim Sayıları (2023).....	78
Tablo 76 KOP Bölgesi İllerinin Yol Uzunlukları (km).....	79
Tablo 77 KOP Bölgesi İllerinin Motorlu Taşıt Araç Türleri ve Sayıları (2024)	79
Tablo 78 KOP Bölgesi İllerinin Kaza, Ölü ve Yaralı Sayısı Bilgileri (2024)	80
Tablo 79 KOP Bölgesi İllerinin İniş-Kalkış Yapan Uçak Sayıları (2024)	80
Tablo 80 KOP Bölgesi İllerinin Hava Yolu Yolcu Sayısı (2024)	80
Tablo 81 KOP Bölgesi İllerinin Hava Yolu Taşınan Yük Miktarı (2024, Ton).....	81
Tablo 82 KOP Bölgesi İllerinin Demiryolu Uzunlukları, Taşınan Yolcu Sayısı ve Yük Miktarı (2024)	81
Tablo 83 KOP Bölgesi İllerinde Haberleşme ve İnternet Altyapısı (2024).....	82
Tablo 84 Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesislerinde KOP Bölgesi'nde Yıllar İtibariyle Tesise Geliş ve Geceleme Sayıları	83
Tablo 85 KOP Bölgesi İllerinde Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesislerinde Mevcut Durum.....	83

Tablo 86 KOP Bölgesi İllerinde İşletme, Basit Konaklama İşletme ve Yatırım Belgeli Tesis Sayısı (2024)	84
Tablo 87 KOP Bölgesi İllerinde Yer Alan Sit Alanları ve Taşınmaz Kültür Varlıkları (2024)	86
Tablo 88 Türkiye’de En Çok Ziyaretçi Sayısına Sahip Müze ve Ören Yerleri (2024)	87
Tablo 89 KOP Bölgesi’nde Bulunan UNESCO Miras Listesindeki Alanlar	87
Tablo 90 KOP Bölgesi İllerinde Tiyatro Salonu Sayısı, Koltuk Sayısı, Gösteri ve Seyirci Sayısı (2024)	87
Tablo 91 KOP Bölgesi İllerinde Sinema Salonu, Koltuk, Gösteri ve Seyirci Sayısı (2024).....	88
Tablo 92 KOP Bölgesi İllerine İlişkin Halk Kütüphanesi Bilgileri (2024).....	88
Tablo 93 KOP Bölgesi İllerinde Yer Alan İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi ve Arıtma Tesisi (2022)	91
Tablo 94 KOP Bölgesi İleri Belediye Atıksu İstatistikleri (2022)	92
Tablo 95 KOP Bölgesi İleri Atık İstatistikleri (2022).....	93
Tablo 96 KOP Bölgesi İleri Eğitim İstatistikleri (2023-2024).....	95
Tablo 97 KOP Bölgesi İllerinde Eğitim Seviyesine Göre Okullaşma Oranı (% , 2023-2024)	96
Tablo 98 KOP Bölgesi İllerinde Eğitim Seviyesine Göre Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı (2023-2024).....	96
Tablo 99 KOP Bölgesi İllerinde Okul, Şube ve Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayıları (2023-2024)	97
Tablo 100 KOP Bölgesi İllerinde Yüksek Öğretim Kurumlarında Görev Yapan Öğretim Elemanı Sayısı (2024)	97
Tablo 101 KOP Bölgesi İllerinde Yüksek Öğretim Kurumlarındaki Mevcut Öğrenci Sayıları.....	98
Tablo 102 KOP Bölgesi İllerinde Yükseköğretim Kurumlarındaki Mevcut Öğrenci Sayıları.....	98
Tablo 103 KOP Bölgesi İllerinde Okur-Yazar Durumu (2024).....	99
Tablo 104 KOP Bölgesi İllerinde Kadın Okuma Yazma Bilmeyen Nüfusun Toplam Nüfus İçerisindeki Oranı (2024)	100
Tablo 105 KOP Bölgesi İllerinde Hastane ve Yatak Sayısı (2023)	101
Tablo 106 KOP Bölgesi İllerinde Yüz Bin Kişiye Düşen Yatak Sayısı (2023)	101
Tablo 107 KOP Bölgesi İllerinin Sağlık Personeli Sayısı (2023)	102
Tablo 108 Seçilmiş Göstergelere İlişkin KOP Bölgesi Verileri.....	103

ŞEKİLLER

Şekil 1 KOP Bölgesi Haritası.....	1
Şekil 2 İBBS Düzey 2'ye Göre KOP Bölgesi'nde Bulunan Kalkınma Ajansları	2
Şekil 3 Aksaray İl Haritası	3
Şekil 4 Karaman İl Haritası	4
Şekil 5 Kırıkkale İl Haritası.....	5
Şekil 6 Kırşehir İl Haritası.....	5
Şekil 7 Konya İl Haritası	6
Şekil 8 Nevşehir İl Haritası	7
Şekil 9 Niğde İl Haritası.....	7
Şekil 10 Yozgat İl Haritası	8
Şekil 11 İl SEGE-2025 Gelişmişlik Kademeleri Haritası	25
Şekil 12 KOP Bölgesi İlçelerinin SEGE-2022 Haritası	29
Şekil 13 KOP Bölgesi'nin İlçe Bazlı YERSİS Haritası	32
Şekil 14 Türkiye Güneş Enerjisi Potansiyel Atlası	64
Şekil 15 Türkiye Rüzgâr Enerjisi Potansiyel Haritası (Kapasite Faktörü Dağılımı-100 metre)	65
Şekil 16 Türkiye Jeotermal Kaynak Alanları ve Sıcaklık Dağılımı	65
Şekil 17 Türkiye Yatırım Teşvik Sistemi Haritası	69

GRAFİKLER

Grafik 1 KOP Bölgesi İlleri Nüfusunun Bölge Nüfusu İçindeki Payı (2024).....	9
Grafik 2 Türkiye Nüfus Piramidi (2024).....	10
Grafik 3 Türkiye Nüfus Yapısı (2024).....	11
Grafik 4 KOP Bölgesi Nüfus Piramidi (2024).....	11
Grafik 5 KOP Bölgesi Nüfus Yapısı (2024).....	12
Grafik 6 KOP Bölgesi İllerinin Nüfus Yoğunluğu (kişi/km ²).....	13
Grafik 7 KOP Bölgesi ve Türkiye Nüfus Artış Hızı (Binde).....	14
Grafik 8 KOP Bölgesi İllerinin 2023-2030 Nüfus Projeksiyonu.....	16
Grafik 9 KOP Bölgesi'nin Kent-Kır Sınıflamasına Göre Nüfus Dağılımı.....	17
Grafik 10 KOP Bölgesi İllerinin Net Göç Hızı (Binde).....	18
Grafik 11 KOP Bölgesi İllerinin Temel İşgücü Göstergeleri.....	23
Grafik 12 İlçe SEGE 2022'ye Göre KOP Bölgesi İlçelerinin Kademe Dağılım Oranları.....	26
Grafik 13 KOP Bölgesi İllerinin SES Skorları Seviye Grupları.....	36
Grafik 14 KOP Bölgesi İllerinin Yıllık Yağış Ortalaması (mm).....	41
Grafik 15 KOP Bölgesi'nde Sulamaların Dağılımı.....	45
Grafik 16 KOP Bölgesi ve Türkiye'nin Kullanım Yerlerine Göre Elektrik Tüketimi Karşılaştırması (2024, %).....	66
Grafik 17 Yatırım Teşvik Sistemi.....	68
Grafik 18 KOP Bölgesi İllerinde Ortalama Kalış Süresi (2024).....	85
Grafik 19 KOP Bölgesi İllerinde Bin Kişi Başına Düşen Yararlanma Sayısı (2024).....	89

KISALTMALAR

ADNKS	: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
AHİKA	: Ahiler Kalkınma Ajansı
Ar-Ge	: Araştırma ve Geliştirme
BTK	: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
COVID-19	: Coronavirus Disease 2019 (Koronavirüs Hastalığı 2019)
DEGURBA	: Degree of Urbanisation (Kentleşme Derecesi)
DSİ	: Devlet Su İşleri
EPDK	: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
GES	: Güneş Enerji Santrali
GSYH	: Gayri Safi Yurtiçi Hâsıla
GWh	: Gigawatt-saat
HIT-30	: High Technology Investments 2030
İBBS	: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması
İSO	: İstanbul Sanayi Odası
KDV	: Katma Değer Vergisi
Km	: Kilometre
Km ²	: Kilometrekare
KOP	: Konya Ovası Projesi
KOP BKİ	: Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
Kwh	: Kilowatt-saat
MAKS	: Mekânsal Adres Kayıt Sistemi
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
MEVKA	: Mevlana Kalkınma Ajansı
mm	: milimetre
MW	: Megawatt
MWh	: Megawatt-saat
ORAN	: Orta Anadolu Kalkınma Ajansı
OSB	: Organize Sanayi Bölgesi
OSBÜK	: Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu
SEGE	: Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması
SES	: Sosyoekonomik Seviye
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
TCDD	: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları
TR	: Türkiye
TÜMOSAN	: Türk Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
TGB	: Teknoloji Geliştirme Bölgesi
UNESCO	: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü)
YHT	: Yüksek Hızlı Tren
YER-SİS	: Türkiye’de Kentsel ve Kırsal Yerleşim Sistemleri

BAŞKAN SUNUŞU

Bölgesel kalkınma; doğal kaynakların etkin kullanımı, ekonomik çeşitlenme, sosyal refahın artırılması ve mekânsal dengelerin güçlendirilmesi gibi çok boyutlu süreçlerin eş zamanlı ve uyumlu biçimde yönetilmesini gerektiren stratejik bir alandır. Bu süreçlerin sağlıklı biçimde yürütülebilmesi ise ancak güvenilir veri altyapısına dayalı, bütüncül ve kanıta dayalı politika yaklaşımlarıyla mümkündür.

Konya Ovası Projesi (KOP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı olarak, sorumluluk alanımızda yer alan Aksaray, Karaman, Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Nevşehir, Niğde ve Yozgat illerinin ekonomik, sosyal ve mekânsal gelişimini bütüncül bir perspektifle ele alıyor; planlama, programlama, uygulama, izleme ve değerlendirme süreçlerini bu anlayış doğrultusunda yürütüyoruz. Bölgenin sahip olduğu tarımsal üretim kapasitesi, doğal kaynak potansiyeli, gelişen sanayi altyapısı ve stratejik coğrafi konumu, Türkiye'nin dengeli ve sürdürülebilir kalkınma hedefleri açısından KOP Bölgesi'ni özel bir konuma taşımaktadır.

Bu kapsamda hazırlanan KOP Bölgesi Sosyo-Ekonomik Göstergeler Raporu 2025, bölgenin demografik yapısından ekonomik performansına, tarım ve su kaynaklarından sanayi, enerji ve ulaştırma altyapısına; eğitim, sağlık ve turizm göstergelerinden sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeylerine kadar geniş bir tematik çerçevede en güncel ve resmi verileri bir araya getirmektedir. Rapor, yalnızca mevcut durumu ortaya koyan bir veri derlemesi olmanın ötesinde; zaman içerisindeki değişim eğilimlerini izlemeye, bölge içi farklılaşmaları anlamaya ve gelişme potansiyellerini tespit etmeye imkân veren güçlü bir analitik zemin sunmaktadır.

KOP Bölgesi, ülkemizin gıda arz güvenliğinde üstlendiği kritik rol, yenilenebilir enerji yatırımlarındaki yükselen kapasitesi, gelişmekte olan sanayi ekosistemi ve geniş ulaştırma ağlarıyla Türkiye kalkınma vizyonunun temel taşı niteliğindedir. Bununla birlikte; su kaynaklarının sürdürülebilir yönetimi, nitelikli işgücünün bölgede tutulması, katma değeri yüksek üretim ve turizmde gelir artırıcı yapısal dönüşüm gibi alanlar bölgesel kalkınmanın öncelikli başlıkları olmaya devam etmektedir. Bu raporda sunulan göstergeler, söz konusu alanlarda politika ve uygulama süreçlerine yön verecek sağlam bir bilgi temeli oluşturmaktadır.

KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı olarak amacımız; bölgenin potansiyelini en etkin biçimde değerlendiren, kaynakları sürdürülebilir kullanan ve insan odaklı kalkınmayı esas alan politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Bu doğrultuda hazırlanan KOP Bölgesi Sosyo-Ekonomik Göstergeler Raporu'nun; kamu kurumları, yerel yönetimler, yatırımcılar, akademi ve tüm paydaşlar için güvenilir bir başvuru kaynağı olacağına, bölgenin kalkınma sürecine yön veren çalışmalara ışık tutacağına inanıyorum.

Bu çalışmanın hazırlanmasında emeği geçen tüm kurum ve uzmanlara teşekkür eder, raporun KOP Bölgesi'nin sürdürülebilir ve dengeli kalkınma yolculuğuna katkı sunmasını temenni ederim.

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bölgesel Çerçeve ve Stratejik Konum

Konya Ovası Projesi (KOP) Bölgesi; Aksaray, Karaman, Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Nevşehir, Niğde ve Yozgat illerini kapsayan, Türkiye yüzölçümünün yaklaşık %12,2'sini (95.580 km²) oluşturan stratejik bir kalkınma havzasıdır. Bölge, mekânsal büyüklüğü, tarımsal üretim kapasitesi, sanayi altyapısı ve yenilenebilir enerji potansiyeli ile Türkiye'nin bölgesel kalkınma politikalarında özel bir yere sahiptir.

KOP modeli; sulama yatırımları, kırsal kalkınma projeleri, sanayi ve yatırım teşvik mekanizmaları ile sosyal altyapı yatırımlarını entegre eden çok sektörlü bir kalkınma yaklaşımına dayanmaktadır.

Demografik Yapı ve Şehirleşme Dinamikleri

2024 yılı itibarıyla KOP Bölgesi nüfusu 4.663.709 kişidir ve Türkiye nüfusunun %5,44'ünü oluşturmaktadır. Son bir yılda nüfus 5.692 kişi azalmış, bölgenin yıllık nüfus artış hızı % -1,2 olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde Türkiye genelinde artış hızı % 3,4 olmuştur. Bu durum, bölgenin demografik dönüşüm sürecinde olduğunu göstermektedir.

Bölgenin en yüksek nüfuslu ili 2.330.024 kişi ile Konya, en düşük nüfuslu ili ise 244.546 kişi ile Kırşehir'dir. Nüfus yoğunluğu en yüksek il 61 kişi/km² ile Aksaray, en düşük il 30 kişi/km² ile Karaman'dır. Bölge ortalaması 49 kişi/km² olup Türkiye ortalamasının (111 kişi/km²) oldukça altındadır.

6360 sayılı Büyükşehir Yasası sonrasında Konya'nın tüm nüfusunun kentsel nüfus kabul edilmesiyle birlikte bölge genelinde şehirleşme oranı %85'in üzerine çıkmıştır. Ancak bu durum kırsal nüfusun tamamen ortadan kalktığı anlamına gelmemekte; kırsal alanlarda yaşanan nüfus ve üretim yapısındaki dönüşüm dikkat çekmektedir.

Nüfus piramidi incelendiğinde doğurganlık oranlarında düşüş ve 65 yaş üstü nüfus oranında artış eğilimi gözlenmektedir. Okuma-yazma bilmeyen nüfusun büyük çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır; bu durum beşeri sermaye politikalarında toplumsal cinsiyet perspektifinin önemini ortaya koymaktadır.

Tarımsal Güç ve Su Yönetimi

KOP Bölgesi, Türkiye'nin "tahıl ambarı" olarak bilinmekte olup tarımsal üretimde birçok üründe ülke lideridir.

2024 yılı verilerine göre bölge;

- Türkiye lale üretiminin %93'ünü
- Yeşil mercimeğin %83'ünü
- Havucun %72'sini
- Şeker pancarının yaklaşık %47'sini tek başına üretmektedir.

Ayrıca Türkiye'deki toplam tarım alanının yaklaşık %19'u KOP Bölgesi'nde yer almaktadır. Bu durum bölgeyi ulusal gıda güvenliği açısından kritik bir konuma taşımaktadır.

Ancak bölgenin en temel yapısal sorunu su kıtlığıdır. Konya Kapalı Havzası'nda geniş tarım alanları bulunmasına rağmen kullanılabilir su potansiyeli sınırlıdır. Mevcut durumda yaklaşık 1,6 milyon hektar alan sulanmakta olup planlanan projelerle bu miktarın yaklaşık 1,9 milyon hektara çıkarılması hedeflenmektedir.

Bölge ayrıca 2.251.519 baş büyükbaş hayvan varlığı ile Türkiye toplamının %13'ünü temsil etmektedir. Konya tek başına 944.838 baş büyükbaş hayvan varlığı ile Türkiye'de birinci sıradadır. Bu göstergeler, hayvancılık sektörünün bölgesel ekonomi içindeki ağırlığını ortaya koymaktadır.

Sürdürülebilir kalkınma açısından su yönetimi, basınçlı sulama sistemlerinin yaygınlaştırılması ve yeraltı su seviyelerinin korunması stratejik öneme sahiptir.

Ekonomik Göstergeler ve Sanayi Yapısı

2024 yılı itibarıyla KOP Bölgesi'nin toplam ihracatı 5.077.541 bin dolar (yaklaşık 5,08 milyar \$) olarak gerçekleşmiştir. Bölgenin Türkiye ihracatı içerisindeki payı %1,94'e yükselmiştir.

Konya ili tek başına 3.584.612 bin dolarlık ihracat ile bölge toplamının yaklaşık %70'ten fazlasını gerçekleştirmektedir. İthalat ise 2.206.012 bin dolar olup Türkiye içerisindeki payı %0,64'tür. Bölge dış ticaret fazlası vermektedir.

Kişi başına düşen GSYH verilerinde Karaman ili 511.369 TL ile bölge içinde en yüksek değere sahiptir. Ancak tüm KOP illeri Türkiye ortalaması olan 566.613 TL'nin altında kalmaktadır. Bu durum, üretim hacmindeki artışa rağmen katma değer yapısının güçlendirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Sanayi altyapısı bakımından bölgede toplam 40 Organize Sanayi Bölgesi (OSB) bulunmaktadır. Konya 12 OSB ile bölgenin sanayi merkezi konumundadır. Teşvik sistemi kapsamında Konya 2. bölge desteklerinden yararlanırken, Yozgat ve Niğde 5. ve 6. bölge teşvikleri ile yatırım çekmeye çalışmaktadır.

Enerji ve Madencilik Potansiyeli

KOP Bölgesi 14.924,40 GWh elektrik üretimi ile ülkemiz lisanslı elektrik üretiminin %4,6'lık kısmını karşılamaktadır. Konya (2.918,63 MW) ve Kırıkkale (2.132,23 MW) kurulu güçte öne çıkan illerdir.

Konya-Karapınar Enerji Endüstri Bölgesi'nde kurulan 1.000 MWe kapasiteli güneş enerjisi santrali yılda yaklaşık 2,5 milyar kWh elektrik üretmekte ve yaklaşık 1,5 milyon ton karbon salınımının önüne geçmektedir.

Türkiye'de ilan edilen enerji endüstri bölgesinden 3'ü KOP Bölgesi'nde yer almaktadır (Konya-Karapınar, Niğde-Bor, Karaman). Bu durum bölgenin yenilenebilir enerji alanında ulusal ölçekte stratejik konumunu pekiştirmektedir.

Madencilik sektöründe Aksaray'da feldispat ve kaolen; Konya'da manyezit ve linyit; Nevşehir'de pomza ve perlit yatakları dikkat çekmektedir. Bu rezervler, sanayiye girdi sağlayan stratejik kaynaklar niteliğindedir.

Sosyal Altyapı: Eğitim, Sağlık ve Turizm

a. Turizm

Nevşehir (Kapadokya) ve Konya (Mevlana Müzesi) bölgenin turizm merkezleridir. 2024 yılında konaklama tesislerinde 5,4 milyondan fazla geceleme gerçekleşmiştir. Mevlana Müzesi, Türkiye'nin en çok ziyaret edilen müzesidir.

b. Sağlık

Bölgedeki yüz bin kişiye düşen hastane yatak sayısı 330 olup Türkiye ortalaması olan 312'nin üzerindedir. Ancak sağlık personeli yoğunluğu bakımından bazı illerde güçlendirme ihtiyacı devam etmektedir.

c. Eğitim

2023–2024 öğretim yılında okullaşma oranları Türkiye ortalamasına yakındır. Bölgedeki üniversite öğrencilerinin yaklaşık %41'i Konya'da eğitim görmektedir. Bu durum Konya'nın bölgesel eğitim merkezi rolünü güçlendirmektedir.

Genel Stratejik Sonuç

KOP Bölgesi;

- Türkiye tarım alanlarının %19'unu barındıran,
- Büyükbaş hayvan varlığının %13'ünü sağlayan,
- 5 milyar doların üzerinde ihracat yapan,
- 7.750,7 MW kurulu güç kapasitesine sahip,

Ancak kişi başına gelir bakımından ulusal ortalamanın altında kalan çok boyutlu bir kalkınma havzasıdır.

Bölgesel kalkınma stratejisinin üç temel ekseninde güçlendirilmesi gerekmektedir:

- Su kaynaklarının sürdürülebilir ve verimli yönetimi
- Sanayide yüksek teknoloji ve katma değer artışı
- Demografik dönüşüme uyumlu sosyal politika tasarımı

Bu çerçevede KOP Bölgesi, Türkiye'nin gıda güvenliği, enerji dönüşümü ve dengeli bölgesel kalkınma hedeflerinde kritik rol oynamaya devam edecektir.

GİRİŞ

Konya Ovası Projesi (KOP) Bölge Kalkınma İdaresi (BKİ), adını bölgenin en büyük sulama projesinden alan ve amacı bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak olarak özetlenebilecek bir bölgesel kalkınma kurumudur. KOP BKİ; yerel kalkınma bileşenleri içerisinde tespit edilen yapısal dar boğazların giderilmesine yönelik olarak, sulama, bitkisel üretim, hayvancılık, kırsal kalkınmaya dayalı enerji, sanayi faaliyetleri ve temel altyapı yatırımları başta olmak üzere ekonomik, sosyal ve mekânsal alanları kapsayan çok sektörlü müdahale setleri geliştirmekte ve uygulamaktadır.

Bu çerçevede KOP BKİ, sürdürülebilirlik ve insan odaklılık ilkeleri doğrultusunda, bölgenin kaynak potansiyelini ve sosyo-ekonomik dinamiklerini esas alan entegre bir bölgesel kalkınma yaklaşımıyla; planlama, programlama, uygulama, izleme ve değerlendirme faaliyetlerini yürütmektedir. Aksaray, Karaman, Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Nevşehir, Niğde ve Yozgat illerini kapsayan KOP Bölgesi; tarımsal üretim kapasitesi, doğal kaynakları, beşeri yapısı ve gelişmekte olan sanayi altyapısı ile Türkiye'nin dengeli kalkınma hedefleri açısından stratejik bir konuma sahiptir. KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, bu geniş coğrafyada yürüttüğü planlama, projelendirme, izleme ve koordinasyon faaliyetleriyle bölgenin kalkınma sürecine bütüncül bir perspektif sunmaktadır.

Bölgesel kalkınmanın etkin ve kalıcı biçimde sağlanabilmesi, ancak sosyo-ekonomik yapının doğru okunması ve politika süreçlerinin güvenilir verilere dayandırılması ile mümkündür. Bu anlayış doğrultusunda düzenli olarak yayınlanmaya başlanan KOP Bölgesi Sosyo Ekonomik Göstergeler Raporu, bölgenin demografik, ekonomik ve sosyal dinamiklerini izlemeye imkân veren temel başvuru kaynaklarından biri haline gelmiştir. Rapor, zaman içerisindeki değişimleri görünür kılarken; gelişme eğilimlerini, kırılan alanları ve potansiyel fırsatları da ortaya koymaktadır.

2025 yılı edisyonu; nüfus ve göç dinamiklerinden sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeylerine, tarım ve su kaynaklarından sanayi, enerji ve madencilik faaliyetlerine; ulaştırma, eğitim, sağlık ile kırsal ve kentsel altyapıya kadar geniş bir tematik çerçevede, kamu kurumları tarafından üretilen en güncel ve resmi istatistik verileri içermektedir. Sunulan göstergeler, KOP Bölgesi'nin mevcut durumunu yalnızca betimlemekle kalmamakta; aynı zamanda bölge içindeki mekânsal ve sektörel farklılaşmaları anlamaya yönelik güçlü bir analitik zemin de oluşturmaktadır.

Bu çalışmada yer alan veriler, bölge ve Türkiye geneli ile karşılaştırmalı bir bakış açısıyla sunularak; karar vericiler, planlamacılar, yatırımcılar, akademisyenler ve tüm paydaşlar için doğru, tutarlı ve bütüncül bir veri altyapısı sağlamayı amaçlamaktadır. En güncel bilgiler ışığında hazırlanan bu raporun, KOP Bölgesi'nin sosyo-ekonomik gelişim sürecine katkı sunacak çalışmalara referans teşkil etmesini ve bölgeye ilişkin politika, planlama ve uygulama süreçlerinde yol gösterici olmasını temenni ederiz.

1. BÖLGEYE GENEL BAKIŞ

1.1. Yüzölçümü

Aksaray, Karaman, Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Nevşehir, Niğde ve Yozgat illerini içine alan KOP Bölgesi'nin yüzölçümü 95.580 km² olup, Türkiye yüzölçümünün %12,2'sini oluşturmaktadır (Şekil 1).

Şekil 1 KOP Bölgesi Haritası

Konya ili 40.814 km² lik yüzölçümü ile Türkiye'nin en büyük ilidir ve bölge yüzölçümünün %42,7'sini oluşturmaktadır. Bölgenin en düşük yüzölçümüne sahip ili ise 4.570 km² ile Kırıkkale'dir (Tablo 1).

Tablo 1 KOP Bölgesi İllerinin Yüzölçümü Bilgileri

İller	Yüzölçümü (km ²)
Aksaray	7.966
Karaman	8.869
Kırıkkale	4.570
Kırşehir	6.530
Konya	40.814
Nevşehir	5.392
Niğde	7.365
Yozgat	14.074
KOP Bölgesi	95.580
Türkiye	783.562
KOP/TR (%)	12,2

Kaynak: TÜİK, Ziy.Tar:15/08/2016

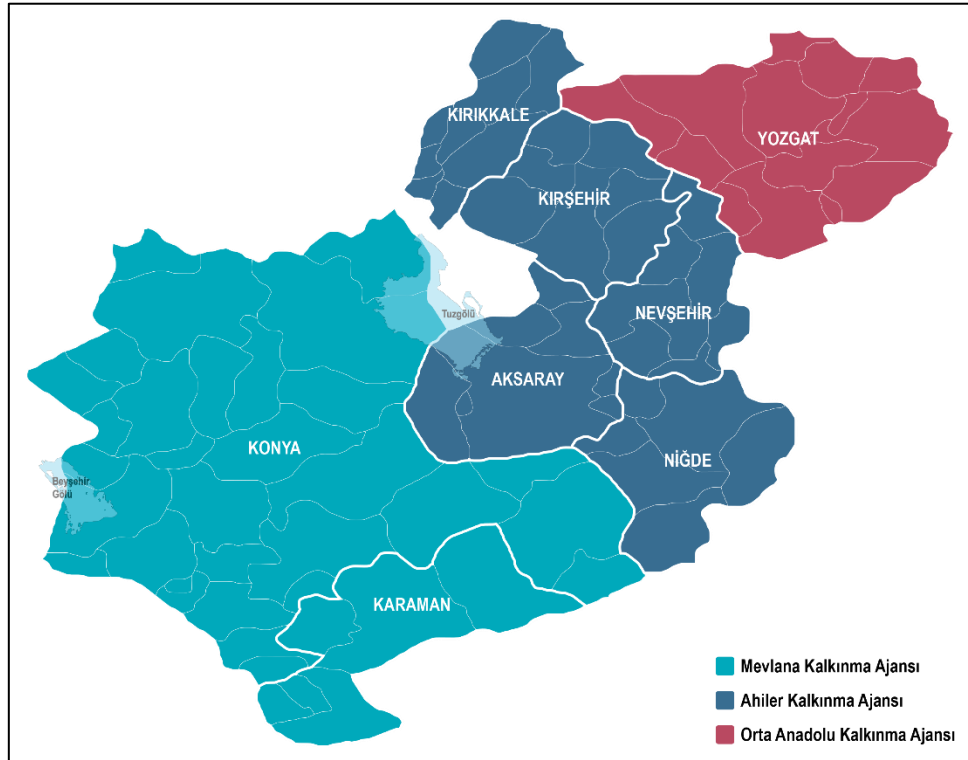
1.2. İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırması ve İdari Yapı

KOP Bölgesi illeri, İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırmasına (İBBS) göre Tablo 2’de verilen şekilde gruplandırılmaktadır.

Tablo 2 İBBS’ye Göre KOP Bölgesi İlleri

Düzyey-1	Düzyey-2	Düzyey-3
TR5 Batı Anadolu	TR52 Konya Alt Bölgesi	TR521 Konya
		TR522 Karaman
TR7 Orta Anadolu	TR71 Kırıkkale Alt Bölgesi	TR711 Kırıkkale
		TR712 Aksaray
		TR713 Niğde
	TR72 Kayseri Alt Bölgesi	TR714 Nevşehir
		TR715 Kırşehir
		TR723 Yozgat

KOP Bölgesi’nde üç adet Kalkınma Ajansı bulunmaktadır. TR52 Bölgesinde görev yapan Mevlana Kalkınma Ajansı (MEVKA)’nın çalışma alanında Karaman ve Konya, TR71 Bölgesinde görev yapan Ahiler Kalkınma Ajansı’nın (AHİKA) çalışma alanında Aksaray, Kırıkkale, Kırşehir, Nevşehir ve Niğde, TR72 Bölgesinde görev yapan Orta Anadolu Kalkınma Ajansı’nın (ORAN) çalışma alanında ise Yozgat bulunmaktadır (Şekil 2).

Şekil 2 İBBS Düzey 2’ye Göre KOP Bölgesi’nde Bulunan Kalkınma Ajansları

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre KOP Bölgesi’nde toplam 174 belediye, 89 ilçe ve 1.604 köy bulunmaktadır. Aksaray ilinde 22 belediye, 8 ilçe, 174 köy; Karaman ilinde 11 belediye, 6 ilçe, 158 köy; Kırıkkale ilinde 11 belediye, 9 ilçe, 185 köy; Kırşehir ilinde 10 belediye, 7 ilçe, 252 köy; Konya ilinde 31 belediye ve ilçe; Nevşehir ilinde 24 belediye, 8 ilçe, 151 köy; Niğde ilinde 29 belediye, 6 ilçe, 131 köy ve Yozgat ilinde 36 belediye, 14 ilçe ve 553 köy bulunmaktadır (Tablo 3).

Tablo 3 KOP Bölgesi İllerinin İlçe, Belediye ve Köy Sayıları (2024)

İller	Belediye Sayısı	İlçe Sayısı	Köy Sayısı
Aksaray	22	8	174
Karaman	11	6	158
Kırıkkale	11	9	185
Kırşehir	10	7	252
Konya	31	31	-
Nevşehir	24	8	151
Niğde	29	6	131
Yozgat	36	14	553
KOP Bölgesi	174	89	1.604
Türkiye	1.371	973	18.243

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar.:15/08/2025

Not: Belediye sayılarına Büyükşehir belediyeleri dahil değildir.

İlçe sayılarına il merkezleri/merkez ilçeler ve köy sayılarına boş köyler dahildir.

İl, ilçe, belediye, köy ve mahallelere göre nüfuslar belirlenirken: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından, ilgili mevzuat ve idari kayıtlar uyarınca Ulusal Adres Veri Tabanı (UAVT)nda yerleşim yerlerine yönelik olarak yapılan; idari bağlılık, tüzel kişilik ve isim değişiklikleri dikkate alınmıştır.

1.3. KOP Bölgesi İlleri

1.3.1. Aksaray

Aksaray ilinin yüzölçümü 7.966 km² olup, KOP Bölgesi illeri arasında alan büyüklüğü olarak 4. sırada yer almaktadır.

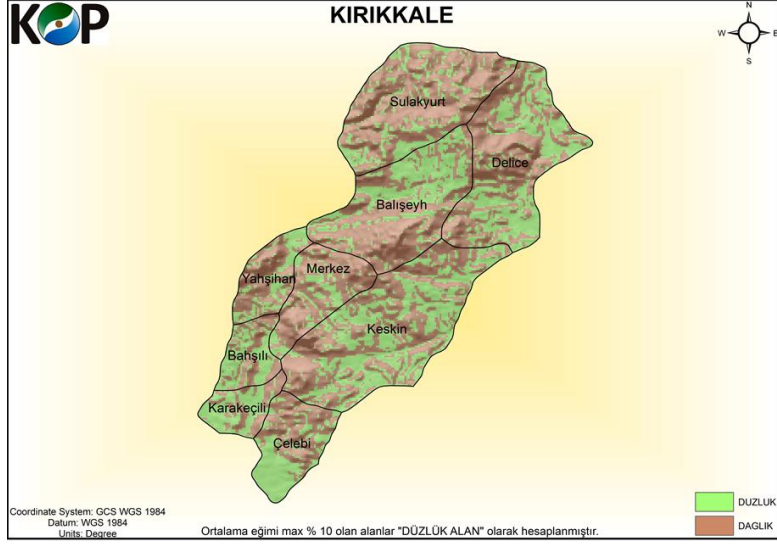
Aksaray ilinin 796.600 hektar alanının, 653.212 hektarlık kısmı (%82) düzlük, 70.897,4 hektarlık kısmı (%8,9) dağlık, 72.490,6 hektarlık kısmı sulak (%9,1) alandan oluşmaktadır (Şekil 3).

Şekil 3 Aksaray İl Haritası

Aksaray ili karasal iklim özelliklerine sahiptir. Yıl içerisinde en yüksek sıcaklık ortalaması 40,8°C ile Ağustos ayında, en düşük sıcaklık ortalaması ise -29 °C ile Ocak ayında elde edilmiştir. Aylık ortalama en az yağış 5,7 mm ile Ağustos ayında, en çok yağış ise 45,8 mm ile Aralık ayında ölçülmüştür (www.meteoroloji.gov.tr, 25/07/2025).

(1929-2024) yılları arasında ölçülen ortalama güneşlenme süresi (saat) değerlerine göre, Aksaray ilinde ortalama en fazla güneşlenme süresi 12,1 saat ile Temmuz ayında gerçekleşmiştir (www.meteoroloji.gov.tr, 25/07/2025).

Şekil 5 Kırıkkale İl Haritası

Kırıkkale, karasal iklim özelliklerine sahiptir. Yıl içerisinde en yüksek sıcaklık ortalaması 31,2 °C ile Ağustos ayında, en düşük sıcaklık ortalaması -2,7°C ile Ocak ayında elde edilmiştir. Aylık ortalama en az yağış 11,2 mm ile Temmuz ayında, en çok yağış ise 51,8 mm ile Mayıs ayında ölçülmüştür (www.meteoroloji.gov.tr, 15/07/2025).

(1963-2023) yılları arasında ölçülen ortalama güneşlenme süresi (saat) değerlerine göre, Kırıkkale ilinde ortalama en fazla güneşlenme süresi 11,6 saat ile Temmuz ayında gerçekleşmiştir (www.meteoroloji.gov.tr, 15/07/2025).

1.3.4. Kırşehir

Kırşehir ilinin yüzölçümü 6.530 km² olup, KOP Bölgesi illeri arasında alan büyüklüğü olarak 6. sırada yer almaktadır.

Kırşehir ilinin toplam 653.000 hektar alanının, 274.842,9 hektarlık kısmı (%42,09) düzlük, 361.720,3 hektarlık kısmı (%55,39) dağlık, 16.468,6 hektarlık kısmı ise sulak (%2,52) alandan oluşmaktadır (Şekil 6).

Şekil 6 Kırşehir İl Haritası

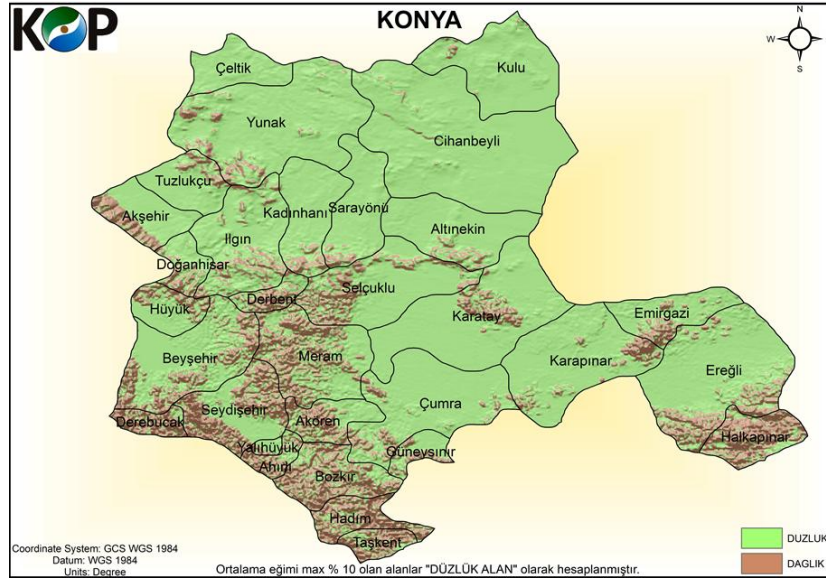
Kırşehir, karasal iklim özelliklerine sahiptir. Yıl içerisinde en yüksek sıcaklık ortalaması 30,2 °C ile Ağustos ayında, en düşük sıcaklık ortalaması ise -4,2 °C ile Ocak ayında elde edilmiştir. Aylık ortalama en az yağış 7,8 mm ile Ağustos ayında ve en çok yağış değeri 48,2 mm ile Ocak ayında ölçülmüştür (www.meteoroloji.gov.tr, 15/07/2025).

(1930-2023) yılları arasında ölçülen ortalama güneşlenme süresi (saat) değerlerine göre, Kırşehir ilinde ortalama en fazla güneşlenme süresi 12,0 saat ile Temmuz ayında gerçekleşmiştir (www.meteoroloji.gov.tr, 15/07/2025).

1.3.5. Konya

Türkiye'nin en büyük yüzölçümüne sahip ili durumunda olan Konya ilinin yüzölçümü 40.814 km²'dir.

Konya ilinin toplam 4.081.400 hektar alanının, 2.591.689 hektarlık kısmı (%63,5) düzlük, 1.306.048 hektarlık kısmı (%32) dağlık, 183.663 hektarlık kısmı ise sulak (%4,5) alandan oluşmaktadır (Şekil 7).

Şekil 7 Konya İl Haritası

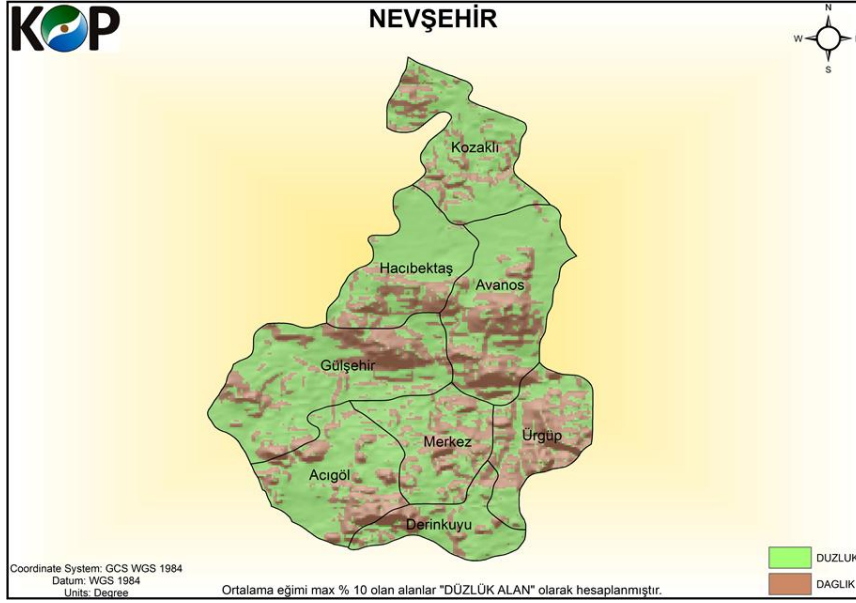
Konya, karasal iklim özelliklerine sahiptir. Yıl içerisinde en yüksek sıcaklık ortalaması 30,2 °C ile Temmuz ve Ağustos ayında, en düşük sıcaklık ortalaması -4,2 °C ile Ocak ayında elde edilmiştir. Aylık ortalama en az yağış 6,2 mm ile Ağustos ayında, en çok yağış ise 43,5 mm ile Mayıs ayında ölçülmüştür (www.meteoroloji.gov.tr, 15/07/2025).

(1930-2023) yılları arasında ölçülen ortalama güneşlenme süresi (saat) değerlerine göre Konya ilinde ortalama en fazla güneşlenme süresi 11,6 saat ile Temmuz ayında gerçekleşmiştir (www.meteoroloji.gov.tr, 15/07/2025).

1.3.6. Nevşehir

Nevşehir ilinin yüzölçümü 5.392 km² olup KOP Bölgesi illeri arasında alan büyüklüğü olarak 7. sırada yer almaktadır.

Nevşehir ilinin toplam 539.200 hektar alanının, 342.392 hektarlık kısmı (%63,5) düzlük, 195.729,6 hektarlık kısmı (%36,3) dağlık, 1.078,4 hektarlık kısmı ise (%0,2) sulak alan bulunmaktadır (Şekil 8).

Şekil 8 Nevşehir İl Haritası

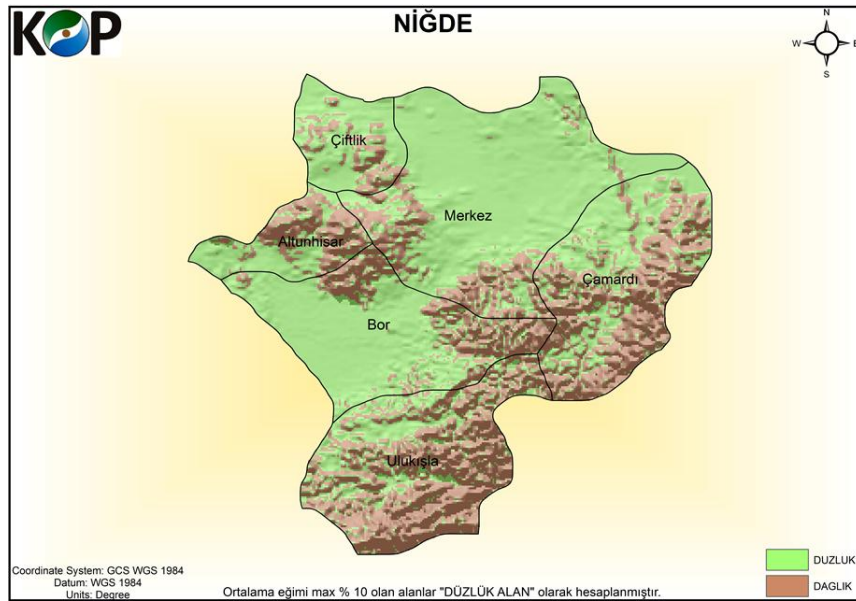
Nevşehir, karasal iklim özelliklerine sahiptir. Yıl içerisinde en yüksek sıcaklık ortalaması 28,6 °C ile Ağustos ayında, en düşük sıcaklık ortalaması -3,6°C ile Ocak ayında elde edilmiştir. Aylık ortalama en az yağış 8,2 mm ile Ağustos ayında, en çok yağış ise 57,7 mm ile Mayıs ayında ölçülmüştür (www.meteoroloji.gov.tr, 15/07/2025).

(1959-2023) yılları arasında ölçülen ortalama güneşlenme süresi (saat) değerlerine göre Nevşehir ilinde ortalama en fazla güneşlenme süresi 11,9 saat ile Temmuz ayında gerçekleşmiştir (www.meteoroloji.gov.tr, 15/07/2025).

1.3.7. Niğde

Niğde ilinin yüzölçümü 7.365 km² olup, KOP Bölgesi illeri arasında alan büyüklüğü olarak 5. sırada yer almaktadır.

Niğde ilinin toplam 736.500 hektar alanının, 356.466 hektarlık kısmı (%48,4) düzlük, 344.682 hektarlık kısmı (%46,8) dağlık, 35.352 hektarlık kısmı ise sulak (%4,8) alandan oluşmaktadır (Şekil 9).

Şekil 9 Niğde İl Haritası

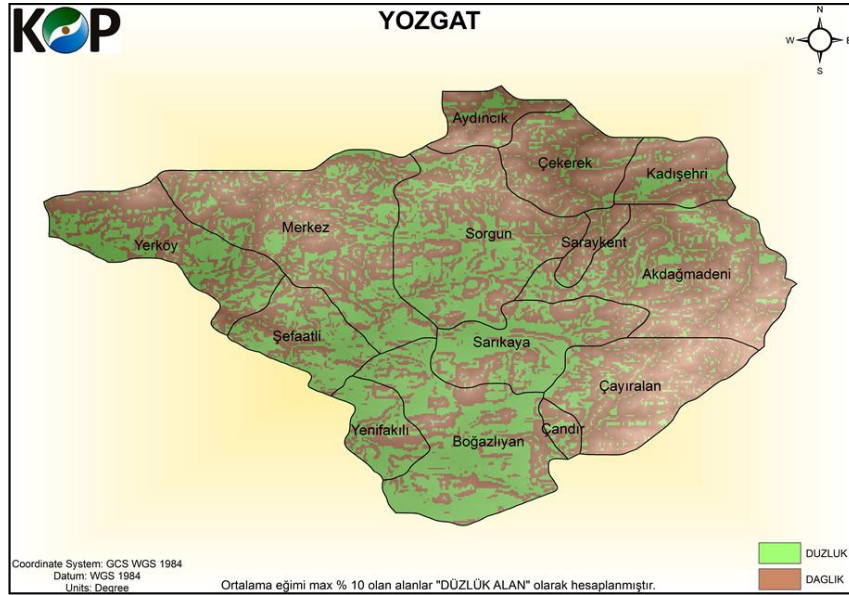
Karasal iklim özelliklerine sahip olan Niğde ilinde, yıl içerisinde en yüksek sıcaklık ortalaması 29,7 °C ile Ağustos ayında, -4,5 °C ile Ocak ayında elde edilmiştir. Aylık ortalama en az yağış 5,5 mm ile Temmuz ayında, en çok yağış ise 48,2 mm ile Mayıs ayında ölçülmüştür (www.meteoroloji.gov.tr, 15/07/2025).

(1935-2023) yılları arasında ölçülen ortalama güneşlenme süresi (saat) değerlerine göre Niğde ilinde ortalama en fazla güneşlenme süresi 11,5 saat ile Temmuz ayında gerçekleşmiştir (www.meteoroloji.gov.tr, 15/07/2025).

1.3.8. Yozgat

Yozgat ilinin yüzölçümü 14.074 km² olup, KOP Bölgesi illeri arasında alan büyüklüğü olarak 2. sırada yer almaktadır.

Yozgat ilinin toplam 1.407.400 hektar alanının, 563.945,2 hektarlık kısmı (%40,07) düzlük, 839.232,6 hektarlık kısmı (%59,63) dağlık, 4.222,2 hektarlık kısmı ise (%0,3) sulak alandan oluşmaktadır (Şekil 10).

Şekil 10 Yozgat İl Haritası

Karasal iklim özelliklerine sahip olan Yozgat ilinde, yıl içerisinde en yüksek sıcaklık ortalaması 26,5 °C ile Ağustos ayında, en düşük sıcaklık ortalaması -5,2 °C ile Ocak ayında elde edilmiştir. Aylık ortalama en az yağış 11,3 mm ile Ağustos ayında, en çok yağış ise 75,1 mm ile Aralık ayında ölçülmüştür (www.meteoroloji.gov.tr, 15/07/2025).

(1929-2023) yılları arasında ölçülen ortalama güneşlenme süresi (saat) değerlerine göre Yozgat ilinde ortalama en fazla güneşlenme süresi 10,8 saat ile Temmuz ayında gerçekleşmiştir (www.meteoroloji.gov.tr, 15/07/2025).

2. NÜFUS VE GÖÇ

2.1. Nüfus

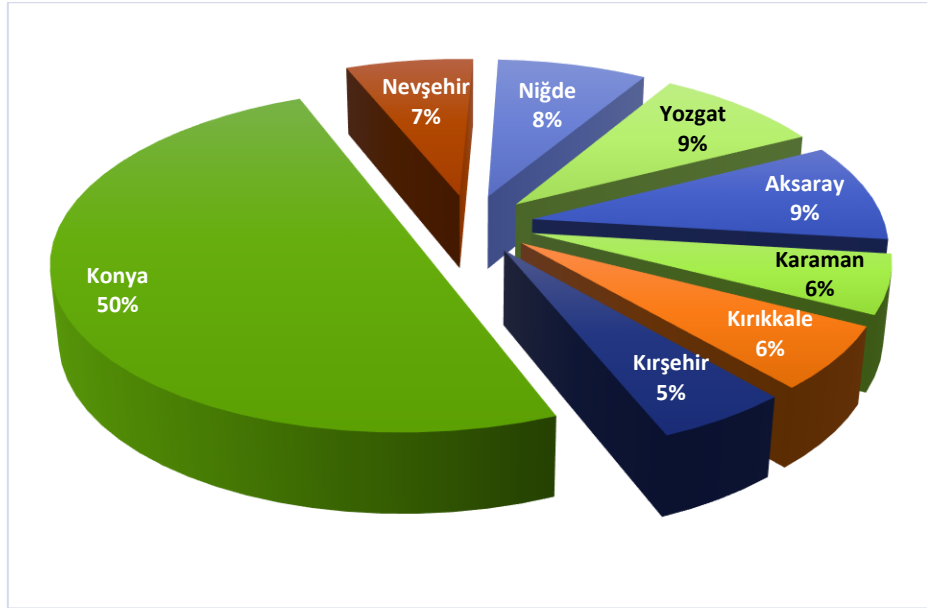
KOP Bölgesi nüfus verileri incelendiğinde KOP Bölgesi'nde ikamet eden nüfusun 2024 yılında bir önceki yıla göre 5.692 kişi azalarak 4.663.709 kişiye ulaştığı görülmektedir. KOP Bölgesi nüfusu, 2020-2023 döneminde artış göstermiş, ancak 2024 yılında 2023 yılına göre düşüş yaşamıştır. 2024 yılı itibarıyla KOP Bölgesi nüfusunun Türkiye nüfusu içerisindeki payı %5,44'tür (Tablo 4).

Tablo 4 KOP Bölgesi Nüfusunun İllere Göre Dağılımı

İller	2020	2021	2022	2023	2024
Aksaray	423.011	429.069	433.055	438.504	439.474
Karaman	254.919	258.838	260.838	263.960	262.791
Kırıkkale	278.703	275.968	277.046	285.744	283.053
Kırşehir	243.042	242.944	244.519	247.179	244.546
Konya	2.250.020	2.277.017	2.296.347	2.320.241	2.330.024
Nevşehir	304.962	308.003	310.011	315.994	317.952
Niğde	362.071	363.725	365.419	377.080	372.708
Yozgat	419.095	418.500	418.442	420.699	413.161
KOP Bölgesi	4.535.823	4.574.064	4.605.677	4.669.401	4.663.709
Türkiye	83.614.362	84.680.273	85.279.553	85.372.377	85.664.944
KOP/TR (%)	5,42	5,40	5,40	5,47	5,44

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar.:15/08/2025

Bölgenin en yüksek nüfuslu ili Konya, en az nüfuslu ili Kırşehir'dir. Konya ilinin nüfusu bölgenin toplam nüfusunun yarısını oluşturmaktadır (Grafik 1).

Grafik 1 KOP Bölgesi İlleri Nüfusunun Bölge Nüfusu İçindeki Payı (2024)

KOP Bölgesi nüfusu incelendiğinde %49,8'ini (2.321.140 kişi) erkekler, %50,2'sini (2.342.569 kişi) ise kadınlar oluşturmaktadır. Türkiye genelinde erkek nüfus daha fazla iken KOP Bölgesi'nde kadın nüfusun daha fazla olduğu görülmektedir (Tablo 5).

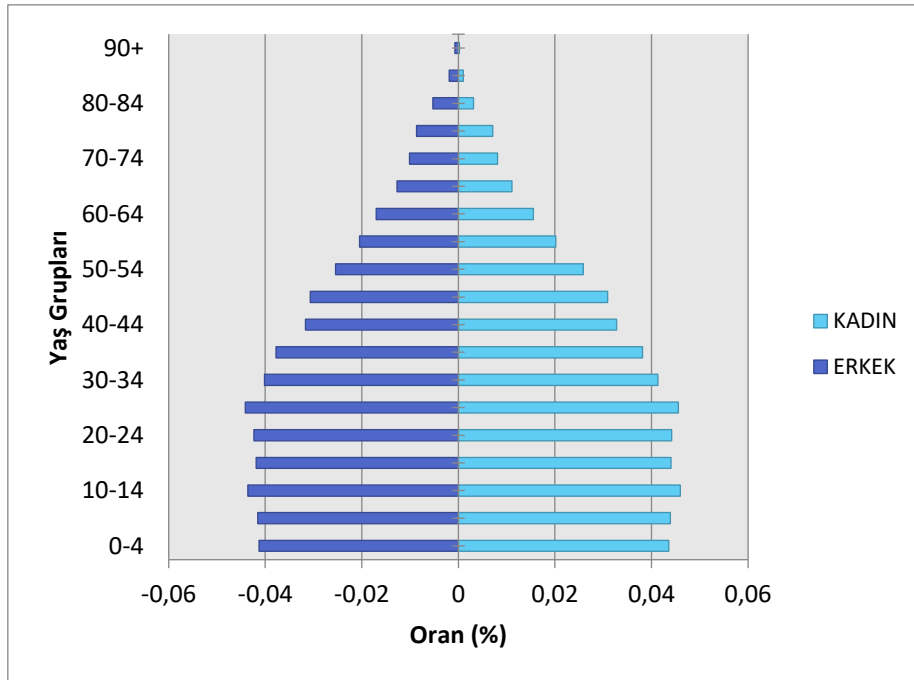
Tablo 5 KOP Bölgesi İllerinin Nüfusunun Cinsiyete Göre Dağılımı (2024)

İller	Erkek	Kadın	Toplam
Aksaray	219.738	219.736	439.474
Karaman	130.847	131.944	262.791
Kırıkkale	141.941	141.112	283.053
Kırşehir	121.457	123.089	244.546
Konya	1.157.080	1.172.944	2.330.024
Nevşehir	156.584	161.368	317.952
Niğde	186.199	186.509	372.708
Yozgat	207.294	205.867	413.161
KOP Bölgesi	2.321.140	2.342.569	4.663.709
Türkiye	42.853.110	42.811.834	85.664.944

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar.:15/08/2025

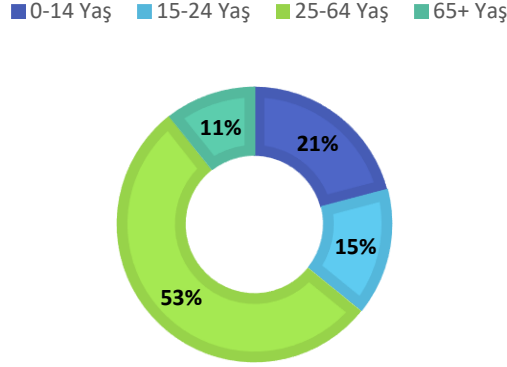
Nüfus piramitleri, bir ülkenin veya bölgenin o alandaki nüfus hareketleri, nüfus özellikleri, yaş grupları, cinsiyet durumu, ekonomik alanın özellikleri hakkında bilgi veren şekillerdir. Piramitler, ülkelerin gelişmişlik düzeyiyle doğrudan ilgilidir. Ülkelerin ekonomik durumu, aynı zamanda sağlık ve eğitim seviyeleri ile ilgili fikir verir. Nüfus piramitleri, bir ülkenin gelişmişlik durumunun (geri kalmış, gelişmekte olan ya da gelişmiş) bir göstergesidir. Genel olarak bakıldığında, nüfus piramitlerinde gelişmiş ülkelerdeki pozitif özellikler geri kalmış ülkelerin tam tersidir.

Ülkemizde son yıllarda nüfus artış hızı azalmaktadır. Türkiye nüfus piramidinden de anlaşılacağı üzere; ülkemiz gelişmekte olan ülkelerin ortak özelliklerini içermektedir. Gelişmekte olan ülkelere, ülke nüfusu doğal artış ile belli bir süre artar, kentleşme hızlandıkça doğum oranı da zamanla azalır. Ayrıca bebek ölümlerinde azalma ve ortalama yaşam sürecinde artış söz konusudur. Orta yaş ve yaşlı nüfus, genç nüfusa göre oransal olarak artmaya başlar. Ülke geliştikçe nüfus piramidi de gelişmiş ülkelere özgü olan çan eğrisi şekline dönüşecektir. Türkiye nüfus yapısı incelendiğinde, doğum ve ölüm oranları azalmakta, buna karşın nüfusun içerisinde yetişkin grup artmakta, çocuk sayısı azalmaktadır (Grafik 2).

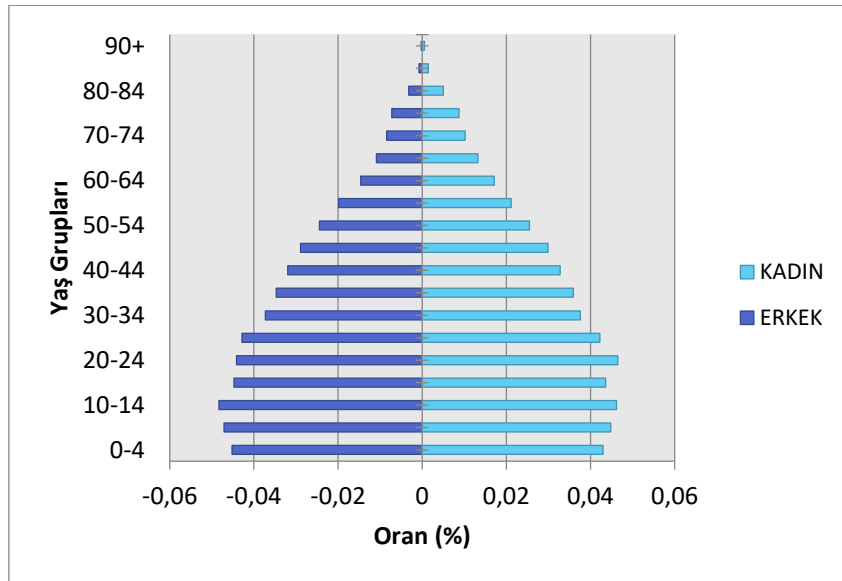
Grafik 2 Türkiye Nüfus Piramidi (2024)

Ülkemiz nüfusunun %21'ini 0-14 yaş, %11'ini 65 yaş ve üzeri nüfus oluşturmaktadır. Çalışma çağındaki nüfus olarak adlandırılan 15-64 yaş nüfusunun ise Türkiye nüfusunun %68'lik kısmını oluşturduğu görülmektedir (Grafik 3).

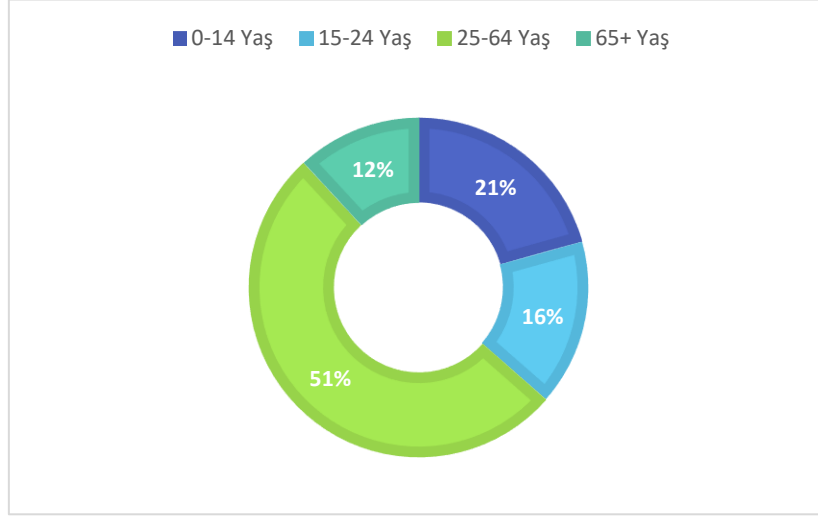
Grafik 3 Türkiye Nüfus Yapısı (2024)

KOP Bölgesi nüfus piramidi Türkiye nüfus piramidiyle hemen hemen aynı yapıyı gösterdiğinden; KOP Bölgesi'ni de yapı itibariyle geliştirmekte olan bölge sınıflamasına dâhil etmek mümkündür. Bu sınıflama kapsamında, KOP Bölgesi geliştirmekte olan bölgelere özgü nüfus özelliklerini (nüfus artış hızı, kaba doğum ve ölüm oranları, genç ve yaşlı nüfus vb.) göstermektedir. Bu sınıflama, tarımda makineleşmenin artması ve kentlerde sanayileşmenin doğurduğu sonuç olarak; iş imkânlarının çokluğu nedeniyle köyden kente göçün artması, tarımsal nüfusun dolayısıyla kır nüfusunun azalması, şehir nüfus yoğunluğunun gittikçe artması, gelişmeye paralel olarak kentlerde eğitim, sağlık, konut vb. ihtiyaçların daha yoğunlaşması gibi karakteristiklere de sahiptir. KOP Bölgesi nüfus dinamikleri, ileri yıllarda bölgenin nüfus artış hızının düşeceğini, orta ve üstü yaş grubunun genç nüfusa oranla daha fazla olacağını, kaba doğum hızının düşüp, kaba ölüm hızının azalacağı ve ortalama yaşam süresinin artan yaşam kalitesi ile ortalamasının yüksek olacağı yönünde beklentileri göstermektedir. Bu sebeple, bölgenin kalkınma senaryosunun hazırlanmasında, var olan potansiyelinin (arazi yapısı, yüzölçümü, tarıma elverişli arazisi, su varlığı vb.) yanı sıra, nüfus dinamiklerinin de dikkate alınması ve bölgenin gelecekteki ihtiyaçlarının belirlenip ona göre planlamalar yapılması gerekmektedir (Grafik 4).

Grafik 4 KOP Bölgesi Nüfus Piramidi (2024)

KOP Bölgesi nüfusunun %21'ini 0-14 yaş, %12'sini 65 yaş ve üzeri nüfus oluşturmaktadır. Çalışma çağındaki nüfus olarak adlandırılan 15-64 yaş nüfusunun ise KOP Bölgesi nüfusunun %67'lik kısmını oluşturduğu görülmektedir (Grafik 5).

Grafik 5 KOP Bölgesi Nüfus Yapısı (2024)

Türkiye’de il ve ilçe merkezlerinde yaşayanların oranı 2023 yılında %93, 2024 yılında %93,4’tür. 2012 yılında kabul edilen 6360 sayılı “On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile büyükşehir statüsündeki illerde belde ve köyler ilçe belediyelerine mahalle olarak katılmıştır. Bu nedenle KOP Bölgesi’nin tek büyükşehiri olan Konya’da 2012 yılında il ve ilçe merkezlerinde yaşayanların oranı % 76,20 iken bu oran büyükşehir yasasından sonra tüm büyükşehir statüsündeki illerde olduğu gibi % 100 olarak gerçekleşmiş, Konya ilinin tüm nüfusu il ve ilçe merkezinde yaşayan nüfus olarak değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

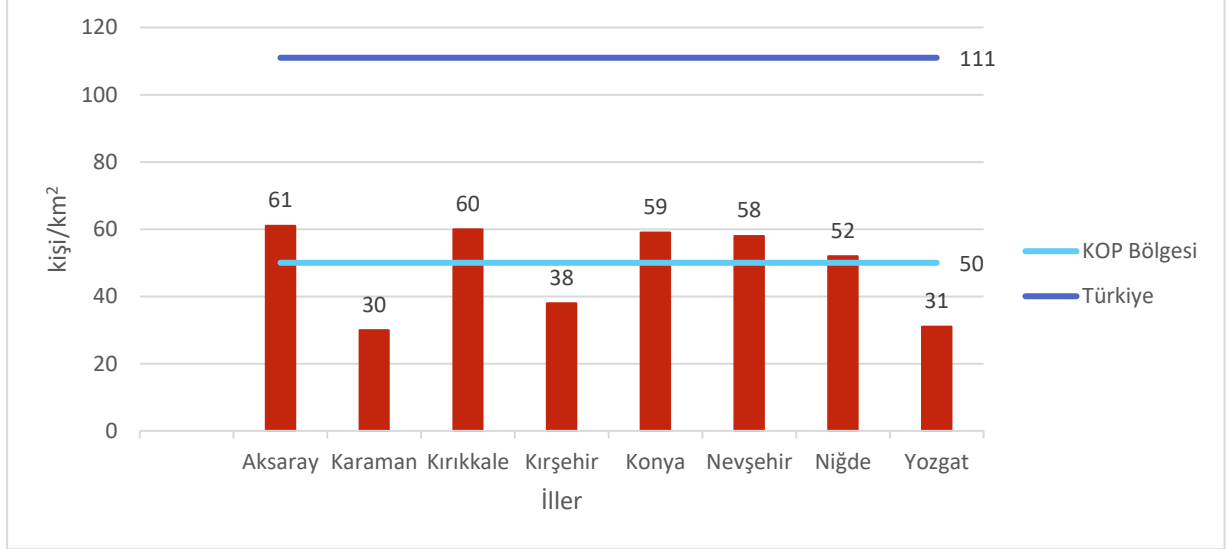
KOP Bölgesi’nin 2024 yılı nüfusu ise 2023 yılına göre azaldığı halde, il ve ilçe merkezlerinde yaşayanların oranı artmıştır. 2023 yılında KOP Bölgesi’nde il ve ilçe merkezinde yaşayanların oranı %85,43 iken 2024 yılında %86,46’ya yükselmiştir (Tablo 6).

Tablo 6 KOP Bölgesi İllerinin İl-İlçe Merkezleri ve Belde-Köy Nüfusları

İller	İl ve İlçe Merkezleri		Belde ve Köyler		Toplam	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Aksaray	316.264	322.969	122.240	116.505	438.504	439.474
Karaman	201.272	201.168	62.688	61.623	263.960	262.791
Kırıkkale	244.097	248.685	41.647	34.368	285.744	283.053
Kırşehir	197.834	198.579	49.345	45.967	247.179	244.546
Konya	2.320.241	2.330.024	-	-	2.320.241	2.330.024
Nevşehir	208.585	212.945	107.409	105.007	315.994	317.952
Niğde	224.536	230.830	152.544	141.878	377.080	372.708
Yozgat	276.470	277.885	144.229	135.276	420.699	413.161
KOP Bölgesi	3.989.299	4.023.085	680.102	640.624	4.669.401	4.663.709
Türkiye	79.399.292	80.007.258	5.973.085	5.657.686	85.372.377	85.664.944

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar.:15/08/2025

Nüfus yoğunluğu olarak ifade edilen "bir kilometrekareye (km²) düşen kişi sayısı" Türkiye genelinde 2024 yılı itibariyle 111 kişi olurken KOP Bölgesi'nde 50 kişi olarak gerçekleşmiştir. Yüzölçümü bakımından Türkiye'nin en büyük il olan Konya'nın nüfus yoğunluğu 59'dur. Bölgede nüfus yoğunluğunun en fazla olduğu il 61 kişi ile Aksaray, en düşük olduğu il 30 kişi ile Karaman'dır (Grafik 6).

Grafik 6 KOP Bölgesi İllerinin Nüfus Yoğunluğu (kişi/km²)

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar.:15/08/2025

**KOP BKİ tarafından hesaplanmıştır.*

Nüfus artış hızı; iki sayım tarihi arasındaki dönemde, her 1.000 nüfus için artan nüfustur. KOP Bölgesi illeri arasında 2023-2024 yıllarında en fazla nüfus artış hızına sahip il; % 6,2 ile Nevşehir olurken bu ili sırasıyla % 4,2 ile Konya, % 2,2 ile Aksaray takip etmiştir. Diğer KOP Bölgesi illeri eksi nüfus artış hızına sahiptir. KOP Bölgesi'nin yıllık nüfus artış hızı 2023-2024 yılları arasında % -1,2 iken, Türkiye nüfus artış hızı oranı % 3,4 olmuştur (Tablo 7).

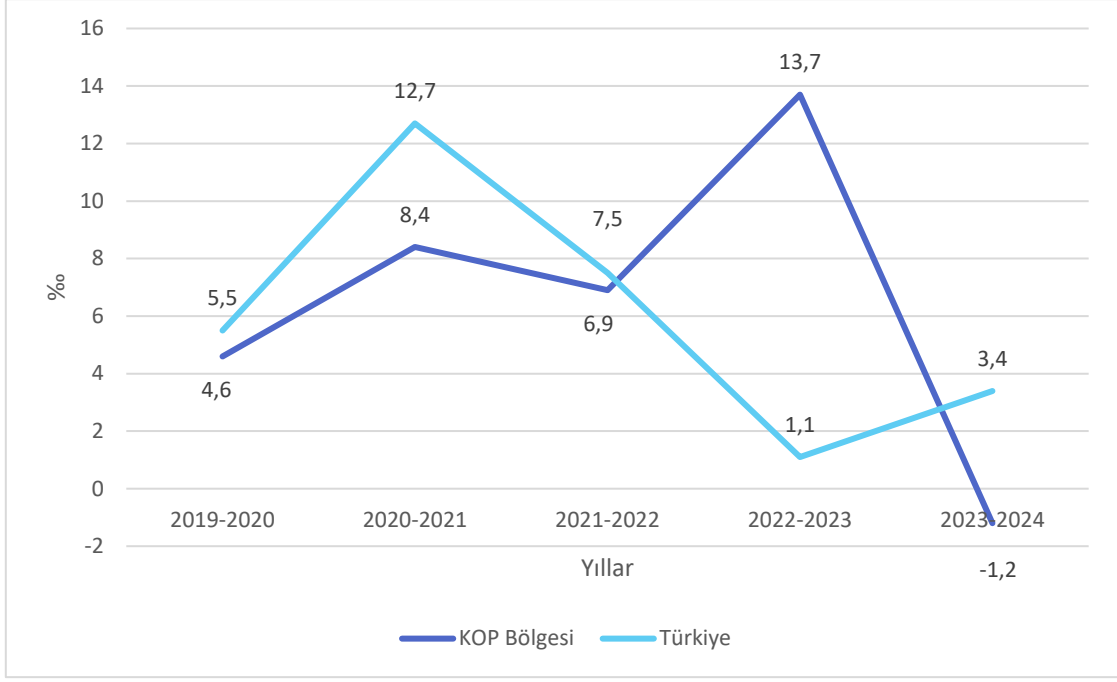
Tablo 7 KOP Bölgesi İllerinin Yıllık Nüfus Artış Hızı (Binde)

İller	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Aksaray	15,8	14,2	9,2	12,5	2,2
Karaman	6,5	15,3	7,7	11,9	-4,4
Kırıkkale	-15,4	-9,9	3,9	30,9	-9,5
Kırşehir	0,4	-0,4	6,5	10,8	-10,7
Konya	7,9	11,9	8,4	10,4	4,2
Nevşehir	6,4	9,9	6,5	19,1	6,2
Niğde	-2,2	4,6	4,6	31,4	-11,7
Yozgat	-5,0	-1,4	-0,1	5,4	-18,1
KOP Bölgesi*	4,6	8,4	6,9	13,7	-1,2
Türkiye	5,5	12,7	7,5	1,1	3,4

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar.:10/08/2025

**KOP BKİ tarafından hesaplanmıştır.*

Tablo 7'de belirtilen nüfus artış hızına ilişkin verilerin KOP Bölgesi ve Türkiye bazında karşılaştırmaları Grafik 7'de verilmiştir.

Grafik 7 KOP Bölgesi ve Türkiye Nüfus Artış Hızı (Binde)

Kaynak: ADNKS 31/12/2023 sonuçları, TÜİK, [Ziy. Tar.:10/08/2025].

**KOP BKİ tarafından hesaplanmıştır.*

Geleceğe yönelik politika üretme noktasında büyük önem arz eden nüfus projeksiyonları, mevcut nüfus eğilimlerinin devam etmesi veya benzer süreçleri daha önce yaşamış ülkelerin eğilimlerinin analiz edilerek, bu eğilimlerin yansıtılması durumunda nüfusun gidişatını gösteren bir uygulamadır.

Türkiye'nin nüfus yapısında son yıllarda meydana gelen değişimler sonucunda ortaya çıkan ihtiyaç ve Türkiye İstatistik Kurumu Revizyon Politikası gereğince 2023 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları temel alınarak nüfus projeksiyonları yenilenmiştir.

Demografik göstergelerdeki mevcut yapının devam edeceğini varsayan ana senaryoya göre, 2023 yılında 85 milyon 372 bin 377 kişi olan Türkiye nüfusunun, 2030 yılında 88 milyon 188 bin 221 kişiye, 2050 yılında ise 93 milyon 774 bin 618 kişiye ulaşması beklenmektedir. Türkiye nüfusunun 2050'li yılların ortasına kadar artması ve sonrasında azalışa geçmesi öngörülmekte olup 2100 yılında 77 milyonun altına düşmesi beklenmektedir.

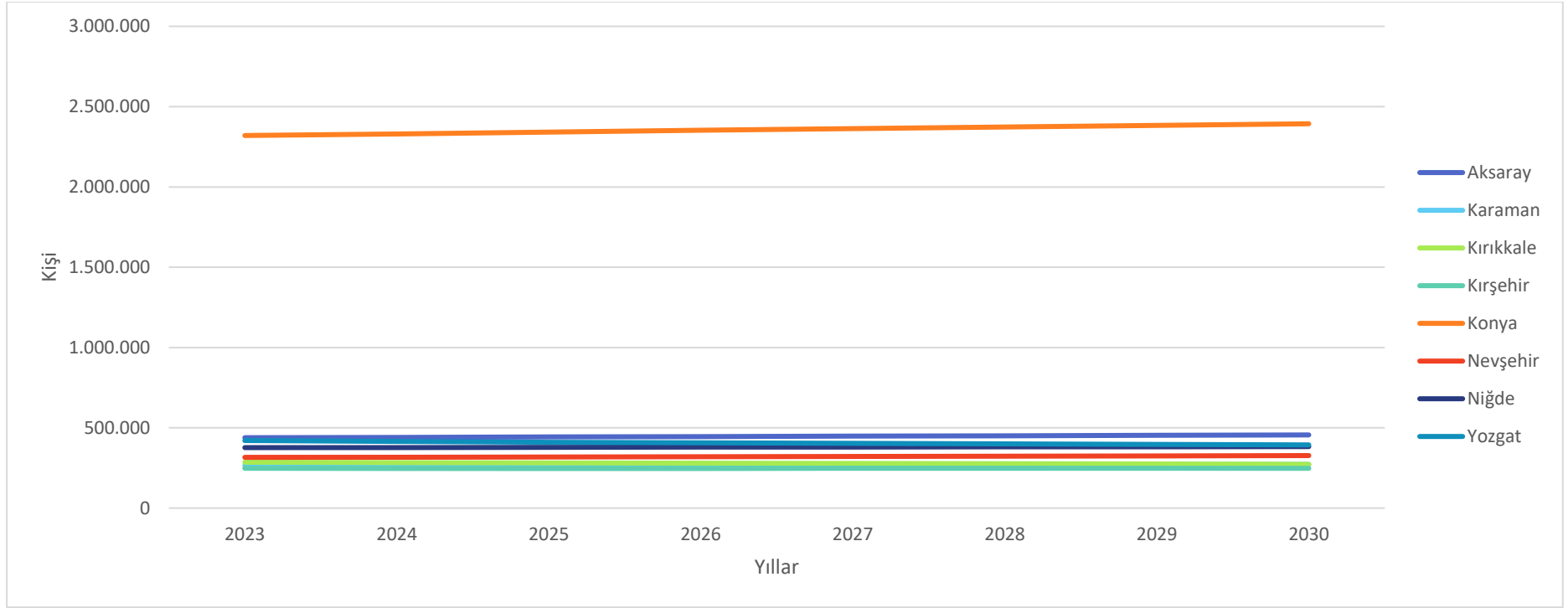
Demografik göstergelerdeki mevcut eğilimler devam ettiği takdirde ve Türkiye'de doğuştan beklenen yaşam süresi artmakta ve Türkiye nüfusunun yaşlanmaya devam etmesi beklenmektedir. Nüfusun yaş yapısının önemli bir göstergesi olan ortanca yaş ile yaşlı nüfus olarak tanımlanan 65 ve üzeri yaşta kilerin oranının tüm senaryolara göre artması beklenmektedir. ADNKS 2023 yılı sonuçlarına göre ortanca yaş 34 iken 2050 yılında ana senaryoya göre 44,8, 2075 yılında 51,5 ve 2100 yılında 52,2 seviyesine ulaşması beklenmektedir (Tablo 8).

Tablo 8'de yer alan Türkiye için 2023-2030 yılları nüfus projeksiyonuna bakıldığında; Türkiye'nin 2030 yılında nüfusunun 88.188.221 kişi olması beklenmektedir. Yıllara göre verilen nüfus projeksiyon tablosuna göre; 2030 yılında, Aksaray'ın nüfus beklentisi 455.587, Karaman'ın 272.125, Kırıkkale'nin 272.335, Kırşehir'in 247.566, Konya'nın 2.393.327, Nevşehir'in 327.020, Niğde'nin 382.934 ve Yozgat'ın 393.559 kişi olup beklenti, KOP Bölgesi illerinin nüfuslarının göreceli artması yönündedir. Grafik 8'deki nüfus projeksiyonunda görüldüğü gibi (2023-2030); Kırıkkale ve Yozgat illerinin nüfusunun azalması diğer illerin nüfusunun artması beklenmektedir.

Tablo 8 KOP Bölgesi İllerinin 2023-2030 Nüfus Projeksiyonu

İller	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Aksaray	438.504	440.386	443.122	445.771	448.330	450.821	453.246	455.587
Karaman	263.960	265.292	266.509	267.654	268.774	269.897	271.002	272.125
Kırıkkale	285.744	282.570	281.068	279.488	277.813	276.055	274.227	272.335
Kırşehir	247.179	246.538	246.869	247.134	247.321	247.447	247.522	247.566
Konya	2.320.241	2.329.984	2.341.719	2.352.929	2.363.592	2.373.885	2.383.818	2.393.327
Nevşehir	315.994	317.229	318.913	320.538	322.132	323.763	325.396	327.020
Niğde	377.080	376.700	377.943	379.102	380.178	381.183	382.105	382.934
Yozgat	420.699	414.190	410.717	407.271	403.867	400.459	397.024	393.559
KOP Bölgesi	4.669.401	4.672.889	4.686.860	4.699.887	4.712.007	4.723.510	4.734.340	4.744.453
Türkiye	85.372.377	85.811.876	86.239.200	86.654.276	87.057.013	87.447.192	87.824.415	88.188.221

Kaynak: TÜİK, Ziy.Tar:31/10/2024

Grafik 8 KOP Bölgesi İllerinin 2023-2030 Nüfus Projeksiyonu

TÜİK tarafından fiili kent-kır yapısını daha doğru yansıtması ve doğru istatistiklerin üretilmesi amacıyla yeni bir sınıflama yapılmıştır. Bu kapsamda yapılan sınıflama “yoğun kent, orta yoğun kent ve kır” ayrımında oluşmuş ve bu yeni sınıflama ile uluslararası standartlara uygun, sürdürülebilir bir yapının geliştirilmesi ve bu düzeyde istatistikler üretilmesi amaçlanmıştır. Sınıflamada, Avrupa İstatistik Ofisi tarafından geliştirilen "Kentleşme Derecesi (Degree of Urbanisation-DEGURBA)" esas alınmış olup veri kaynağı olarak İçişleri Bakanlığı'nın sorumluluğunda olan Mekânsal Adres Kayıt Sistemi (MAKS) ve ADNKS kullanılmıştır. Sınıflamada kullanılan yoğun kent, nüfusun en az %50'sinin kent merkezi gridlerinde yaşadığı yerleşim yerlerini; orta yoğun kent, yoğun kent ve kır olma koşullarını sağlamayan yerleşim yerlerini; kır ise nüfusun %50'sinden fazlasının kırsal gridlerde yaşadığı yerleşim yerlerini ifade etmektedir.

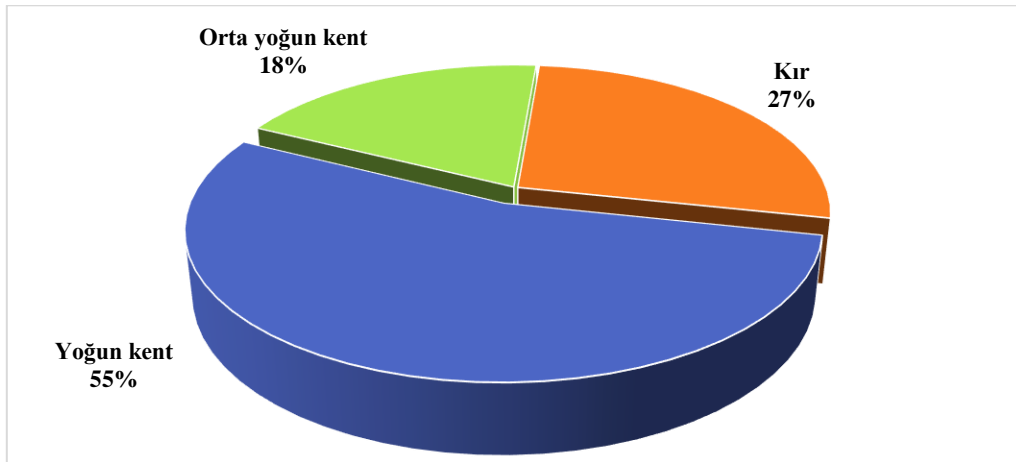
Bu sınıflamaya göre KOP Bölgesi illerinin yoğun kent olarak sınıflanan alanlarında 2.568.303 kişi, orta yoğun kent olarak sınıflanan alanlarında 857.524 kişi ve kır olarak sınıflandırılan alanlarında ise 1.237.882 kişi ikamet etmektedir. Bölge illerinden Kırıkkale ili yoğun kent nüfusu bakımından en yüksek paya sahipken, kır nüfusunun en yüksek oranda paya sahip olduğu il Yozgat'tır (Tablo 9).

Tablo 9 KOP Bölgesi İllerinin Kent-Kır Sınıflamasına Göre Nüfusu (2024)

İller	Yoğun Kent	Yüzde (%)	Orta-Yoğun Kent	Yüzde (%)	Kır	Yüzde (%)	Toplam Nüfus
Aksaray	211.314	48	81.753	19	146.407	33	439.474
Karaman	171.226	65	14.666	6	76.899	29	262.791
Kırıkkale	214.046	76	19.837	7	49.170	17	283.053
Kırşehir	132.782	54	55.890	23	55.874	23	244.546
Konya	1.444.273	62	410.733	18	475.018	20	2.330.024
Nevşehir	133.734	42	73.191	23	111.027	35	317.952
Niğde	170.010	46	42.524	11	160.174	43	372.708
Yozgat	90.918	22	158.930	38	163.313	40	413.161
KOP Bölgesi	2.568.303	55	857.524	18	1.237.882	27	4.663.709
Türkiye	57.581.484	67	13.318.434	16	14.765.026	17	85.664.944

Kaynak: TÜİK, Ziy.Tar:31/10/2024

KOP Bölgesi'nin Grafik 9'da yer alan kır-kent yapısı incelendiğinde nüfusun %55'i yoğun kent, %18'i orta yoğun kent ve %27'si kır olarak tanımlanan alanlarda ikamet etmektedir.

Grafik 9 KOP Bölgesi'nin Kent-Kır Sınıflamasına Göre Nüfus Dağılımı

2.2. Göç

Net göç, bir yerleşim yerinin aldığı göç ile verdiği göç arasındaki farktır. Yerleşim yerinin aldığı göç, verdiği göçten fazla ise; net göç pozitif, aldığı göç verdiği göçten az ise net göç negatiftir. Net göç hızı; göç edebilecek her bin kişi için net göç sayısıdır.

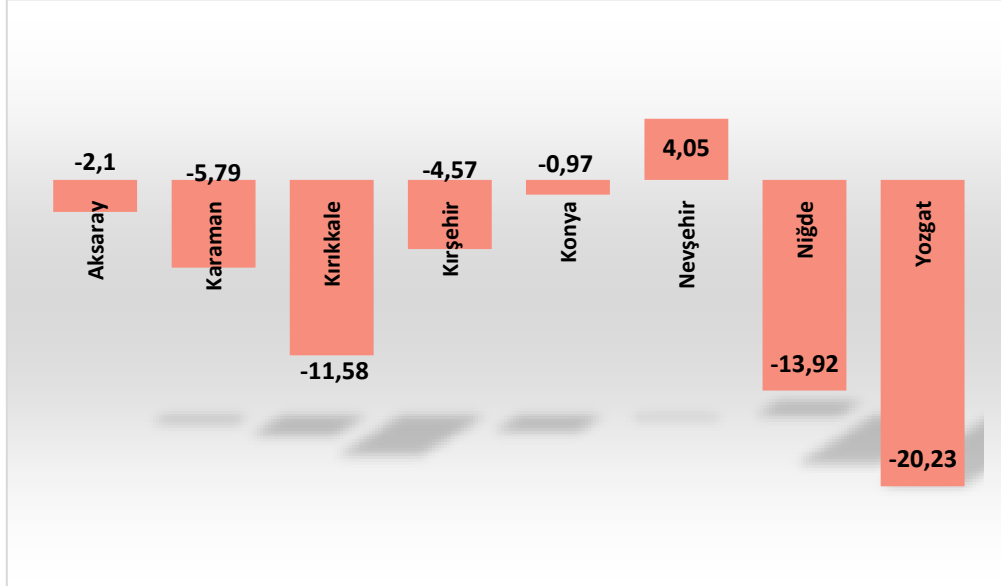
2023-2024 yılı itibariyle, KOP Bölgesi illerinin aldığı göç, verdiği göç ve net göç hızları Tablo 10'da verilmiştir. Buna göre bölgede tek göç alan il Nevşehir'dir. En çok göç veren il ise Yozgat olmuştur.

Tablo 10 KOP Bölgesi İllerinin Aldığı Göç, Verdiği Göç ve Net Göç Hızı (2023-2024)

İller	Nüfus (2024)	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı (Binde)
Aksaray	439.474	13.969	14.893	-924	-2,1
Karaman	262.791	10.319	11.846	-1.527	-5,79
Kırıkkale	283.053	13.584	16.881	-3.297	-11,58
Kırşehir	244.546	11.390	12.511	-1.121	-4,57
Konya	2.330.024	53.971	56.234	-2.263	-0,97
Nevşehir	317.952	14.417	13.133	1.284	4,05
Niğde	372.708	13.271	18.496	-5.225	-13,92
Yozgat	413.161	16.151	24.594	-8.443	-20,23

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar.:10/08/2025

2023-2024 yılları aralığında KOP Bölgesi illerinden yalnızca Nevşehir ili pozitif göç hızı değerine sahip olup diğer illerde negatif göç hızı değerleri gözlemlenmiştir (Grafik 10).

Grafik 10 KOP Bölgesi İllerinin Net Göç Hızı (Binde)

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar.:10/08/2025

3. DEMOGRAFİK BİLGİLER

Aşağıdaki tablolarda, KOP Bölgesi'ne ait demografik bilgiler (doğum sayıları, bebek ölüm sayıları, ölüm sayıları, intihar, evlenme ve boşanma sayıları) verilmiştir.

Tablo 11'de yer alan verilere göre KOP Bölgesi'ndeki doğum sayılarının yıllar itibariyle azaldığı görülmektedir. 2024 yılında KOP Bölgesi'nde doğum sayısı 51.091'dir. Doğum sayısı en fazla olan il Konya, en az olan il Kırşehir'dir.

Tablo 11 KOP Bölgesi İllerinin Doğum Sayısı

İller	2021	2022	2023	2024
Aksaray	5.914	5.882	5.471	5.324
Karaman	3.100	3.035	2.866	2.684
Kırıkkale	2.647	2.516	2.357	2.374
Kırşehir	2.413	2.392	2.201	2.072
Konya	30.427	29.875	28.233	27.418
Nevşehir	3.556	3.467	3.215	3.194
Niğde	4.490	4.451	4.199	4.091
Yozgat	4.435	4.323	4.001	3.934
KOP Bölgesi	56.982	55.941	52.543	51.091
Türkiye	1.079.842	1.035.795	958.408	937.559

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/08/2025

2024 yılı itibariyle KOP Bölgesi'nde toplam bebek ölümü sayısı 462'dir. Türkiye'deki bebek ölümlerinin yaklaşık %5'i KOP Bölgesi'nde gerçekleşmiştir. Bölgedeki bebek ölümlerinin büyük bölümü (233) Konya ilinde gerçekleşmiştir. En az bebek ölümü ise Kırıkkale'dedir (Tablo 12).

Tablo 12 KOP Bölgesi İllerinin Bebek Ölüm Sayısı (2024)

İller	Günlük Bebek Ölümleri			Aylık Bebek Ölümleri			Toplam
	0	1-6	7-29	1-4	5-8	9-11	
Aksaray	7	21	13	12	4	1	58
Karaman	2	2	3	7	2	1	17
Kırıkkale	1	4	3	2	2	1	13
Kırşehir	3	6	6	2	3	-	20
Konya	38	64	46	55	17	13	233
Nevşehir	9	16	8	4	3	-	40
Niğde	7	15	8	11	4	-	45
Yozgat	7	12	8	3	3	3	36
KOP Bölgesi	74	140	95	96	38	19	462
Türkiye	1.035	2.526	1.825	2.015	733	341	8.475

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :10/08/2025

Tablo 13'deki verilere göre 2021-2024 yılları arasında KOP Bölgesi'nde ölüm sayıları yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlemektedir. Ölüm istatistikleri incelendiğinde 2021 yılında en yüksek değeri almış olduğu görülmektedir. Bu durumun tüm Dünya'yı etkisi altına alan COVID-19 pandemisinden kaynaklı olduğu ve bölgedeki durumun Türkiye geneli ile benzer özellikte olduğu görülmektedir. 2024 yılı itibariyle KOP Bölgesi'nde ölüm sayısı bir önceki yıla göre artış göstermiştir.

Tablo 13 KOP Bölgesi İllerinin Ölüm Sayısı

İller	2021	2022	2023	2024
Aksaray	2.782	2.423	2.324	2.385
Karaman	1.920	1.687	1.709	1.764
Kırıkkale	2.523	2.231	2.128	2.203
Kırşehir	2.048	1.807	1.696	1.734
Konya	16.226	13.238	13.199	13.135
Nevşehir	2.600	2.204	2.222	2.273
Niğde	2.622	2.444	2.229	2.374
Yozgat	3.862	3.341	3.306	3.227
KOP Bölgesi	34.583	29.375	28.813	29.095
Türkiye	566.485	504.839	525.814	489.361

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/08/2025

2021-2024 yılları arasında KOP Bölgesi'nde intihar sayıları dalgalı bir seyir izlemiştir. 2024 yılında bölgedeki intihar sayısı 312'dir. 2024 yılı intihar sayılarında Nevşehir ilinde 2023 yılına göre azalma görülmüş, Kırşehir ili sabit kalmış, diğer illerde artış görülmüştür (Tablo 14).

Tablo 14 KOP Bölgesi İllerinin İntihar Sayısı

İller	2021	2022	2023	2024
Aksaray	28	16	23	24
Karaman	10	22	16	29
Kırıkkale	18	18	19	22
Kırşehir	11	22	17	17
Konya	112	102	138	153
Nevşehir	14	14	20	19
Niğde	14	16	14	22
Yozgat	16	21	23	26
KOP Bölgesi	223	231	270	312
Türkiye	4.194	4.146	4.061	4.460

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/10/2025

Tablo 15'deki verilere göre KOP Bölgesi'nde son 4 yılda evlenme sayıları inişli çıkışlı bir grafik izlemiştir. 2024 yılında bölgede toplam evlenme sayısı 32.920 olmuştur. 2024 yılında, 2023'e göre bölgede sadece Kırşehir ve Nevşehir illerinde evlenme sayıları artış göstermişken, diğer illerde azalmıştır.

Tablo 15 KOP Bölgesi İllerinin Evlenme Sayısı

İller	2021	2022	2023	2024
Aksaray	3.394	3.398	3.405	3.219
Karaman	1.836	1.795	1.894	1.728
Kırıkkale	1.976	1.937	2.038	1.908
Kırşehir	1.641	1.631	1.589	1.688
Konya	16.982	16.212	16.878	16.717
Nevşehir	2.254	2.229	2.270	2.321
Niğde	2.563	2.529	2.552	2.466
Yozgat	3.232	2.925	2.874	2.873
KOP Bölgesi	33.878	32.656	33.500	32.920
Türkiye	561.710	574.358	565.435	568.395

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/08/2025

KOP Bölgesi'nde boşanma sayıları 2021-2024 döneminde 2022-2023 dönemi hariç yıllar itibariyle artış göstermiştir. Bölgede toplam boşanma sayısı 2024 yılı itibariyle 11.009'dur. 2024 yılında, 2023 yılına göre Yozgat ilinde boşanma sayıları düşerken, diğer illerde yükselmiştir (Tablo 16).

Tablo 16 KOP Bölgesi İllerinin Boşanma Sayısı

İller	2021	2022	2023	2024
Aksaray	1.029	991	965	1.091
Karaman	663	734	735	801
Kırıkkale	641	659	693	776
Kırşehir	533	473	541	567
Konya	5.037	4.903	4.934	5.379
Nevşehir	741	806	717	766
Niğde	762	781	813	886
Yozgat	726	848	757	743
KOP Bölgesi	10.132	10.195	10.155	11.009
Türkiye	174.085	180.954	171.881	187.343

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/08/2025

4. BÖLGENİN SOSYO EKONOMİK GÖRÜNÜMÜ

4.1. Temel Ekonomik Göstergeler

4.1.1. Gayri Safi Yurt İçi Hasıla

KOP Bölgesi'nde kişi başına düşen gayri safi yurt içi hasıla (GSYH) verileri incelendiğinde 2014, 2018 ve 2023 yıllarında en yüksek değer Karaman'a, en düşük değer Yozgat iline ait olmuştur. 2023 yılı verilerine göre, bölgenin en yüksek nüfuslu ili Konya, kişi başı GSYH değerinde bölgede 4. sırada yer almıştır. 2018 ve 2023 yılı verileri karşılaştırıldığında ise kişi başı GSYH değeri oransal olarak en fazla artan il Aksaray olmuştur. Söz konusu yılların ve KOP Bölgesi illerinin tamamında kişi başına düşen GSYH değeri Türkiye değerinin altında kalmıştır (Tablo 17).

Tablo 17 KOP Bölgesi İllerinde Kişi Başına Düşen GSYH (TL, 2025 Yılı Fiyatı)

İller	2014	2018	2023
Aksaray	355.344	346.934	451.923
Karaman	463.310	441.795	511.369
Kırıkkale	369.749	419.494	478.792
Kırşehir	329.867	328.296	391.034
Konya	384.983	389.223	441.215
Nevşehir	347.404	328.735	389.952
Niğde	320.435	320.530	366.356
Yozgat	296.285	280.587	310.889
Türkiye	490.444	494.892	566.613

Kaynak: TÜİK, Ziy.Tar: 15/11/2025

4.1.2. İhracat ve İthalat

KOP Bölgesi illeri 2018-2024 yılı ihracat verileri incelendiğinde bölgenin ihracatının arttığı görülmektedir. Bölge ihracatının Türkiye içerisindeki 2024 yılında %1,94 olmuş ve son 7 yıl içerisinde genel olarak artış eğilimi göstermiştir. 2024 yılı itibariyle en yüksek ihracatın Konya ilinde, en az ihracatın Kırıkkale ilinde gerçekleştiği görülmektedir (Tablo 18).

Tablo 18 KOP Bölgesi İllerinin İhracat Değeri (1000 \$)

İller	2018	2020	2022	2024
Aksaray	113.748	112.029	214.620	146.546
Karaman	301.870	257.227	310.426	334.130
Kırıkkale	11.124	11.037	12.793	25.318
Kırşehir	225.213	203.441	368.142	318.986
Konya	1.782.997	2.167.074	3.299.519	3.584.612
Nevşehir	54.359	51.085	120.758	518.664
Niğde	59.106	62.899	66.682	91.869
Yozgat	9.522	15.284	57.580	57.416
KOP Bölgesi	2.557.939	2.880.076	4.450.520	5.077.541
Türkiye	177.168.756	169.637.755	254.169.748	261.778.131
KOP/TR (%)	1,44	1,70	1,75	1,94

Kaynak: Ticaret Bakanlığı, Ziy. Tar.25/08/2025

KOP Bölgesi'nin ithalatının Türkiye içerisindeki payı 2018 yılında %0,62 iken 2024 yılında 0,64 olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılı itibariyle en yüksek ithalat Konya ilinde, en az ithalat Niğde ilinde gerçekleşmiştir (Tablo 19).

Tablo 19 KOP Bölgesi İllerinin İthalat Değeri (1000 \$)

İller	2018	2020	2022	2024
Aksaray	73.734	39.703	81.676	123.682
Karaman	89.356	102.098	118.495	83.441
Kırıkkale	11.924	11.072	25.410	90.038
Kırşehir	326.462	252.088	452.339	384.514
Konya	828.158	877.587	1.431.753	1.354.384
Nevşehir	47.942	23.325	33.047	62.901
Niğde	36.839	60.877	46.201	50.026
Yozgat	21.884	20.980	39.329	57.026
KOP Bölgesi	1.436.299	1.387.730	2.228.250	2.206.012
Türkiye	231.152.483	219.516.807	363.710.575	344.010.273
KOP/TR (%)	0,62	0,63	0,61	0,64

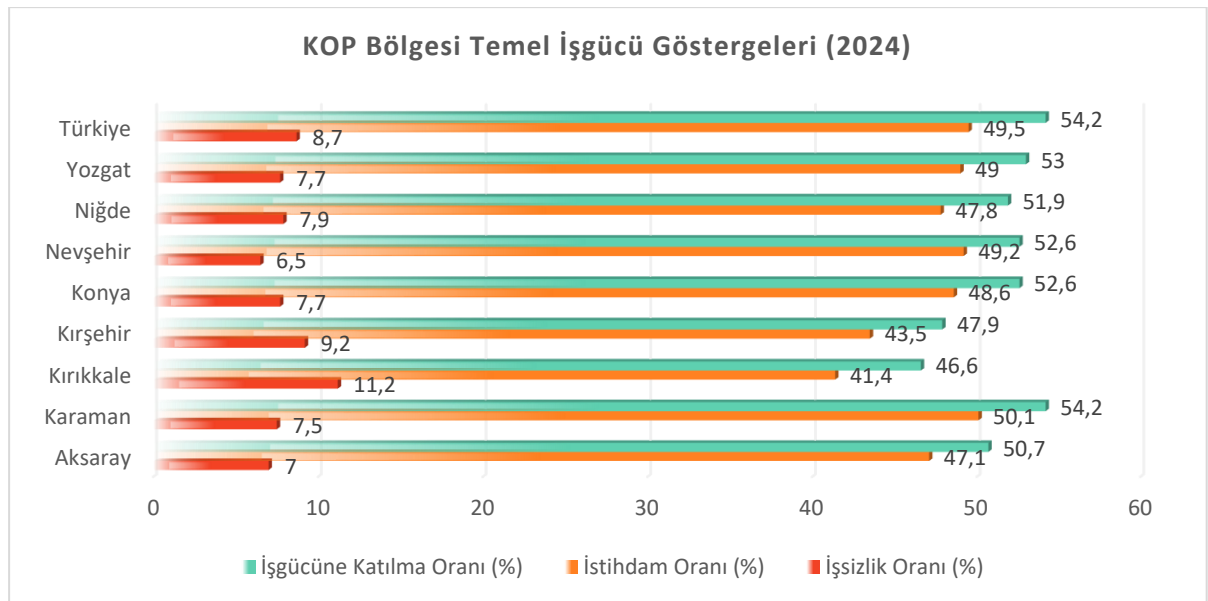
Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar.15/10/2025

4.1.3. Temel İşgücü Göstergeleri

2024 yılı iller bazında açıklanan temel işgücü verilerine göre Türkiye genelinde işsizlik oranının %8,7 olarak gerçekleştiği tahmin edilirken Kırıkkale %11,2 ve Kırşehir %9,2 ile bu oranın üzerindedir. Diğer bölge illerinin işsizlik oranları ise Türkiye genelinin altında olmakla birlikte, en düşük orana sahip il % 6,5 ile Nevşehir ili olmuştur.

Türkiye genelinde 2024 yılı için istihdam oranı %49,5 olarak tahmin edilirken Karaman ilinde bu oran ortalamanın üzerinde, diğer KOP illerinde ise Türkiye oranının altında bir değer almıştır. Bölgede en yüksek istihdam oranına sahip il %50,1 ile Karaman olurken en düşük istihdam oranına sahip il %41,4 ile Kırıkkale ilidir.

Türkiye genelinde 2024 yılına ait işgücüne katılma oranı %54,2 olarak tahmin edilirken bölgede en yüksek işgücüne katılma oranı Türkiye ortalamasına eşit olarak %54,2 ile Karaman, Türkiye genelinin üzerinde işgücüne katılma oranına sahiptir. Diğer KOP illerinde işgücüne katılma oranları Karaman ili hariç Türkiye genelinden düşük seviyede gerçekleşmiştir (Grafik 11).

Grafik 11 KOP Bölgesi İllerinin Temel İşgücü Göstergeleri

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/10/2025

4.2. Sosyo-Ekonomik Araştırmalar

4.2.1 Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmaları (SEGE)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel M¼d¼rl¼ę¼ tarafından 2025 yılında yayımlanan İllerin ve B¼lgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (İl SEGE-2025)'na g¼re, KOP B¼lgesi illerinin T¼rkiye sıralaması Tablo 20'de verilmiştir. Bu sıralamaya g¼re Konya 14, Nevşehir 33, Karaman 36, Kırıkkale 38, Kırışehir 40., Aksaray 48, Niğde 60 ve Yozgat 64. sırada yer almıştır. İl SEGE-2025 çalışmasında iller altı gelişmişlik seviyesinde sınıflandırılmıştır. Bu sınıflamaya g¼re KOP B¼lgesi illerinden hiçbirisi birinci ve altıncı gelişmişlik seviyesinde yer almamaktadır. Konya ili 2; Nevşehir, Karaman ve Kırıkkale illeri 3; Kırışehir ve Aksaray illeri 4; Niğde ve Yozgat illeri 5. kademe gelişmişlik seviyesinde bulunmaktadır (Tablo 20, Şekil 11).

Tablo 20 İl SEGE'de KOP B¼lgesi İllerinin Yeri

İller	2025		2017		2011	
	Sıralama	Kademe	Sıralama	Kademe	Sıralama	Kademe
Konya	14	2	14	2	20	2
Nevşehir	33	3	40	4	36	4
Karaman	36	3	35	3	32	3
Kırıkkale	38	3	33	3	41	4
Kırışehir	40	4	43	4	40	4
Aksaray	48	4	51	4	55	5
Niğde	60	5	57	5	56	5
Yozgat	64	5	63	5	65	5

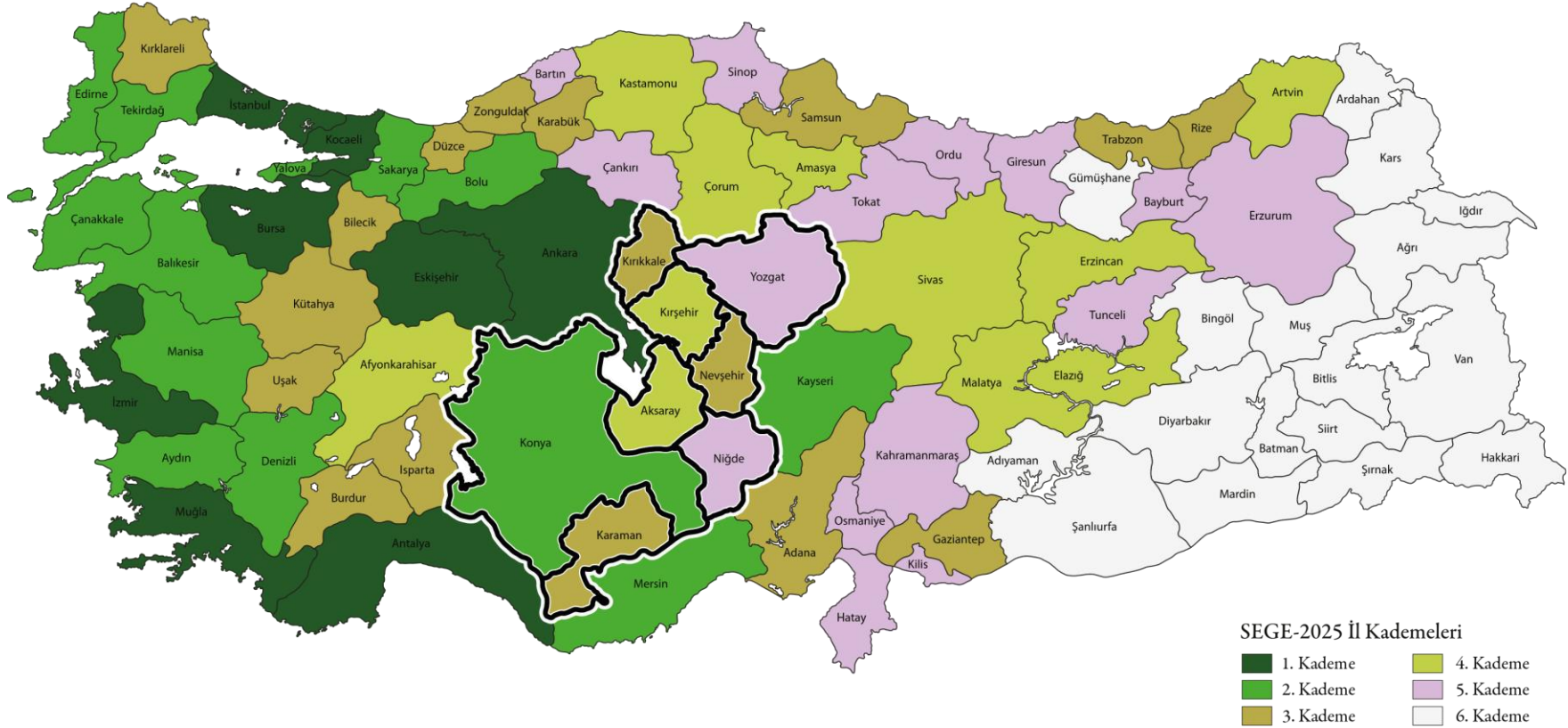
Kaynak: İllerin ve B¼lgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (İl SEGE-2025)

İl SEGE-2025 çalışmasında, demografi, istihdam, eğitim, sağlık, rekabetçi ve yenilikçi kapasite, mali, erişilebilirlik ve yaşam kalitesi başlıklarında toplam 52 değişken kullanılmıştır. Tablo 21'de iller alt boyutlar itibarıyla değerlendirilmiştir. Buna g¼re Konya ili en iyi değeri erişilebilirlik, en k¼t¼ değeri demografi; Nevşehir ili en iyi değeri yaşam kalitesi, en k¼t¼ değeri sağlık; Karaman ili en iyi değeri rekabetçi-yenilikçi kapasite, en k¼t¼ değeri demografi ve erişilebilirlik; Kırıkkale ili en iyi değeri sağlık, en k¼t¼ değeri rekabetçi-yenilikçi kapasite; Kırışehir ili en iyi değeri eğitim, en k¼t¼ değeri istihdam; Aksaray ili en iyi değeri erişilebilirlik, en k¼t¼ değeri eğitim; Niğde ili en iyi değeri erişilebilirlik, en k¼t¼ değeri demografi; Yozgat ili en iyi değeri demografi, en k¼t¼ değeri rekabetçi-yenilikçi kapasite alt boyutlarında almıştır.

Tablo 21 İl SEGE 2025'e G¼re KOP B¼lgesi İllerinin Alt Boyutlar İtibarıyla Gelişmişlik Sıralaması

İller	SEGE	Demografi	İstihdam	Eğitim	Sağlık	Rekabetçi- Yenilikçi Kapasite	Mali	Erişilebilirlik	Yaşam Kalitesi
Konya	14	49	27	35	14	8	40	4	25
Nevşehir	33	48	37	31	55	42	27	34	16
Karaman	36	43	29	37	40	28	32	43	41
Kırıkkale	38	33	49	25	16	65	43	62	36
Kırışehir	40	37	60	18	42	56	44	54	44
Aksaray	48	58	40	59	52	49	39	22	38
Niğde	60	62	55	53	60	50	57	46	60
Yozgat	64	53	62	61	58	71	62	56	57

Kaynak: İllerin ve B¼lgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (İl SEGE-2025)

Şekil 11 İl SEGE-2025 Gelişmişlik Kademeleri Haritası

Kaynak: İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (İl SEGE-2025)

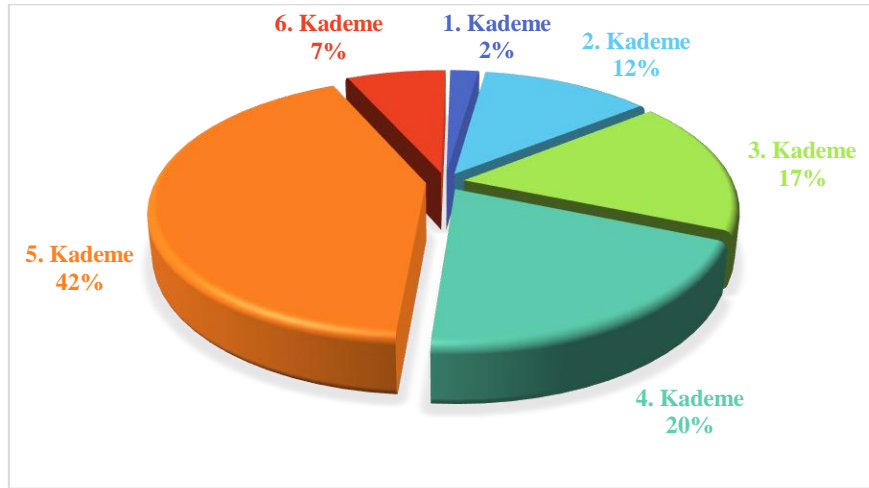
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından 2022 yılında yayınlanan İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (İlçe SEGE-2022)'na göre ilçeler altı gelişmişlik kademesinde sınıflandırılmıştır. İller bazında ilçe sayılarının söz konusu kademelere göre dağılımı Tablo 22’de yer almaktadır. Buna göre KOP Bölgesi’ndeki ilçelerin üç, dört ve beşinci kademe yoğunlaştığı, en fazla ilçenin 37 ilçe ile 5. kademe olduğu görülmektedir. En gelişmiş ilçelerin bulunduğu 1. kademe 2, en az gelişmiş ilçelerin bulunduğu 6. kademe 6 ilçe bulunmaktadır.

Tablo 22 İlçe SEGE-2022’ye Göre KOP Bölgesi İlçelerinin Kademe Dağılımı

İller	1. Kademe	2. Kademe	3. Kademe	4. Kademe	5. Kademe	6. Kademe	Toplam
Aksaray	-	1	-	2	5	-	8
Karaman	-	1	1	1	3	-	6
Kırıkkale	1	1	1	2	4	-	9
Kırşehir	-	1	1	1	4	-	7
Konya	1	3	7	2	16	2	31
Nevşehir	-	2	2	2	2	-	8
Niğde	-	1	1	1	1	2	6
Yozgat	-	1	2	7	2	2	14
KOP Bölgesi	2	11	15	18	37	6	89

Kaynak: İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (İlçe SEGE-2022)

İlçe SEGE-2022’ye göre en fazla ilçenin yer aldığı 5. kademe ilçeleri, toplam ilçe sayısının %42’sine tekabül etmektedir. 5. ve 6. kademe bulunan ilçe sayısı ise bölgenin toplam ilçe sayısının yaklaşık yarısını oluşturmaktadır. En gelişmiş ilçelerin yer aldığı 1. kademe ilçelerinin, bölge ilçeleri içerisindeki oranı ise sadece %2’dir (Grafik 12).

Grafik 12 İlçe SEGE 2022’ye Göre KOP Bölgesi İlçelerinin Kademe Dağılım Oranları

Kaynak: İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (İlçe SEGE-2022)

İlçe SEGE-2022'ye göre KOP Bölgesi'nin ilçelerinin sıralamadaki yerleri Tablo 23'te verilmiştir. Bölgenin en gelişmiş ilçesi nüfus bakımından da en büyük ilçesi olan Konya ilinin merkez ilçesi Selçuklu'dur. Selçuklu ilçesinin Türkiye içerisindeki sıralaması 21'dir. Bölgenin en gelişmiş ikinci ilçesi Kırıkkale-Yahşihan'dır. Yahşihan'ın Türkiye genelindeki sıralaması ise 58'dir. Söz konusu ilçeler aynı zamanda KOP Bölgesi ilçeleri arasında 1. kademe yer alan ilçelerdir. Bölge içi sıralamada 3. ve 11. sıra arasında illerin merkez ilçeleri yer almaktadır. Sıralamada daha sonra gelen ilçeler ise ülkemizin en önemli turizm merkezlerinden birisi olan Nevşehir-Ürgüp ve sanayi ve ticaretin geliştiği Konya'nın Ereğli, Akşehir, Beyşehir ve Seydişehir ilçeleridir.

İlçe SEGE-2022'ye göre KOP Bölgesi'nin en az gelişmiş ilçesi Niğde-Çiftlik'tir. Bölgede en az gelişmiş 15 ilçe arasında Karaman ili hariç diğer illere ait en az bir ilçe yer almaktadır. Bu ilçelerin birer adedi Aksaray, Kırıkkale ve Nevşehir'de; üçü Niğde'de; beşi Konya'da; ikişer adedi ise Kırşehir ve Yozgat'ta yer almaktadır (Tablo 23, Şekil 12).

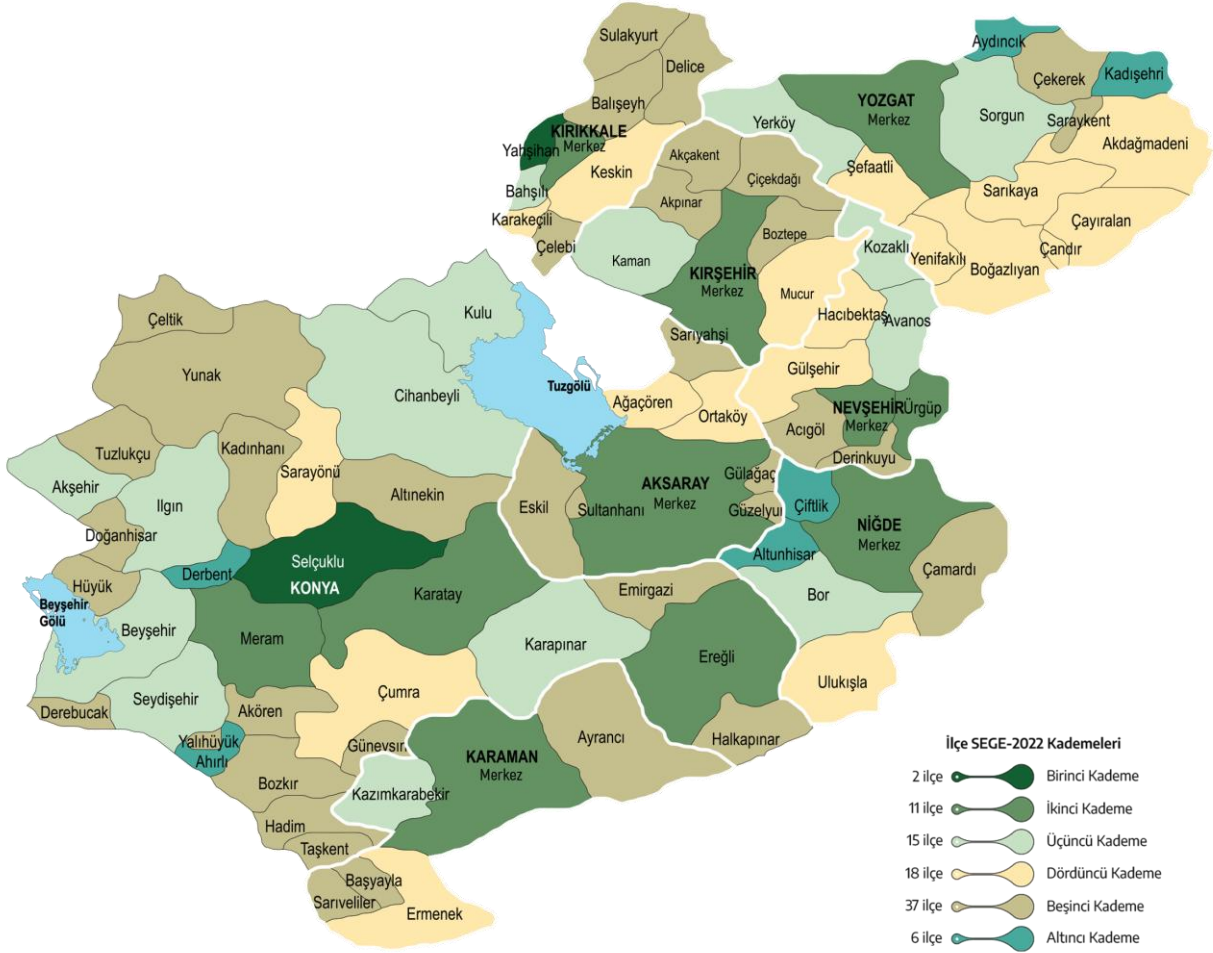
Tablo 23 KOP Bölgesi İlçelerinin SEGE Sıralamasındaki Yeri

İl	İlçe	İlçe SEGE-2022			İlçe SEGE-2017		
		Bölge İçi Sıralama	Genel Sıralama	Kademe	Bölge İçi Sıralama	Genel Sıralama	Kademe
Konya	Selçuklu	1	21	1	1	32	1
Kırıkkale	Yahşihan	2	58	1	8	198	2
Konya	Karatay	3	82	2	9	200	2
Nevşehir	Merkez	4	118	2	3	143	2
Konya	Meram	5	124	2	6	167	2
Aksaray	Merkez	6	137	2	10	213	2
Yozgat	Merkez	7	163	2	7	177	2
Karaman	Merkez	8	168	2	5	165	2
Kırıkkale	Merkez	9	172	2	2	113	2
Kırşehir	Merkez	10	181	2	4	163	2
Niğde	Merkez	11	207	2	13	240	3
Nevşehir	Ürgüp	12	216	2	12	230	3
Konya	Ereğli	13	230	2	14	249	3
Konya	Akşehir	14	243	3	11	228	2
Konya	Beyşehir	15	244	3	16	300	3
Konya	Seydişehir	16	271	3	15	281	3
Niğde	Bor	17	297	3	20	355	3
Yozgat	Yerköy	18	309	3	22	386	3
Karaman	Kazımkarabekir	19	334	3	34	464	4
Kırıkkale	Bahşılı	20	342	3	21	377	3
Yozgat	Sorgun	21	353	3	38	521	4
Nevşehir	Avanos	22	356	3	19	351	3
Konya	İlgin	23	383	3	23	391	3
Konya	Kulu	24	385	3	33	462	4
Kırşehir	Kaman	25	386	3	28	439	3
Nevşehir	Kozaklı	26	390	3	17	313	3
Konya	Cihanbeyli	27	404	3	26	426	3
Konya	Karapınar	28	405	3	32	453	3
Yozgat	Boğazlıyan	29	434	4	27	438	3
Nevşehir	Hacıbektaş	30	443	4	25	404	3
Aksaray	Ortaköy	31	444	4	55	665	5
Konya	Çumra	32	455	4	24	397	3
Yozgat	Çandır	33	465	4	29	448	3
Karaman	Ermenek	34	477	4	18	341	3
Kırşehir	Mucur	35	481	4	31	452	3
Niğde	Ulukışla	36	508	4	50	633	4
Yozgat	Yenifakılı	37	523	4	37	519	4
Yozgat	Şefaatli	38	527	4	49	624	4

İl	İlçe	İlçe SEGE-2022			İlçe SEGE-2017		
		Bölge İçi Sıralama	Genel Sıralama	Kademe	Bölge İçi Sıralama	Genel Sıralama	Kademe
Nevşehir	Gülşehir	39	541	4	42	555	4
Konya	Sarayönü	40	543	4	35	488	4
Yozgat	Akdağmadeni	41	552	4	53	655	4
Yozgat	Çayıralan	42	555	4	47	607	4
Yozgat	Sarıkaya	43	561	4	64	735	5
Kırıkkale	Karakeçili	44	569	4	46	606	4
Kırıkkale	Keskin	45	617	4	61	700	5
Aksaray	Sarıyahşi	46	626	4	59	686	5
Konya	Hüyük	47	637	5	41	542	4
Konya	Kadınhanı	48	655	5	43	561	4
Kırıkkale	Balışeyh	49	656	5	80	822	5
Karaman	Başyayla	50	661	5	51	639	4
Aksaray	Eskil	51	672	5	65	736	5
Konya	Çeltik	52	675	5	57	682	5
Konya	Yunak	53	680	5	60	692	5
Aksaray	Ağaçören	54	683	5	70	756	5
Kırıkkale	Delice	55	687	5	58	684	5
Konya	Bozkır	56	692	5	52	649	4
Kırşehir	Boztepe	57	701	5	69	751	5
Yozgat	Saraykent	58	703	5	79	816	5
Kırşehir	Akpınar	59	713	5	63	728	5
Kırıkkale	Çelebi	60	722	5	84	844	5
Nevşehir	Derinkuyu	61	728	5	66	737	5
Konya	Doğanhisar	62	729	5	44	578	4
Yozgat	Çekerek	63	731	5	73	792	5
Konya	Derebucak	64	733	5	54	661	4
Konya	Güneysınır	65	735	5	40	528	4
Karaman	Sarıveliler	66	745	5	71	766	5
Konya	Altınekin	67	751	5	56	676	5
Aksaray	Sultanhanı	68	764	5	-	-	-
Konya	Akören	69	766	5	30	449	3
Konya	Hadim	70	771	5	36	496	4
Konya	Yalıhüyük	71	772	5	48	613	4
Karaman	Ayrancı	72	773	5	77	810	5
Konya	Tuzlukçu	73	774	5	45	588	4
Aksaray	Gülağaç	74	777	5	85	861	6
Kırşehir	Çiçekdağı	75	782	5	67	739	5
Konya	Taşkent	76	787	5	39	526	4
Konya	Emirgazi	77	803	5	72	782	5
Niğde	Çamardı	78	804	5	82	837	5
Nevşehir	Acıgöl	79	811	5	78	811	5
Aksaray	Güzelyurt	80	816	5	75	805	5
Konya	Halkapınar	81	819	5	68	749	5
Kırıkkale	Sulakyurt	82	843	5	74	795	5
Kırşehir	Akçakent	83	849	5	81	828	5
Yozgat	Kadıışehri	84	866	6	83	841	5
Konya	Ahırlı	85	881	6	76	807	5
Yozgat	Aydıncık	86	889	6	88	891	6
Konya	Derbent	87	891	6	62	726	5
Niğde	Altınhisar	88	904	6	86	864	6
Niğde	Çiftlik	89	906	6	87	870	6

Kaynak: İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (İlçe SEGE-2022)

Şekil 12'deki harita incelendiğinde KOP Bölgesi'nde bölge içi gelişmişlik farklarının fazla olduğu görülmektedir. Ayrıca illerin merkez ilçeleri ile diğer ilçeleri arasında da gelişmiş farkları net bir biçimde gözlemlenmektedir.

Şekil 12 KOP Bölgesi İlçelerinin SEGE-2022 Haritası

4.2.2 Türkiye'de Kentsel ve Kırsal Yerleşim Sistemleri (YER-SİS) Çalışması

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından Türkiye'deki mevcut yerleşim sistemini ve yerleşimler arası ilişkileri yeni dinamikler çerçevesinde tanımlamayı amaçlayan Türkiye'de Kentsel ve Kırsal Yerleşim Sistemleri (YER-SİS) çalışması 2020 yılında tamamlanarak yayımlanmıştır.

YERSİS çalışmasında metodoloji olarak kentsel ve kırsal hizmet merkezleri, sosyo-ekonomik anlamda yerleşim yerleri, yerleşimlerin eğitim, sağlık, ticaret, iş gücü, iletişim, ulaşım ve kargo boyutlarında

karşılıklı ilişkileri göz önünde bulundurularak, diğer yerleşimlere hizmet verme büyüklükleri (hizmet skoru) her bir boyut için ayrı ayrı ve tüm boyutları içerecek şekilde hesaplanmış, değerlerin kullanılması sonucu ortaya çıkan “merkezler” olmuştur. Bu merkezler “hizmet merkezi” denilmiş ve tespit edilen hizmet merkezlerinin hizmet skorları ve dereceleri dikkate alınarak mekânsal kısıtlar altında etki alanları belirlenmiştir.

YER-SİS çalışması kapsamında Türkiye çapında yedi farklı hizmet derecesi oluşturulmuştur. Hizmet merkezleri yapısının birden altıya kadar olan dereceleri hizmet büyüklükleri arasındaki farklardan dolayı kendi içinde A ve B olmak üzere 2 alt gruba ayrılmıştır.

Bu metodoloji kapsamında KOP Bölgesi’ndeki il merkezleri 3 ayrı hizmet merkezi kategorisinde yer almıştır. KOP Bölgesi illerine ait hizmet merkezleri yapısının en tepesinde Konya Merkez yerleşimi bulunmaktadır. Konya Merkez hizmet büyüklüğü açısından diğer yerleşimlerden anlamlı bir şekilde ayrılmakta ve tek başına beşinci derecede ve A kategorisinde yer almaktadır. Sahip olduğu nüfus, ekonomik büyüklük, sosyal ve teknik donatı alanları, ulaşım altyapısı ve nitelikli iş gücü Konya Merkez yerleşimini tartışmasız şekilde KOP Bölgesi il hizmet merkezleri yapısının içerisinde 1. sıraya taşımaktadır. 5A derecesinde bulunan Konya Merkez hizmet merkezinden sonra Kırıkkale, Aksaray ve Niğde il merkezleri 4B derecesinde, Nevşehir, Kırşehir, Karaman ve Yozgat il merkezleri ise 3A derecesinde yer almaktadır (Tablo 24).

Tablo 24 KOP Bölgesi Kentsel Hizmet Merkezleri ve Dereceleri-İl Merkezleri

Yerleşim Yeri	Derece
Konya Merkez	5A
Kırıkkale Merkez	4B
Aksaray Merkez	4B
Niğde Merkez	4B
Nevşehir Merkez	3A
Kırşehir Merkez	3A
Karaman Merkez	3A
Yozgat Merkez	3A

Kaynak: YER-SİS Verileri

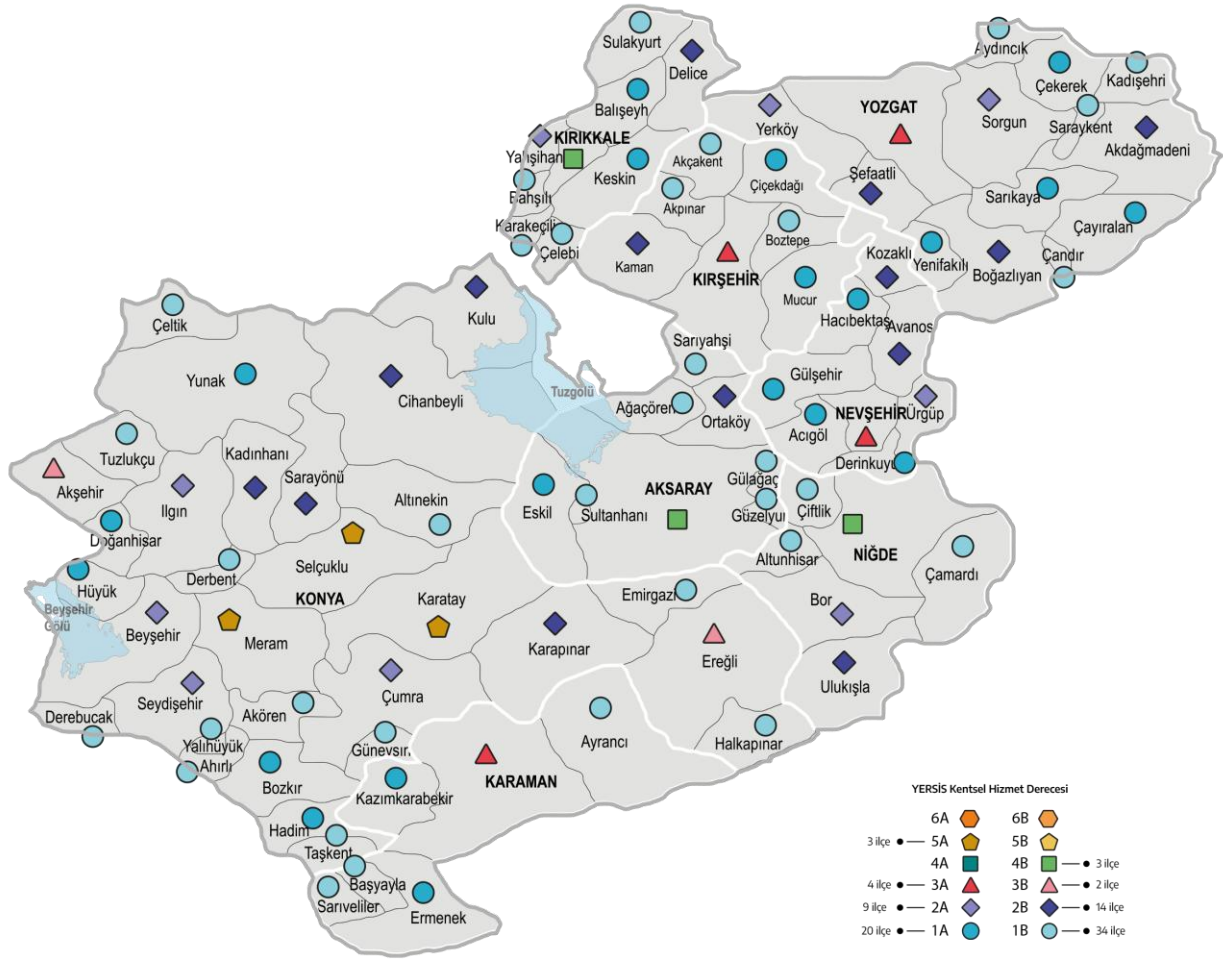
KOP Bölgesi illerinden Konya önemli bir bölgesel hizmet merkezi konumundadır ve Afyonkarahisar (4A), Karaman (3A), Ereğli (3B) ve Akşehir (3B) Merkez yerleşimleri, Konya Merkez yerleşiminin etki alanı içerisinde yer almaktadır. KOP Bölgesi illerinden Aksaray, Kırşehir ve Kırıkkale Merkez yerleşimleri Ankara Merkez (6A) yerleşiminin etki alanına girerken, Niğde (4B), Nevşehir (3A) ve Yozgat (3A) Merkez yerleşimleri ise doğrudan Kayseri Merkez yerleşiminin etki alanına girmektedir.

KOP Bölgesi’nde yer alan ilçe merkezlerinin kentsel hizmet merkezi dereceleri incelendiğinde Konya-Ereğli ve Konya-Akşehir’in 3B derecesi ile en üst sırada olduğu görülmektedir. Diğer KOP Bölgesi ilçelerinden 9’u 2A, 14’ü 2B, 20’si 1A, 34’ü ise 1B kategorisinde yer almaktadır (Tablo 25).

Tablo 25 KOP Bölgesi Kentsel Hizmet Merkezleri ve Dereceleri –İlçe Merkezleri

Yerleşim Yeri	Derece	Yerleşim Yeri	Derece
Konya-Ereğli	3B	Kırıkkale-Balışeyh	1A
Konya-Akşehir	3B	Konya-Hadim	1A
Kırıkkale-Yahşihan	2A	Nevşehir-Derinkuyu	1A
Konya-Beyşehir	2A	Karaman-Kazımkarabekir	1A
Yozgat-Yerköy	2A	Kırşehir-Çiçekdağı	1A
Niğde-Bor	2A	Aksaray-Güzelyurt	1B
Konya-Seydişehir	2A	Niğde-Çiftlik	1B
Konya-Çumra	2A	Kırıkkale-Bahşili	1B
Nevşehir-Ürgüp	2A	Aksaray-Gülağaç	1B
Yozgat-Sorgun	2A	Yozgat-Saraykent	1B
Konya-Ilgın	2A	Niğde-Çamardı	1B
Konya-Karapınar	2B	Konya-Altınekin	1B
Kırşehir-Kaman	2B	Konya-Güneysınır	1B
Konya-Kadınhanı	2B	Karaman-Ayrancı	1B
Konya-Kulu	2B	Konya-Akören	1B
Kırıkkale-Delice	2B	Kırşehir-Akpınar	1B
Yozgat-Boğazlıyan	2B	Yozgat-Kadıışehri	1B
Aksaray-Ortaköy	2B	Kırıkkale-Sulakyurt	1B
Konya-Sarayönü	2B	Aksaray-Ağaçören	1B
Yozgat-Akdağmadeni	2B	Karaman-Sarıveliler	1B
Konya-Cihanbeyli	2B	Konya-Çeltik	1B
Nevşehir-Avanos	2B	Niğde-Altınhisar	1B
Nevşehir-Kozaklı	2B	Konya-Taşkent	1B
Yozgat-Şefaati	2B	Konya-Emirgazi	1B
Niğde-Ulukışla	2B	Yozgat-Çandır	1B
Karaman-Ermenek	1A	Aksaray-Sarıyahşı	1B
Konya-Bozkır	1A	Kırşehir-Boztepe	1B
Yozgat-Sarıkaya	1A	Yozgat-Aydıncık	1B
Kırıkkale-Keskin	1A	Konya-Tuzlukçu	1B
Nevşehir-Gülşehir	1A	Kırıkkale-Karakeçili	1B
Konya-Yunak	1A	Aksaray-Sultanhanı	1B
Aksaray-Eskil	1A	Konya-Derebucak	1B
Yozgat-Çekerek	1A	Konya-Derbent	1B
Kırşehir-Mucur	1A	Kırşehir-Akçakent	1B
Yozgat-Yenifakılı	1A	Konya-Ahırlı	1B
Konya-Doğanhisar	1A	Konya-Halkapınar	1B
Yozgat-Çayıralan	1A	Karaman-Başyayla	1B
Nevşehir-Hacıbektaş	1A	Kırıkkale-Çelebi	1B
Nevşehir-Acıgöl	1A	Konya-Yalıhüyük	1B
Konya-Hüyük	1A		

Kaynak: YER-SİS Verileri

Şekil 13 KOP Bölgesi'nin İlçe Bazlı YERSİS Haritası

YERSİS çalışması kapsamında kırsal hizmet merkezleri yapısı ise beş boyutta yedi hizmet alanı ile incelenmiştir. Bütünleşik kırsal hizmet merkezleri kapsamında belirlenen kırsal yerleşimler, kendisinden farklı en az bir yerleşime yedi farklı hizmet alanının en az birinde hizmet sağlamaktadır. Bu yerleşimler toplam altı hizmet derecesine ayrılmıştır.

KOP Bölgesi'ne ait bütünleşik kırsal hizmet merkezlerinde en üstten en alta doğru sırasıyla 4A derecesinde 5; 4B derecesinde 6; 3A derecesinde 13, 3B derecesinde 24 ve geri kalan 2. derecede ise 163 tane yerleşim yeri bulunmaktadır. En üst seviye olan 4A derecesinde KOP Bölgesi illerinden sadece Konya ve Karaman illerine ait yerleşimler yer almaktadır (Tablo 26).

Tablo 26 KOP Bölgesi Kırsal Hizmet Merkezleri ve Dereceleri

Yerleşim Yeri	Derece	Yerleşim Yeri	Derece
Konya-Cihanbeyli-Yeniceoba	4A	Yozgat-Merkez-Musabeyli	2
Konya-Karatay-Kızören	4A	Niğde-Merkez-Değirmenli	2
Konya-Kulu-Ömeranlı	4A	Karaman-Merkez-Lale	2
Konya-Bozkır-Sarıoğlan	4A	Nevşehir-Derinkuyu-Suvermez	2
Karaman-Ermenek-Kazancı	4A	Konya-Ereğli-Belkaya	2
Karaman-Merkez-Sudurağı	4B	Aksaray-Ağaçören-Kırımını	2
Konya-Ahırlı-Hamzalar	4B	Konya-Yunak-Saray	2
Nevşehir-Avanos-Kalaba	4B	Karaman-Merkez-Çoğlu	2
Konya-Karapınar-Hotamış	4B	Konya-Ahırlı-Akkise	2
Konya-Beyşehir-Huğlu	4B	Niğde-Merkez-Tırhan	2
Aksaray-Güzelyurt-İhlara	4B	Nevşehir-Merkez-Kavak	2
Konya-Sarayönü-Ladik	3A	Nevşehir-Merkez-Göre	2
Karaman-Merkez-Kisecik	3A	Konya-İlgın-Orhaniye	2
Konya-Hüyük-Kireli	3A	Niğde-Merkez-Edikli	2
Nevşehir-Avanos-Özkonak	3A	Konya-Cihanbeyli-Pınarbaşı	2
Niğde-Ulukışla-Eminlik	3A	Konya-Karatay-Yağlıbayat	2
Konya-Beyşehir-Üçpınar	3A	Aksaray-Merkez-Çimeliyeni	2
Karaman-Sarıveliler-Göktepe	3A	Konya-Karapınar-İslık	2
Konya-Hadim-Bademli	3A	Nevşehir-Hacıbektaş-Karaburna	2
Niğde-Ulukışla-Hasangazi	3A	Konya-Karapınar-Sazlıpınar	2
Nevşehir-Merkez-Kaymaklı	3A	Kırıkkale-Çelebi-Alıcıyenipayan	2
Aksaray-Gülağaç-Saratlı	3A	Konya-Kadınhanı-Yeni	2
Kırıkkale-Delice-Çerikli	3A	Konya-Çumra-Arıkören	2
Konya-Ahırlı-Çukurbucak	3A	Karaman-Merkez-Kızılkaya	2
Konya-Kulu-Yeşilyurt	3B	Aksaray-Gülağaç-Gülpınar	2
Aksaray-Merkez-Bağlıkaya	3B	Konya-Cihanbeyli-Karabağ	2
Karaman-Ermenek-Güneyyurt	3B	Konya-Doğanhisar-Karabağ	2
Niğde-Merkez-Alay	3B	Konya-Çumra-Apa	2
Konya-Cihanbeyli-Kandil	3B	Konya-Taşkent-Balcılar-Orta	2
Nevşehir-Avanos-Topaklı	3B	Konya-Hadim-Dedemli	2
Niğde-Ulukışla-Çiftahan	3B	Konya-Kadınhanı-Osmancık	2
Aksaray-Merkez-Acıpınar	3B	Aksaray-Ortaköy-Sarıkaraman	2
Konya-Sarayönü-Çeşmelisebil	3B	Niğde-Altunhisar-Yakacık	2
Aksaray-Merkez-Taşpınar	3B	Konya-Kulu-Yazıçayır	2
Niğde-Merkez-Çayırılı	3B	Niğde-Ulukışla-Bayağıl	2
Aksaray-Eskil-Eşmekaya	3B	Kırıkkale-Balışeyh-Kulaksız	2
Konya-Kulu-Kozanlı	3B	Kırşehir-Merkez-Yukarı-Homurlu	2
Aksaray-Merkez-Taşpınar	3B	Konya-Çumra-İçeriçumra	2
Konya-İlgın-Çiğil	3B	Aksaray-Merkez-Çekiçler	2
Kırşehir-Kaman-Savcılıbüyükoba	3B	Konya-Seydişehir-Gevrekli	2
Yozgat-Yerköy-Sekili	3B	Konya-Seydişehir-Kesecik	2
Konya-İlgın-Beykonak	3B	Konya-Ahırlı-Hengeme	2
Nevşehir-Gülşehir-Emmiler	3B	Aksaray-Merkez-Akın	2
Aksaray-Ağaçören-Hüsrevköy	3B	Konya-Beyşehir-Yeşildağ	2
Konya-Bozkır-Hisarlık	3B	Konya-Kulu-Zincirlikuyu	2
Konya-Kulu-Tuzkaya	3B	Yozgat-Sorgun-Çiğdemli	2
Yozgat-Merkez-Çalatlı	3B	Konya-Altınekin-Oğuzeli	2
Karaman-Merkez-Bayır	3B	Niğde-Çamardı-Bademdere	2

Yerleşim Yeri	Derece	Yerleşim Yeri	Derece
Konya-Bozkır-Üçpınar	2	Konya-Çumra-Yenisu	2
Niğde-Ulukışla-Hüsniye	2	Konya-Beyşehir-Doğanbey	2
Niğde-Merkez-Yıldıztepe	2	Niğde-Merkez-Dikilitaş	2
Konya-Ereğli-Türkmen	2	Karaman-Ayrancı-Kıraman	2
Konya-Selçuklu-Aşağıpınarbaşı	2	Konya-Yunak-Hursunlu	2
Aksaray-Merkez-Alayhanı	2	Niğde-Çamardı-Çukurbağ	2
Kırşehir-Mucur-Kızıldağyenipayan	2	Konya-Taşkent-Afşar-Tepecik	2
Konya-Kadınhanı-Hacımehmetli	2	Konya-Akşehir-Altuntaş	2
Karaman-Merkez-Bucakışla	2	Konya-Altınekin-Akıncılar	2
Aksaray-Ağaçören-Sofular	2	Yozgat-Akmağdeni-Pazarcık	2
Karaman-Ayrancı-Kavaközü	2	Konya-Beyşehir-Yenidoğan	2
Aksaray-Merkez-Ataköy	2	Aksaray-Merkez-İncesu	2
Aksaray-Eskil-Celil	2	Konya-Taşkent-Balcılar-Veliler	2
Konya-Güneysınır-Bardas	2	Konya-Kulu-Kırkpınar	2
Yozgat-Çekerek-Bayındırhüyük	2	Kırşehir-Kaman-Aydımlar	2
Kırşehir-Merkez-Sıdıklıbüyükoba	2	Konya-Kulu-Karacadağ	2
Kırşehir-Merkez-Dulkadirli	2	Kırşehir-Kaman-Ömerhacılı	2
Konya-Ereğli-Belceağaç	2	Yozgat-Merkez-Sarıfatma	2
Konya-Hüyük-Selki	2	Konya-Hüyük-İmrenler	2
Nevşehir-Hacıbektaş-Avuç	2	Aksaray-Merkez-Tatlıca	2
Konya-Çumra-Okçu	2	Niğde-Merkez-Yarhisar	2
Yozgat-Sorgun-Doğankent	2	Konya-Kulu-Kömüşini	2
Aksaray-Merkez-Topakkaya	2	Konya-Cihanbeyli-Böğürdelik	2
Konya-Çeltik-Gökpınar	2	Niğde-Merkez-Dündarlı	2
Karman-Merkez-Yeşildere	2	Karaman-Ermenek-Yaylapazarı	2
Aksaray-Merkez-Sağlık	2	Yozgat-Sarıkaya-Kadılı	2
Aksaray-Merkez-Altinkaya	2	Yozgat-Yerköy-Saray	2
Konya-Ereğli-Yukarıgöndelen	2	Konya-İlgın-Argıthanı	2
Niğde-Ulukışla-Darboğaz	2	Konya-Akşehir-Gedil	2
Nevşehir-Ürgüp-Mustafapaşa	2	Yozgat-Akmağdeni-Yukarıçulhalı	2
Yozgat-Sarıkaya-Karayakup	2	Yozgat-Sorgun-Karaveli	2
Konya-Seydişehir-Çavuş	2	Kırşehir-Merkez-Gölü	2
Nevşehir-Hacıbektaş-Hasanlar	2	Aksaray-Eskil-Katranlı	2
Konya-Akşehir-Değirmenköy	2	Kırşehir-Boztepe-Yenidoğanlı	2
Konya-Hadim-Gezlevi	2	Nevşehir-Derinkuyu-Yazıhüyük	2
Aksaray-Ağaçören-Camii	2	Konya-Kadınhanı-Atlantı	2
Konya-Ereğli-Aşağıgöndelen	2	Konya-Kulu-Beşkardes	2
Aksaray-Ortaköy-Ozancık	2	Niğde-Merkez-Konaklı	2
Kırşehir-Merkez-Özbağ	2	Karaman-Merkez-Demiryurt	2
Konya-Beyşehir-Esence	2	Yozgat-Saraykent-İzibüyük	2
Konya-Beyşehir-Üzümlü	2	Konya-Ereğli-Çayhan	2
Konya-Ereğli-Alhan	2	Konya-Ereğli-Kutören	2
Niğde-Merkez-Ovacık	2	Karaman-Merkez-Bozkandak	2
Aksaray-Güzelyurt-Belisırma	2	Karaman-Merkez-Akçaşehir	2
Kırıkkale-Delice-Büyükyağlı	2	Konya-Çumra-Türkmencamili	2
Konya-Bozkır-Çağlayan	2	Konya-Cihanbeyli-Taşpınar	2
Konya-İlgın-Ağalar	2	Konya-Çumra-Taşağıl	2
Kırıkkale-Yahşıyan-Hacıbalı	2	Karaman-Ermenek-Tepebaşı	2
Aksaray-Gülağaç-Camiliören	2	Konya-Halkapınar-Çakıllar	2

Yerleşim Yeri	Derece	Yerleşim Yeri	Derece
Yozgat-Akmağdeni-Kirsinkavağı	2	Yozgat-Akmağdeni-Belekçahan	2
Kırşehir-Çiçekdağı-Boğazevci	2	Yozgat-Çekerek-Beyyurdu	2
Kırşehir-Boztepe-Hatunoğlu	2	Konya-Hüyük-Mutlu	2
Yozgat-Şefaati-Sarıkent	2	Konya-Bozkır-Kınık	2
Konya-Selçuklu-Yukarıpınarbaşı	2	Kırıkkale-Çelebi-Karahacılı	2
Yozgat-Kadıışehri-Gümüşsu	2	Niğde-Çamardı-Kavlakepe	2
Konya-Cihanbeyli-Büyükbeşkavak	2	Aksaray-Merkez-Koçpınar	2
Yozgat-Merkez-Büyükmahal	2	Konya-Ereğli-Yeniköy	2
Konya-Ahırlı-Kayacık	2		

Kaynak: YER-SİS Verileri

4.2.3 Sosyoekonomik Seviye Çalışması

TÜİK tarafından hazırlanan Sosyoekonomik Seviye (SES) çalışması hanehalklarının sosyal ve ekonomik statüsünü birlikte ele alarak hanehalklarının sosyo ekonomik seviyesini belirlemeye yarayan bir ölçüm aracı olarak tanımlanmıştır. SES, hanehalkını oluşturan fertlerin gelir seviyesi, ortalama eğitim süresi ve meslek bilgilerine göre hesaplanmaktadır. Hesaplama kullanılan her bir bileşene kendi içerisinde 0 (en düşük) ve 100 (en yüksek) olacak şekilde skor değeri atanmıştır. Eğitim skorunun %50'si, gelir skorunun %30'u ve meslek skorunun %20'si alınarak hesaplanmıştır. Hanehalkı SES skoru "0" ile "300" arasında değer almaktadır. Çalışmada idari kayıtlar kullanılarak Türkiye'deki 26 milyondan fazla hanenin tamamı için SES skoru hesaplanmıştır. Çalışmada "en üst (A+)", "üst (A)", "üst altı (B)", "üst orta (C1)", "alt orta (C2)", "alt (D)" ve "en alt (E)" olmak üzere yedi sosyoekonomik grup tanımlanmıştır. İl ve ilçe seviyesinde toplulaştırılan sonuçlar TÜİK tarafından ilk kez resmi istatistik olarak paylaşılmıştır. Bu sonuçlara göre KOP Bölgesi illerinin sosyo ekonomik seviyelerine ilişkin değerler aşağıdaki tabloda yer almaktadır. KOP Bölgesi illerinin ortalama SES skorları incelendiğinde tamamının skor değerlerinin Türkiye değerinin altında olduğu görülmektedir (Tablo 27).

Tablo 27 KOP Bölgesi İllerine Ait SES Skoru ve SES Sınıflamasına Göre Hanehalkı Sayısı

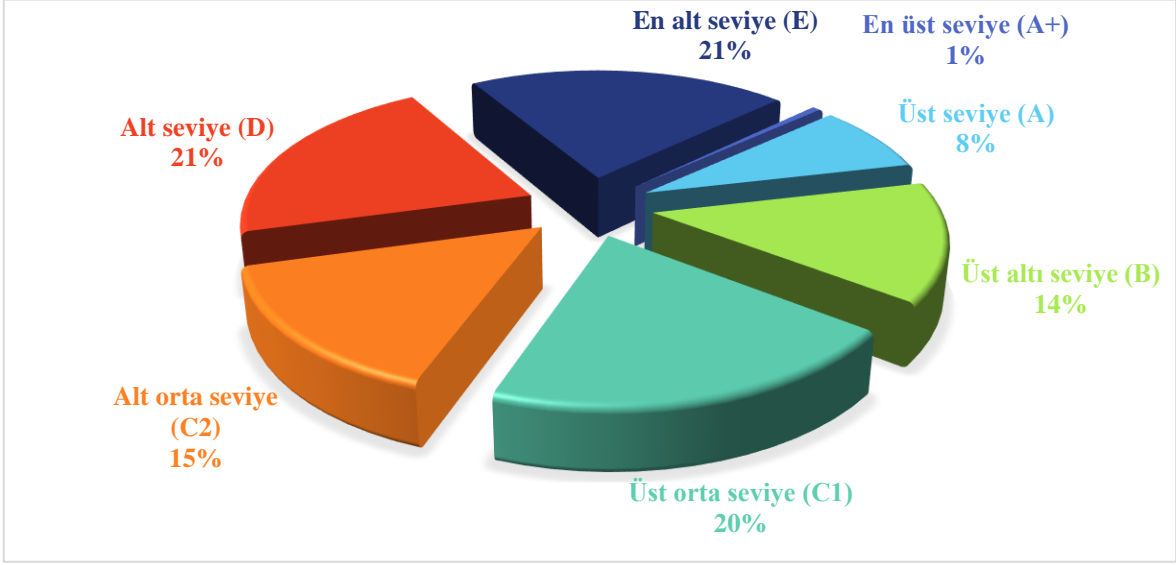
İller	SES Skoru	Hanehalkı Sayısı							Toplam
		En Üst Seviye (A+)	Üst Seviye (A)	Üst Altı Seviye (B)	Üst Orta Seviye (C1)	Alt Orta Seviye (C2)	Alt Seviye (D)	En Alt Seviye (E)	
Aksaray	117	666	9.379	16.019	26.177	18.659	28.370	29.390	128.660
Karaman	121	393	6.470	11.751	17.510	12.583	17.573	18.143	84.423
Kırıkkale	124	374	7.534	14.504	18.287	15.858	18.465	19.258	94.280
Kırşehir	123	497	6.661	11.704	15.071	12.371	15.878	17.186	79.368
Konya	125	4.312	60.515	102.028	141.762	106.871	139.940	136.433	691.861
Nevşehir	122	532	8.181	14.379	19.562	15.399	20.802	21.470	100.325
Niğde	117	551	8.095	14.248	22.919	16.666	27.046	27.113	116.638
Yozgat	113	391	8.281	16.300	26.847	19.049	31.501	34.454	136.823
KOP Bölgesi	-	7.716	115.116	200.933	288.135	217.456	299.575	303.447	1.432.378
Türkiye	133	282.958	2.899.372	4.314.820	5.187.622	4.352.300	4.900.081	4.390.833	26.327.986

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar.:23/09/2025

SES gruplarına göre; KOP Bölgesi'ndeki hanehalklarının %1'i en üst, %8'i üst, %14'ü üst altı, %20'si üst orta, %15'i alt orta, %21'i alt, %21'i ise en alt seviyede yer almıştır. Buna göre bölge hanehalkının %57'si alt orta ve alt seviyede yer almaktadır (Grafik 13).

KOP Bölgesi illeri içerisinde ses skoru en yüksek olan Konya ili hanehalklarının %1'i en üst, %9'u üst, %15'i üst altı, %20'si üst orta, %15'i alt orta, %20'si alt, %20'si ise en alt seviyede yer almıştır. Buna göre Konya ilindeki toplam hanehalkının %55'i alt orta ve alt seviyede yer almaktadır.

KOP Bölgesi illeri içerisinde ses skoru en düşük olan Yozgat ili hanehalklarının %0,3'ü en üst, %6'sı üst, %12'si üst altı, %20,2'si üst orta, %14'ü alt orta, %23'ü alt seviyede, %25'i ise en alt seviyede yer almıştır. Buna göre Yozgat ilindeki toplam hanehalkının %62'si alt orta ve alt seviyede yer almaktadır.

Grafik 13 KOP Bölgesi'nin SES Skorları Seviye Grupları

KOP Bölgesi ilçelerinin SES verileri Tablo 28'de verilmiştir. Türkiye SES skoru olan 133 değerinin üzerinde 2 adet ilçe yer almaktadır. Bölgenin SES skoru en yüksek ilçesi Kırıkkale-Yahşihan iken onu Konya-Selçuklu takip etmiştir. Yozgat-Merkez ve Nevşehir-Merkez ise 133 skoru ile Türkiye ortalaması ile eşit değere sahiptir.

Bölgedeki SES skoru en düşük 5 ilçe ise Konya-Derebucak, Yozgat-Çayıralan, Niğde-Altunhisar, Aksaray-Sarıyahşi ile Gülağaç olmuştur.

Tablo 28 KOP Bölgesi İlçelerinin SES Skor Dereceleri

Bölge İçi Sırası	İl	İlçe	SES Skoru
1	Kırıkkale	Yahşihan	151
2	Konya	Selçuklu	142
3	Yozgat	Merkez	133
4	Nevşehir	Merkez	133
5	Kırşehir	Merkez	131
6	Konya	Meram	129
7	Kırıkkale	Merkez	125
8	Konya	Karatay	125
9	Karaman	Merkez	124
10	Niğde	Merkez	123
11	Nevşehir	Ürgüp	123
12	Aksaray	Merkez	123
13	Konya	Ereğli	121
14	Kırıkkale	Bahşılı	121
15	Konya	Çumra	119
16	Konya	Karapınar	119
17	Kırşehir	Boztepe	119
18	Konya	Seydişehir	119
19	Konya	Beyşehir	117

Bölge İçi Sırası	İl	İlçe	SES Skoru
20	Konya	Akşehir	117
21	Karaman	Sarıveliler	116
22	Konya	Sarayönü	116
23	Niğde	Bor	116
24	Kırşehir	Mucur	115
25	Yozgat	Yerköy	115
26	Nevşehir	Avanos	115
27	Konya	Emirgazi	114
28	Konya	Kadınhanı	114
29	Aksaray	Eskil	114
30	Karaman	Kazımkarabekir	114
31	Konya	Altınekin	113
32	Yozgat	Sorgun	112
33	Kırıkkale	Karakeçili	111
34	Karaman	Ermenek	111
35	Aksaray	Sultanhanı	110
36	Yozgat	Boğazlıyan	110
37	Konya	Ilgın	110
38	Kırıkkale	Balışeyh	110
39	Nevşehir	Kozaklı	109
40	Kırıkkale	Çelebi	108
41	Kırşehir	Kaman	108
42	Konya	Çeltik	108
43	Yozgat	Yenifakılı	108
44	Yozgat	Kadıışehri	107
45	Kırıkkale	Keskin	107
46	Nevşehir	Gülşehir	107
47	Nevşehir	Hacıbektaş	107
48	Yozgat	Şefaati	106
49	Karaman	Başyayla	106
50	Konya	Cihanbeyli	106
51	Kırşehir	Çiçekdağı	106
52	Karaman	Ayrancı	106
53	Konya	Tuzlukçu	105
54	Nevşehir	Derinkuyu	104
55	Aksaray	Ortaköy	104
56	Yozgat	Çekerek	104
57	Yozgat	Akdağmadeni	103
58	Konya	Akören	103
59	Konya	Ahırlı	103
60	Kırşehir	Akpınar	102
61	Yozgat	Aydıncık	102
62	Konya	Hadim	102
63	Kırıkkale	Delice	101
64	Nevşehir	Acıgöl	101
65	Konya	Yunak	100
66	Konya	Güneysınır	100
67	Niğde	Çiftlik	100
68	Niğde	Ulukışla	100

Bölge İçi Sırası	İl	İlçe	SES Skoru
69	Yozgat	Sarıkaya	100
70	Konya	Halkapınar	100
71	Konya	Yalıhüyük	99
72	Konya	Taşkent	99
73	Niğde	Çamardı	98
74	Aksaray	Ağaçören	98
75	Konya	Doğanhisar	97
76	Konya	Derbent	95
77	Kırşehir	Akçakent	95
78	Kırıkkale	Sulakyurt	95
79	Konya	Bozkır	95
80	Aksaray	Güzelyurt	94
81	Konya	Hüyük	94
82	Konya	Kulu	94
83	Yozgat	Saraykent	93
84	Yozgat	Çandır	92
85	Aksaray	Gülağaç	90
86	Aksaray	Sarıyahşi	90
87	Niğde	Altunhisar	89
88	Yozgat	Çayıralan	86
89	Konya	Derebucak	81

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar.:23/09/2025

4.2.4 Beşeri Sermaye Endeksi

Beşeri Sermaye Endeksi, bugün doğan bir çocuğun yaşadığı ülkede hâkim olan sağlık ve eğitim şartları göz önünde bulundurularak, 18 yaşına geldiğinde elde etmiş olması beklenen beşeri sermayeyi ölçmektedir. Metodolojisi Dünya Bankası tarafından belirlenmiş olan endeks; hayatta kalma (5 yaş altı), sağlık ve eğitim olmak üzere üç bileşenden oluşmaktadır.

Endeks 0 ile 1 arasında değer almakta olup, endeks değerinin 1'e yaklaşması bugün doğan bir çocuğun sahip olduğu kaliteli eğitim ve sağlık koşulları neticesinde, gelecekteki bir çalışan olarak üretkenliğinin en yüksek değerde olduğunu ifade etmektedir.

Dünya Bankası tarafından ülke mukayeseleri için üretilen Beşeri Sermaye Endeksi, milli politikalara yön verebilmesi amacıyla Türkiye için ülke seviyesinin yanı sıra il seviyesinde de ilk kez TÜİK tarafından resmi istatistik olarak yayımlanmıştır.

Tablo 29'da KOP Bölgesi illerine ait 2021, 2022 ve 2023 yılları endeks değerleri ile değişim oranları yer almaktadır. Buna göre KOP Bölgesi illerinin 2023 yılı endeks değerleri 2022 yılına göre azalma göstermiştir. 2023 yılında bölgede en yüksek endeks değeri Nevşehir, en düşük endeks değeri Aksaray ilinde kaydedilmiştir.

Tablo 29 KOP Bölgesi İllerinin Beşeri Sermaye Endeks Değerleri ve Değişim Oranları

İller	2021	2022	2023	2021'e Göre Değişim Oranı (%)	2022'e Göre Değişim Oranı (%)
Aksaray	0,683	0,677	0,665	-0,9	-1,7
Karaman	0,712	0,730	0,725	2,5	-0,7
Kırıkkale	0,704	0,738	0,721	4,9	-2,4
Kırşehir	0,693	0,695	0,688	0,2	-0,9
Konya	0,705	0,712	0,700	1,0	-1,7
Nevşehir	0,718	0,741	0,727	3,3	-1,9
Niğde	0,709	0,732	0,715	3,2	-2,3
Yozgat	0,673	0,672	0,666	-0,2	-0,8
Türkiye	0,693	0,696	0,690	0,5	-0,9

Kaynak: TÜİK, Ziy.Tar:15/11/2025

Beşeri sermaye endeksinin hayatta kalma, sağlık ve eğitim bileşenleri olmak üzere üç adet bileşeni bulunmaktadır. 2023 yılı verileri 2021 yılı ile karşılaştırıldığında; hayatta kalma bileşenine ilişkin Aksaray ve Yozgat illerinde herhangi bir değişim yaşanmazken, Karaman ve Niğde illerinde artış, Kırıkkale, Kırşehir, Konya ve Nevşehir illerinde ise azalış gerçekleştiği; sağlık bileşenine ilişkin tüm KOP Bölgesi illerinde artışın yaşandığı; eğitim bileşeninde ise Aksaray, Kırşehir, Konya ve Yozgat illerinde azalış, Karaman, Kırıkkale, Nevşehir ve Niğde illerinde ise artış gerçekleştiği görülmektedir (Tablo 30).

Tablo 30 KOP Bölgesi İllerinin Beşeri Sermaye Endeksi Alt Bileşenlerine İlişkin Sayısal Değerleri

İller	Bileşen	2021	2023	2021-2023 Arası Değişim
Aksaray	Hayatta Kalma Bileşeni	0,989	0,989	0,000
	Sağlık Bileşeni	0,967	0,969	0,002
	Eğitim Bileşeni	0,714	0,693	-0,021
Karaman	Hayatta Kalma Bileşeni	0,991	0,992	0,001
	Sağlık Bileşeni	0,966	0,968	0,002
	Eğitim Bileşeni	0,744	0,755	0,011
Kırıkkale	Hayatta Kalma Bileşeni	0,992	0,990	-0,002
	Sağlık Bileşeni	0,962	0,964	0,002
	Eğitim Bileşeni	0,738	0,755	0,017
Kırşehir	Hayatta Kalma Bileşeni	0,990	0,989	-0,001
	Sağlık Bileşeni	0,966	0,967	0,001
	Eğitim Bileşeni	0,725	0,721	-0,004
Konya	Hayatta Kalma Bileşeni	0,990	0,989	-0,001
	Sağlık Bileşeni	0,966	0,969	0,003
	Eğitim Bileşeni	0,737	0,730	-0,007
Nevşehir	Hayatta Kalma Bileşeni	0,988	0,986	-0,002
	Sağlık Bileşeni	0,967	0,969	0,002
	Eğitim Bileşeni	0,751	0,760	0,009
Niğde	Hayatta Kalma Bileşeni	0,987	0,988	0,001
	Sağlık Bileşeni	0,963	0,965	0,002
	Eğitim Bileşeni	0,746	0,750	0,003
Yozgat	Hayatta Kalma Bileşeni	0,989	0,989	0,000
	Sağlık Bileşeni	0,965	0,967	0,002
	Eğitim Bileşeni	0,705	0,697	-0,008

Kaynak: TÜİK , Ziy.Tar:15/11/2025

5. TARIM

5.1. Akarsu ve Tarım Havzaları

Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü tarafından yapılan sınıflandırmaya göre belirlenen 25 akarsu havzasından 7'si KOP Bölgesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Bu havzalardan Konya Kapalı Havzası tamamen, diğer havzalar ise kısmen bölge sınırları içinde yer almaktadır (Tablo 31).

Tablo 31 KOP Bölgesi Akarsu Havza Alanları (km²)

Havza No	Havza Adı	Aksaray	Karaman	Kırıkkale	Kırşehir	Konya	Nevşehir	Niğde	Yozgat	Bölge	Yüzde (%)
11	Akarçay Havzası	0	0	0	0	1.599	0	0	0	1.599	1,7
12	Sakarya Havzası	0	0	0	0	8.176	0	0	0	8.176	8,7
14	Yeşilirmak Havzası	0	0	0	0	0	0	0	4.181	4.181	4,5
15	Kızılırmak Havzası	1.163	0	4.570	6.563	0	4.907	609	9.509	27.321	29,1
16	Konya Kapalı Havzası	6.559	5.734	0	0	27.291	578	5.257	0	45.419	48,4
17	Doğu Akdeniz Havzası	0	3.035	0	0	2.076	0	0	0	5.111	5,4
18	Seyhan Havzası	0	0	0	0	0	0	2.009	0	2.009	2,1

Kaynak: DSİ 4, 5, 12 ve 18. Bölge Müdürlüğü, 2016, Takdim Raporu

İklim ve topografya verileri dikkate alınarak Tarım ve Orman Bakanlığı'nca 30 bölge başlığı altında hazırlanan Türkiye Tarım Havzalarına göre; KOP Bölgesi sınırları içerisinde 6 adet tarım havzası bulunmaktadır (Tablo 32).

Tablo 32 KOP Bölgesi Tarım Havzaları

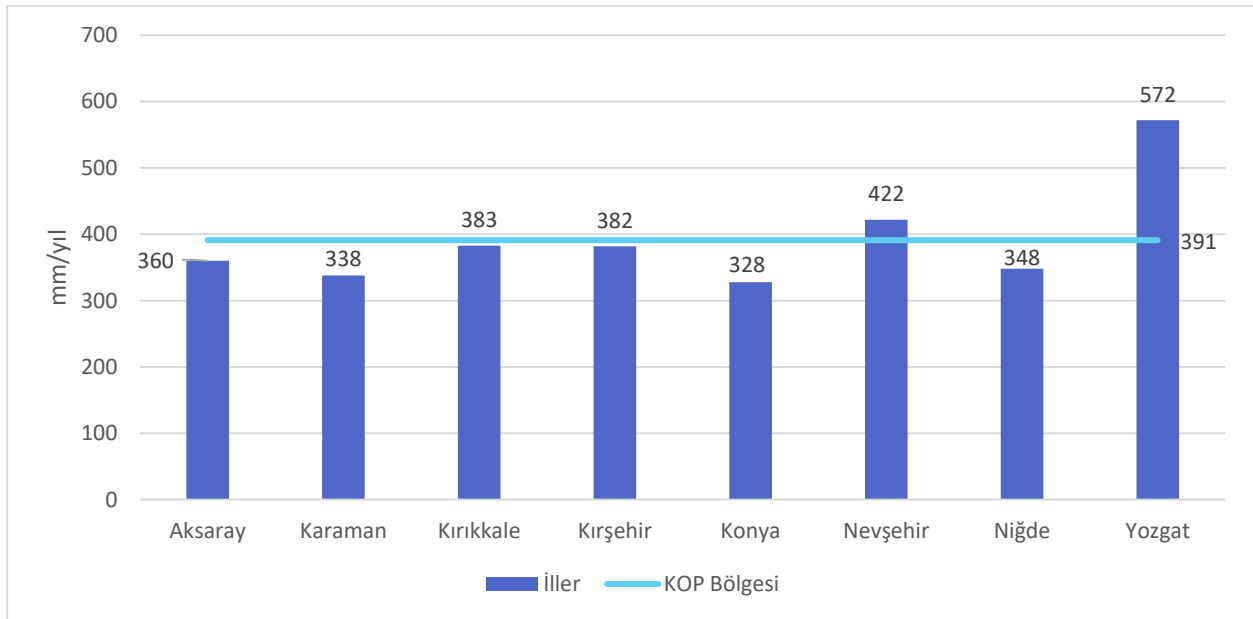
Havza No	Havzalar	
13	Erciyes Havzası	
	İli	İlçesi
	Yozgat	Akdağmadeni, Çayıralan
15	İç Ege Havzası	
	İli	İlçesi
	Konya	Akşehir, Doğanhisar, Tuzlukçu, Ilgın
18	Yeşilirmak Havzası	
	İli	İlçesi
	Yozgat	Aydıncık, Çekerek, Kadışehir
27	Orta Kızılırmak Havzası	
	İli	İlçesi
	Aksaray	Ağaçören, Gülağaç, Güzelyurt, Ortaköy, Sarıyahşi
	Kırıkkale	Bahşılı, Balıseyh, Çelebi, Delice, Karakeçili, Keskin, Merkez, Sulakyurt, Yahşihan
	Kırşehir	Akçakent, Akpınar, Boztepe, Çiçekdağı, Kaman, Merkez, Mucur
	Nevşehir	Acıgöl, Avanos, Derinkuyu, Gülşehir, Hacıbektas, Kozaklı, Merkez, Ürgüp
	Niğde	Çamardı, Çiftlik, Merkez
Yozgat	Boğazlayan, Çandır, Merkez, Saraykent, Sarıkaya, Şefaati, Sorgun, Yerköy, Yenifakılı	

Havza No	Havzalar	
28	Orta Anadolu Havzası	
	İli	İlçesi
	Aksaray	Eskil, Merkez, Sultanhanı
	Karaman	Ayrancı, Kâzımkarabekir, Merkez
	Konya	Altınekin, Cihanbeyli, Çeltik, Çumra, Emirgazi, Ereğli, Güneysınır, Halkapınar, Kadınhanı, Karapınar, Karatay, Kulu, Sarayönü, Yunak
Niğde	Altınhisar, Bor, Ulukışla	
30	Göller Havzası	
	İli	İlçesi
	Karaman	Başyayla, Ermenek, Sarıveliler
Konya	Ahırlı, Akören, Beyşehir, Bozkır, Derbent, Derebucak, Hadim, Hüyük, Meram, Selçuklu, Seydişehir, Taşkent, Yalhöyük	

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı, Ziy. Tar. :15/04/2020

5.2. Su Kaynakları

KOP Bölgesi'nde, yazları sıcak ve kurak, kışları soğuk ve yağışlı karakter gösteren karasal iklim özellikleri hâkimdir. Yağışlar genellikle kış aylarında kar, ilkbahar ve sonbahar aylarında yağmur şeklindedir. Yağış miktarı ortalaması 391 mm olan bölgenin en çok yağış alan ili 572 mm ile Yozgat ve en az yağış alan ili 328 mm ile Konya'dır (Grafik 14). Bölge sınırları içerisinde bulunan Tuz Gölü çevresi ülkemizin en az yağış alan yeridir. Düşük yağış miktarları ve iklim değişikliğine bağlı yaşanan kuraklık bölgenin geleceğini tehdit eden önemli bir unsur olarak öne çıkmaktadır.

Grafik 14 KOP Bölgesi İllerinin Yıllık Yağış Ortalaması (mm)

KOP Bölgesi'nin yeraltı ve yerüstü toplam su kaynakları potansiyeli 19.411 hm³/yıl'dır. Bu potansiyelin %83'ünü yerüstü, %17'sini yeraltı su kaynakları oluşturmaktadır. Bölgede yerüstü su kaynağı potansiyeli en fazla Kırıkkale'de, en az Aksaray'da iken yer altı su kaynağı potansiyeli en fazla Konya'da, en az Kırıkkale'dedir (Tablo 33).

Tablo 33 KOP Bölgesi İllerinin Su Kaynakları Potansiyeli (hm³/yıl)

Su Kaynakları	Aksaray	Karaman	Kırıkkale	Kırşehir	Konya	Nevşehir	Niğde	Yozgat	KOP Bölgesi
Yerüstü suyu	432	1.814	3.250	3.221	3.086	2.567	764	1.032	16.166
Yeraltı suyu	277	248	40	132	1.603	200	384	361	3.245
Toplam	709	2.062	3.290	3.353	4.689	2.767	1.148	1.393	19.411

Kaynak: DSİ 4, 5, 12 ve 18. Bölge Müdürlüğü

KOP Bölgesi'nde bulunan 19.411 hm³/yıl su kaynağı potansiyelinin 8.784 hm³/yıl'ı kullanılabilir durumda olup %45'lik bir orana tekabül etmektedir. Söz konusu oran sırasıyla Konya'da %66, Aksaray ve Yozgat'ta %62, Nevşehir'de %53, Kırşehir'de %50, Niğde'de %42, Karaman'da %23 ve Kırıkkale'de %9'dur.

Tablo 34 KOP Bölgesi İllerinin Kullanılabilir Su Kaynakları Potansiyeli (hm³/yıl)

Su Kaynakları	Aksaray	Karaman	Kırıkkale	Kırşehir	Konya	Nevşehir	Niğde	Yozgat	KOP Bölgesi
Yerüstü suyu	163	224	250	1.604	1.502	1366	99	590	5.798
Yeraltı suyu	277	248	40	78	1.593	89	384	277	2.986
Toplam	440	472	290	1.682	3.095	1.455	483	867	8.784

Kaynak: DSİ 4, 5, 12 ve 18. Bölge Müdürlüğü

KOP Bölgesi'nde bulunan mevcut sulanan alanlar ve sulama çeşitleri Tablo 35'de verilmiştir. 2025 yılı sonu itibariyle KOP Bölgesi'nde işletme halinde bulunan sulama projeleri toplamı 1.638.244 hektar olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu alanın 795.637 hektarı yer üstü, 842.607 hektarı yeraltı su kaynaklarından sulanmaktadır. İşletme halinde bulunan sulamaların %24'ünü DSİ sulama projeleri, %20'sini belgesiz şahıs sulamaları, %18'ini belgeli şahıs sulamaları, %15'ini halk sulaması, %13'ünü kooperatif sulamaları ve %9'unu il özel idareleri sulamaları oluşturmaktadır.

KOP Bölgesi'nde mevcut sulama yapılan alanın yarısından fazlası (%52'si) Konya ilinde bulunmakta iken yalnızca %1'i Nevşehir ilindedir.

Tablo 35 KOP Bölgesi İllerinde Mevcut Sulanan Alan (2025, ha)

Sulamamın Cinsi	Aksaray	Karaman	Konya	Niğde	Kırıkkale	Kırşehir	Nevşehir	Yozgat	KOP Bölgesi
DSİ Sulama Projeleri (YÜS)	26.348	34.839	236.666	12.953	8.978	23.313	10.222	43.189	396.508
İÖİ Sulama Projeleri (YÜS)	10.865	17.808	29.341	27.102	11.848	11.820	2.329	41.462	152.575
Halk Sulaması (YÜS)	23.870	17.139	36.781	20.217	33.113	23.480	5.575	86.379	246.554
Kooperatif Sulamaları (YAS)	10.807	34.085	140.881	20.282	2.575	1.480	230	351	210.691
Belgeli Şahıs Sulamaları (YAS)	45.086	13.372	196.923	42.535	-	-	-	-	297.916
Belgesiz Şahıs Sulamaları (YAS)*	51.400	17.040	205.355	60.205	-	-	-	-	334.000
İşletme Halinde Bulunan Sulama Projeleri Toplamı	168.376	134.283	845.947	183.294	56.514	60.093	18.356	171.381	1.638.244

Kaynak : KOP BKİ, DSİ 4, 5, 12 ve 18. Bölge Müdürlüğü

* Belgesiz Şahıs Sulamaları, DSİ'nin 2007-2008 yıllarında yapılan envanter çalışması baz alınarak kuyu başı 5 ha sulama yaptığı öngörüsü ile hesaba dahil edilmiştir.

KOP Bölgesi'nin toplam tarım alanının %36,6'sı sulanmaktadır. Söz konusu oran Niğde ilinde %66,5'e kadar çıkarken Nevşehir ilinde %5,5'tir. Bölgede en yüksek tarım alanına sahip Konya ilinde ise sulama oranı %44,9'dur (Tablo 36).

Tablo 36 KOP Bölgesi İllerinin Sulama Oranı (2025)

İller	Tarım Alanı (ha)	Sulanan Alan (ha)	Sulama Oranı* (%)
Aksaray	419.505	168.376	40,1
Karaman	337.212	134.283	39,8
Kırıkkale	270.081	56.514	20,9
Kırşehir	348.002	60.093	17,3
Konya	1.884.603	845.947	44,9
Nevşehir	331.495	18.356	5,5
Niğde	275.826	183.294	66,5
Yozgat	610.974	171.381	28,1
KOP Bölgesi	4.477.699	1.638.244	36,6

* Sulanan Alan/Tarım Alanı

KOP Bölgesi'nde planlaması tamamlanan, inşa halinde olan, etüt aşamasında olan yeni sulama projeleri tamamlandığında, bölgede mevcutta 1.638.244 hektar olan sulanan alanın, 213.981 hektar daha artarak 1.852.225 hektara yükselmesi öngörülmektedir. Yeni sulama projelerinin 210.338 hektarı DSİ Genel Müdürlüğü'ne, 3.643 hektarı İl Özel İdarelerine aittir. DSİ Genel Müdürlüğü tarafından en fazla yeni sulamaya açılacak alan 158.216 hektar ile Konya, İl Özel İdareleri tarafından en fazla yeni sulamaya açılacak alan 2.585 hektar ile Nevşehir ilindedir.

Ayrıca, mevcutta sulanan 98.876 hektar alanda DSİ Genel Müdürlüğü, 16.289 hektar alanda da İl Özel İdareleri tarafından olmak üzere toplam 109.926 hektar alanda rehabilitasyon çalışmalarının gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. DSİ Genel Müdürlüğü tarafından en fazla rehabilitasyon çalışması 44.101 hektar ile Konya'da, İl Özel İdareleri tarafından en fazla rehabilitasyon çalışması 6.803 hektar ile Niğde'de gerçekleştirilecektir (Tablo 37).

Tablo 37 KOP Bölgesi İllerinin Sulama Hedefleri (ha)

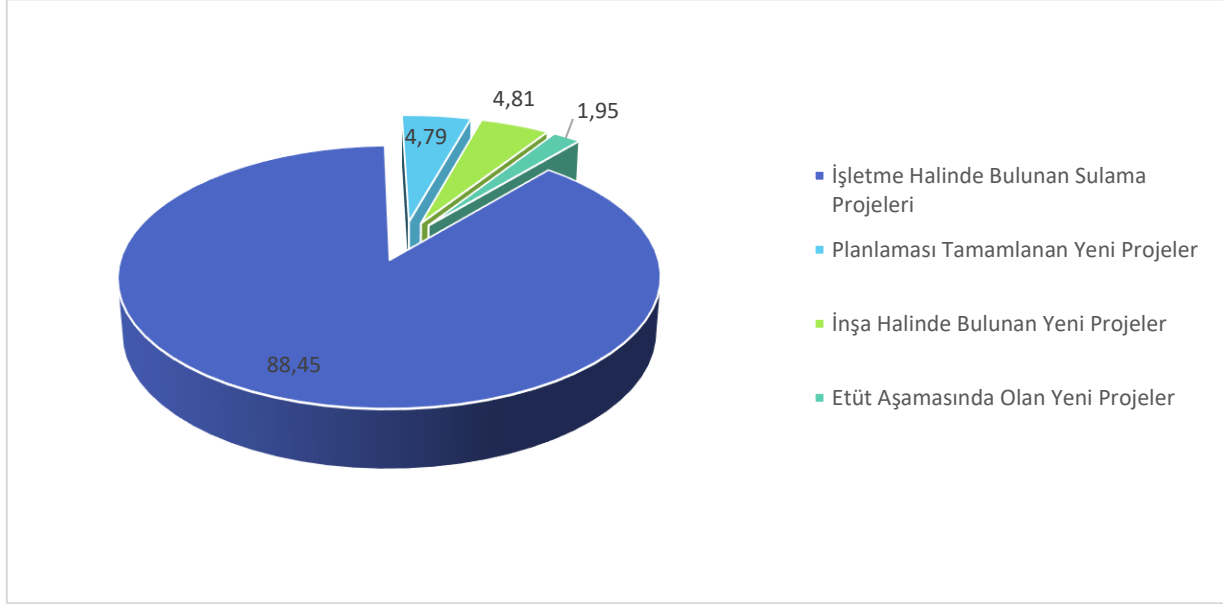
Sulamamın Cinsi	Aksaray	Karaman	Konya	Niğde	Nevşehir	Kırşehir	Kırıkkale	Yozgat	KOP Bölgesi
Planlanması Tamamlanan Yenileme Projeleri (YÜS, DSİ)	-	-	-	-	565	-	-	-	565
Planlanması Tamamlanan Yeni Projeler (YÜS, DSİ)	2.267	682	66.247	292	100	4.366	11.246	2.517	87.717
İnşa Halinde Olan Yenileme Projeleri (YÜS, DSİ)	21.420	9.336	25.354	-	-	-	-	-	56.110
İnşa Halinde Olan Yeni Projeler (YÜS, DSİ)	-	832	58.965	2.087	4.580	-	311	22.342	89.117
Etüt Aşamasındaki Yenileme Projeleri (YÜS, DSİ)	-	23.454	18.747	-	-	-	-	-	42.201
Etüt Aşamasındaki Yeni Projeler (YÜS, DSİ)	-	-	33.004	500	-	-	-	-	33.504
Etüt Aşamasındaki Yenileme Projeleri (YÜS, İÖİ)**	-	657	269	8	574	-	-	1.162	2.669
Etüt Aşamasındaki Yeni Projeler (YÜS, İÖİ)**	-	120	9	-	2.370	-	42	120	2.661
Etüt Aşamasındaki Yenileme Projeleri (YAS, İÖİ)**	-	1.017	-	4.222	-	-	-	-	5.239
Planlanması Tamamlanan Yenileme Projeleri (YÜS, İÖİ)*	-	298	587	1.747	472	121	-	2.111	5.336
Planlanması Tamamlanan Yeni Projeler (YÜS, İÖİ)*	-	66	349	25	215	-	42	286	982
Planlanması Tamamlanan Yenileme Projeleri (YAS, DSİ)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Planlanması Tamamlanan Yenileme Projeleri (YAS, İÖİ)*	-	2.070	-	826	149	-	-	-	3.045
Yeni Açılacak Sulu Tarım Alanları (DSİ)	2.267	1.514	158.216	2.879	4.680	4.366	11.557	24.859	210.338
Yeni Açılacak Sulu Tarım Alanları (İÖİ)	-	186	357	25	2.585	-	84	406	3.643
TOPLAM Yeni Açılacak Sulu Tarım Alanları (İÖİ, DSİ)	2.267	1.700	158.573	2.904	7.265	4.366	11.641	25.265	213.981
Yenilenecek Sulu Tarım Alanları (DSİ)	21.420	32.790	44.101	-	565	-	-	-	98.876
Yenilenecek Sulu Tarım Alanları (İÖİ)	-	4.041	856	6.803	1.195	121	-	3.273	16.289
TOPLAM Yenilenecek Sulu Tarım Alanları (İÖİ, DSİ)	21.420	35.814	44.957	2.580	1.760	121	-	3.273	109.926
Yenilenecek + Yeni Açılacak Sulu Tarım Alanları (İÖİ)	-	4.227	1.213	6.828	3.780	121	84	3.679	19.932
Mevcut ve Açılacak Toplam Sulu Tarım Alanları	170.643	135.983	1.004.520	186.198	63.779	64.459	29.997	196.646	1.852.225

Kaynak: KOP BKİ, DSİ 4, 5, 12 ve 18. Bölge Müdürlüğü

**KOP BKİ tarafından desteklenmesi uygun görülen projelerin toplamıdır.*

***KOP BKİ tarafından desteklenmesi uygun görülen projelerin dışında kalan projelerin toplamıdır.*

KOP Bölgesi'ndeki sulama projelerinin 1.638.244 hektarı (%88) işletme halindeki projelerden, 88.699 hektarı (%5) planlanması tamamlanan yeni projelerden, 89.117 hektarı (%5) inşa halinde olan yeni projelerden, 36.165 ha'ı (%2) etüt aşamasındaki yeni projelerden oluşmaktadır (Grafik 15).

Grafik 15 KOP Bölgesi'nde Sulamaların Dağılımı

5.3. Tarım Alanı

2024 yılında KOP Bölgesi toplam tarım alanı 4.477.699 hektar olup, bu miktar 24.023.582 hektar olan Türkiye tarım alanının %18,6'sını oluşturmaktadır. Bölgedeki toplam tarım alanlarının %77,8'ini tahıl ve diğer bitkisel ürünler, % 3,6'sını meyve, içecek ve baharatlar, %16,3'ünü nadas alanı, %2,4'ünü sebze oluşturmaktadır ve çok kısıtlı bir alanda da süs bitkileri yetiştirilmektedir (Tablo 38).

Tablo 38 KOP Bölgesi İllerinin Tarım Alanları ve Türleri (2024, Hektar)

İller	Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Alanı	Meyveler, İçecek ve Baharat Bitkileri Alanı	Nadas Alanı	Sebze Alanı	Süs Bitkileri Alanı	Toplam Tarım Alanı
Aksaray	319.825	4.516	83.280	11.885	0	419.505
Karaman	269.051	40.674	16.368	11.115	3	337.212
Kırıkkale	201.404	2.999	63.913	1.766	0	270.081
Kırşehir	283.554	4.456	58.499	1.493	0	348.002
Konya	1.518.406	45.006	280.431	40.713	48	1.884.603
Nevşehir	235.268	23.053	48.856	24.319	0	331.495
Niğde	172.045	34.083	58.706	10.992	0	275.826
Yozgat	483.627	4.726	119.062	3.558	0	610.974
KOP Bölgesi	3.483.180	159.512	729.115	105.841	51	4.477.699
Türkiye	16.822.362	3.799.202	2.655.434	740.686	5.899	24.023.582

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. 17/12/2025

5.4. Bitkisel Üretim

KOP Bölgesi'nde (2025 yılı fiyatı ile) 2016 yılında bitkisel üretim değeri 232,9 milyar TL iken 2021 yılında bu değer 218,7 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. 2016 ve 2021 yıllarında bölge içerisinde bitkisel üretim değeri en yüksek olan il Konya'dır. 2021 yılı bitkisel üretim değeri 2016 yılına göre sadece Konya ve Niğde illerinde yükselmiş, diğer illerde düşmüştür (Tablo 39).

Tablo 39 KOP Bölgesi İllerinde Bitkisel Üretim Değeri (Bin TL, 2025 Yılı Fiyatı)

İller	2016	2021
Aksaray	19.424.262	17.938.068
Karaman	31.747.902	25.674.734
Kırıkkale	7.299.705	3.934.584
Kırşehir	10.645.132	8.234.943
Konya	103.393.456	108.401.433
Nevşehir	15.202.775	14.539.401
Niğde	24.395.348	25.092.928
Yozgat	20.752.251	14.873.405
KOP Bölgesi	232.860.830	218.689.496
Türkiye	1.879.949.633	1.695.133.626

Kaynak: TÜİK, Ziy.Tar: 15/11/2025

KOP Bölgesi'nin Türkiye tarımsal üretimi içinde yüksek paya sahip olduğu ürünlerin oransal dağılımı Tablo 40'da verilmiştir. Bölgede tahıllar ve diğer bitkisel ürünler sınıflamasında öne çıkan ilk üç ürün %83 ile mercimek, %65 ile kuru fasulye ve %47 ile şekerpancarı; meyveler, içecek ve baharat bitkileri sınıflamasında öne çıkan ilk üç ürün %35 ile elma, %22 ile kimyon ve %17 ile vişne; sebze sınıflamasında ilk üç ürün %72 ile havuç, %55 ile çerezlik kabak ve %25 ile beyaz lahana olmuştur.

KOP Bölgesi illeri, bitkisel ürün üretiminde ülkemizde en ön sıralarda yer almaktadır. Aşağıda tabloda yer alan bitkisel ürünlerde ülke üretiminde ilk 3 sırada yer alan KOP Bölgesi illeri verilmiştir. Buna göre ülke üretimi içerisinde kuru fasulye, şeker pancarı, arpa, mısır, buğday, havuç ve lale üretiminde Konya; yeşil mercimek üretiminde Yozgat; patates üretiminde Niğde; yonca üretiminde Aksaray ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 40 KOP Bölgesi'nde Öne Çıkan Bitkisel Ürünlerin Üretim Miktarı (Ton)

Ürün	KOP Bölgesi	Türkiye	KOP/TR (%)	Ülke Üretiminde İlk 3 Sırada Bulunan KOP Bölgesi İlleri	
Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler	Mercimek, Kuru (Yeşil)	58.793	71.000	83	1.Yozgat 2. Konya 3. Kırşehir
	Fasulye, Kuru	180.187	279.000	65	1. Konya 2. Niğde 3. Nevşehir
	Şeker Pancarı	10.779.477	23.000.000	47	1. Konya 3. Yozgat
	Nohut, Kuru	246.304	575.000	43	2. Yozgat 3. Konya
	Çavdar	103.000	257.000	40	2. Niğde 3. Aksaray
	Patates (Tatlı Patates Dahil)	2.607.596	6.902.352	38	1. Niğde 3. Konya
	Arpa (Biralık, diğer)	2.240.094	8.100.000	28	1. Konya
	Yonca (Yeşilot)	4.216.990	17.344.110	24	1. Aksaray 2. Konya
	Mısır (Slaj dahil)	7.287.831	35.274.901	21	1. Konya
	Yulaf	76.870	390.000	20	-

Ürün	KOP Bölgesi	Türkiye	KOP/TR (%)	Ülke Üretiminde İlk 3 Sırada Bulunan KOP Bölgesi İlleri	
Buğday (Durum Buğdayı Dahil)	3.808.934	20.800.000	18	1. Konya	
Ayçiçeği Tohumu (Yağlık, Çerezlik)	400.667	2.195.000	18	2. Konya	
Meyveler, İçecek ve Baharatlar	Elma	1.560.279	4.420.185	35	2. Karaman 3. Niğde
	Kimyon	3.779	17.018	22	3. Konya
	Vişne	34.199	206.700	17	3. Konya
	Kiraz	118.724	726.500	16	2. Konya
	Çilek	90.522	606.254	15	3. Konya
	Badem	16.987	200.000	8	-
	Üzüm	259.784	3.468.000	7	-
	Erik	26.163	376.000	7	-
Sebzeler	Ceviz	26.105	426.000	2	-
	Havuç	645.302	892.155	72	1. Konya
	Kabak Çerezlik	388.811	70.891	55	2. Nevşehir 3. Konya
	Lahana (Beyaz)	162.417	660.357	25	2. Niğde
	Sarımsak (Kuru)	20.983	125.000	17	-
	Kavun	207.988	1.479.000	14	-
	Lahana (Kırmızı)	26.888	203.085	13	2. Konya
Domates (Sofralık, salçalık)	1.799.057	14.617.000	12	-	
Süs Bitkisi	Lale	4.015.000	4.315.000	93	1. Konya

Kaynak: TÜİK, Ziy.Tar: 15/11/2025

KOP Bölgesi'nde niteliklerine göre örtü altı tarım alanları incelendiğinde 106 dekar cam sera, 2.925 dekar plastik sera, 661 dekar yüksek tünel, 92 dekar alçak tünel olmak üzere toplam 3.784 dekar örtü altı tarım alanı bulunmaktadır. Bölgede en fazla örtü altı tarım alanı Kırşehir'de, en az Niğde'de bulunmaktadır. KOP Bölgesine ait örtü altı tarım alanının Türkiye içerisindeki payının oldukça az olduğu görülmektedir (Tablo 41).

Tablo 41 KOP Bölgesi İllerinde Örtü Altı Tarım Alanları (2024, Dekar)

İller	Cam Sera	Plastik Sera	Yüksek Tünel	Alçak Tünel	Toplam
Aksaray	-	138	48	35	221
Karaman	9	252	-	-	261
Kırıkkale	-	78	-	-	78
Kırşehir	-	1.612	164	6	1.782
Konya	41	520	424	51	1.036
Nevşehir	56	195	-	-	251
Niğde	-	42	-	-	42
Yozgat	-	88	25	-	113
KOP Bölgesi	106	2.925	661	92	3.784
Türkiye	55.949	452.907	103.978	163.276	776.110

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/08/2025

5.5. Hayvancılık

KOP Bölgesi hayvancılık sektörü açısından önemli bir paya sahiptir. KOP Bölgesi'ndeki büyükbaş varlığı toplamı 2.251.519 olup, Türkiye toplam büyükbaş hayvan varlığı içerisindeki payı %13'tür. Büyükbaş hayvan sayısı bakımından bölge illeri içerisinde en büyük paya sahip il %42' ile Konya'dır. Konya'yı %15 ile Aksaray, %13 ile Kırşehir takip etmektedir. Ayrıca, Konya ili 944.838 başlık büyükbaş hayvan varlığı ile Türkiye'de birinci sırada yer almaktadır.

Tablo 42 KOP Bölgesi İllerinde Büyükbaş Hayvan Varlığı (Baş, 2024)

İller	Sığır (Yerli)	Manda	Sığır (Kültür)	Sığır (Melez)	Toplam
Aksaray	369	1.188	254.061	78.442	334.060
Karaman	236	0	48.375	13736	62.347
Kırıkkale	3.864	537	18.339	61.060	83.800
Kırşehir	2.089	285	157.674	130.076	290.124
Konya	17.558	455	716.021	210.804	944.838
Nevşehir	31	45	76.308	40.911	117.295
Niğde	693	8	143.687	43.495	187.883
Yozgat	6.139	3.179	142.585	79.269	231.172
KOP Bölgesi	30.979	5.697	1.557.050	657.793	2.251.519
Türkiye	941.150	162.051	8.213.136	7.669.922	16.986.259

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar.:25/12/2025

2019 yılı verilerine göre KOP Bölgesi'nde sağılan büyükbaş hayvan sayısı 798.121'dir. Bu sayının Türkiye toplam sağılan büyükbaş hayvan sayısına oranı %12 olmuştur. Sağılan yerli, kültür ve melez sığır bölgede en çok Konya ilinde iken sağılan manda sayısı en fazla Yozgat ilindedir olduğu görülmektedir (Tablo 43).

Tablo 43 KOP Bölgesi İllerinde Büyükbaş Sağılan Hayvan Sayısı (Baş, 2019)

İller	Sığır (Yerli)	Manda	Sığır (Kültür)	Sığır (Melez)	Toplam
Aksaray	300	491	98.514	19.875	119.180
Karaman	706	-	23.387	8.937	33.030
Kırıkkale	4.315	167	5.437	13.556	23.475
Kırşehir	3.749	78	23.405	26.782	54.014
Konya	7.262	373	262.047	83.189	352.871
Nevşehir	195	9	25.633	13.326	39.163
Niğde	220	8	75.628	8.654	84.510
Yozgat	5.881	1.447	54.581	29.969	91.878
KOP Bölgesi	22.628	2.573	568.632	204.288	798.121
Türkiye	586.508	79.333	3.249.002	2.745.243	6.660.086

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar.:15/10/2023

KOP Bölgesi'nde büyükbaş hayvan varlığından 2.799.663 ton süt elde edildiği bu miktarın Türkiye üretimi içerisindeki payının %13 olduğu görülmektedir. Bölgede büyükbaş hayvanlardan elde edilen süt miktarı 1.287.366 ton ile en fazla Konya ilindedir (Tablo 44).

Tablo 44 KOP Bölgesi İllerinde Büyükbaş Hayvanlardan Elde Edilen Süt Miktarı (Ton, 2019)

İller	Sığır (Yerli)	Manda	Sığır (Kültür)	Sığır (Melez)	Toplam
Aksaray	429	625	390.609	52.073	443.736
Karaman	893	-	83.420	23.478	107.791
Kırıkkale	5.587	162	20.617	36.344	62.710
Kırşehir	4.795	73	84.492	74.990	164.350
Konya	9.600	479	1.046.354	230.933	1.287.366
Nevşehir	271	9	87.306	34.980	122.566
Niğde	266	8	298.277	23.036	321.587
Yozgat	7.821	1.447	200.421	79.868	289.557
KOP Bölgesi	29.662	2.803	2.211.496	555.702	2.799.663
Türkiye	764.508	79.341	12.544.507	7.473.837	20.862.193

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/10/2023

KOP Bölgesi'nde küçükbaş hayvan varlığı 7.005.785'tir ve Türkiye toplam küçükbaş hayvan varlığı içerisindeki payı %13'tür. Küçükbaş hayvan sayısı bakımından da bölge illeri içerisinde en büyük pay Konya iline aittir. Konya ilini Aksaray, Karaman ve Niğde illeri takip etmektedir. Ayrıca, Konya ili 3.203.620 başlık küçükbaş hayvan varlığı ile Türkiye'de ikinci sırada yer almaktadır (Tablo 45).

Tablo 45 KOP Bölgesi İllerinde Küçükbaş Hayvan Varlığı (Baş, 2024)

İller	Koyun (Merinos)	Koyun (Yerli)	Keçi (Kıl)	Keçi (Tiftik)	Toplam
Aksaray	37.549	840.991	75.403	11	953.954
Karaman	122.503	482.927	182.362	77	787.869
Kırıkkale	1.636	167.041	28.247	993	197.917
Kırşehir	16.695	422.883	28.075	0	467.653
Konya	470.157	2.461.166	271.466	831	3.203.620
Nevşehir	207	221.151	10.758	0	232.116
Niğde	4.631	552.753	67.280	317	624.981
Yozgat	1.211	497.440	39.010	14	537.675
KOP Bölgesi	654.589	5.646.352	702.601	2.243	7.005.785
Türkiye	4.208.732	39.871.852	10.619.841	202.243	54.902.668

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/08/2025

Tablo 46'daki verilere göre, KOP Bölgesi'nde sağılan küçükbaş hayvan varlığı toplamı 2.980.577 olup Türkiye toplamı içerisindeki payı %12'dir. Sağılan toplam büyükbaş hayvan sayısında olduğu gibi sağılan toplam küçükbaş hayvan sayısında da bölgede Konya ili ilk sırada yer almaktadır. Bölgede, merinos ve yerli koyun ile kıl keçisinde Konya ili ilk sırada iken tiftik keçisinde Karaman ili ilk sıradadır.

Tablo 46 KOP Bölgesi İllerinde Küçükbaş Sağılan Hayvan Sayısı (2019)

İller	Koyun (Merinos)	Koyun (Yerli)	Keçi (Kıl)	Keçi (Tiftik)	Toplam
Aksaray	9.672	350.969	48.922	132	409.695
Karaman	105.453	206.654	98.298	2.016	412.421
Kırıkkale	1.803	52.817	9.000	842	64.462
Kırşehir	3.861	118.797	12.545	-	135.203
Konya	177.795	1.034.516	121.120	600	1.334.031
Nevşehir	881	82.758	6.614	-	90.253
Niğde	1.693	312.998	41.434	202	356.327
Yozgat	98	156.416	21.668	3	178.185
KOP Bölgesi	301.256	2.315.925	359.601	3.795	2.980.577
Türkiye	1.488.261	18.348.724	5.378.349	92.737	25.308.071

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/10/2023

KOP Bölgesi'nde koyundan elde edilen toplam süt miktarı 195.743 ton olup Türkiye içerisindeki payı %13'tür. Bölgede keçiden elde edilen toplam süt miktarı ise 36.683 tondur ve Türkiye içerisindeki payı %6'dır. Sağılan küçükbaş hayvan varlığına paralel olarak bölgede küçükbaşdan elde edilen süt miktarı en fazla olan il Konya'dır. Konya'yı sırasıyla Aksaray, Karaman ve Niğde illeri takip etmektedir (Tablo 47).

Tablo 47 KOP Bölgesi İllerinde Küçükbaş Hayvanlardan Elde Edilen Süt Miktarı (2019)

İller	Koyun (Merinos)	Koyun (Yerli)	Keçi (Kıl)	Keçi (Tiftik)	Toplam
Aksaray	425	29.481	4.697	4	34.607
Karaman	4.956	14.672	11.206	85	30.919
Kırıkkale	96	3.908	900	24	4.928
Kırşehir	174	10.098	1.129	-	11.401
Konya	7.112	81.727	11.870	26	100.735
Nevşehir	397	6.290	595	-	7.282
Niğde	102	23.475	4.102	8	27.687
Yozgat	4	12.826	2.037	-	14.867
KOP Bölgesi	13.266	182.477	36.536	147	232.426
Türkiye	72.105	1.449.351	573.786	3.423	2.098.665

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/10/2023

KOP Bölgesi'nde yumurta tavuğu sayısı 12.550.330 adet olup, Türkiye içerisinde aldığı %11,5'lik payla bu sektörde önemli bir yere sahiptir. Aynı zamanda Konya ili 7.253.446 adet yumurta tavuğu ile Türkiye'de üçüncü sıradadır. Bölgede et tavuğunda Niğde, ördek ve hindide Konya, kazda Aksaray ili ilk sırada yer almaktadır (Tablo 48).

Tablo 48 KOP Bölgesi İllerinde Kümes Hayvanı Varlığı (2024)

İller	Yumurta Tavuğu	Et Tavuğu	Ördek	Hindi	Kaz
Aksaray	252.051	0	5.698	10.144	27.396
Karaman	1.791.167	0	443	3.081	560
Kırıkkale	333.797	360.000	828	1.467	3.255
Kırşehir	871.476	0	2.861	13.217	11.095
Konya	7.253.446	305.000	7.237	29.630	18.930
Nevşehir	1.034.111	75.648	1.611	3.970	3.556
Niğde	546.652	2.824.100	5.436	9.648	8.008
Yozgat	467.630	72.000	5.830	14.226	25.395
KOP Bölgesi	12.550.330	3.636.748	29.944	85.383	98.195
Türkiye	109.100.202	270.526.611	389.957	2.826.858	1.303.026

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/08/2025

KOP Bölgesi'nde 325.121 olan kovan sayısı varlığı, Türkiye kovan sayısının %4'ünü oluşturmaktadır. KOP Bölgesi, 2.480 ton bal üretimi ile ise Türkiye bal üretiminin %3'lük kısmını karşılamaktadır. KOP Bölgesi bal üretiminin %36'sını Konya, %23'ünü Niğde, %17'sini Yozgat, %12'sini Karaman, %4'ünü Nevşehir, %3'ünü Aksaray ve Kırşehir, %2'sini Kırıkkale oluşturmaktadır. Bölgede arıcılık yapan işletme sayısı 5.119'dur. Söz konusu işletmelerin yarısından fazlası Konya ve Karaman illerinde bulunmaktadır (Tablo 49).

Tablo 49 KOP Bölgesi İllerinde Arıcılık (2024)

İller	Toplam Kovan (Adet)	Bal Üretimi (Ton)	Arıcılık Yapan İşletme Sayısı (Adet)
Aksaray	15.304	75	332
Karaman	59.484	288	954
Kırıkkale	12.229	61	269
Kırşehir	12.045	86	218
Konya	129.021	884	1.733
Nevşehir	16.736	107	543
Niğde	44.863	564	388
Yozgat	35.439	415	682
KOP Bölgesi	325.121	2.480	5.119
Türkiye	8.961.725	95.492	97.984

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/08/2025

KOP Bölgesi'nde bulunan tek tırnaklı varlığı 12.878 olup, Türkiye'de mevcut tek tırnaklılar içerisindeki payı %9 olmuştur. Bölgedeki tek tırnaklı varlığının %34'ü Konya'da bulunmaktadır (Tablo 50).

Tablo 50 KOP Bölgesi İllerinde Tek Tırnaklı Varlığı (2024)

İller	At	Katır	Eşek	Deve	Toplam
Aksaray	79	0	354	0	433
Karaman	288	88	1.470	0	1.846
Kırıkkale	100	0	564	0	664
Kırşehir	128	0	1.366	0	1.494
Konya	1.055	63	3.279	0	4.397
Nevşehir	423	1	567	47	1.038
Niğde	305	40	945	0	1.290
Yozgat	280	32	1.404	0	1.716
KOP Bölgesi	2.658	224	9.949	47	12.878
Türkiye	70.360	13.856	65.003	1.137	150.356

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/08/2025

5.6. Tarımsal Mekanizasyon

KOP Bölgesi'nin tarım alet ve makine grubu içerisinde 1.sırada 212.951 adet ile traktör, 2. sırada 212.693 adet ile pulluk ve 3. sırada 137.001 adet ile su pompası yer almaktadır. Bölgede tarım alet ve makine türlerinin tamamında Konya ili ilk sırada yer alırken; pulluk, ekim makinesi, gübre dağıtma makinesi, su pompası ve biçerdöverde Yozgat; sabit süt sağım tesisinde Aksaray; seyyar süt sağım tesisinde Niğde ili; Konya ilini takip etmektedir (Tablo 51).

Tablo 51 KOP Bölgesi İllerinde Tarım Alet ve Makine Varlığı (2024)

İller	Pulluk	Ekim Makinesi	Gübre Dağıtma Makinesi	Su Pompası	Sabit Süt Sağım Tesisi	Seyyar Süt Sağım Tesisi	Biçerdöver	Traktör
Aksaray	22.946	13.373	8.979	13.012	312	6.757	772	20.391
Karaman	13.611	13.170	7.392	10.317	102	3.213	163	13.648
Kırıkkale	8.816	7.307	3.964	2.466	21	479	591	9.234
Kırşehir	10.187	9.162	6.636	2.295	16	1.323	1.022	12.451
Konya	79.365	52.457	42.542	57.360	981	24.151	1.948	77.047
Nevşehir	19.007	7.894	11.790	12.975	125	6.647	492	21.578
Niğde	20.046	2.885	12.202	17.774	256	7.730	18	21.483
Yozgat	38.715	28.654	18.739	20.802	104	3.115	1.354	37.119
KOP Bölgesi	212.693	134.902	112.244	137.001	1.917	53.415	6.360	212.951
Türkiye	1.502.478	558.223	504.583	840.692	18.181	419.679	20.783	1.598.659

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/08/2025

5.7. Su Ürünleri

KOP Bölgesi'nde yetiştirilen su ürünü miktarı 5.530 ton olup Türkiye içerisindeki payı %3 olarak gerçekleşmiştir. Bölgede en fazla su ürünü Kırşehir ilinde yetiştirilirken, Aksaray ilinde hiç su ürünü yetiştirilmemektedir (Tablo 52).

Tablo 52 KOP Bölgesi İllerinde Su Ürünleri Yetiştiriciliği (2024)

İller	Yetiştirilen Su Ürünü Miktarı (Ton)
Aksaray	-
Karaman	1.150
Kırıkkale	5
Kırşehir	3.310
Konya	294
Nevşehir	17
Niğde	162
Yozgat	597
KOP Bölgesi	5.530
Türkiye	169.766

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/10/2025

6. MADENCİLİK

6.1. Aksaray İli Maden Kaynakları

Aksaray ili yer altı kaynakları bakımından önemli sayılabilecek potansiyele sahiptir. İl, bulunduğu jeolojik yapısı nedeniyle özellikle endüstriyel hammadde kaynakları bakımından önem arz etmektedir. Bunların en önemlileri feldispat, kaolen ve jips'tir. Aksaray ilinde 2.505.000 ton feldispat rezervi, 3.330.417 ton kaolen rezervi ve 100.000 ton jips rezervi bulunmaktadır (Tablo 53).

Tablo 53 Aksaray İli Yeraltı Kaynakları

Maden Cinsi	Görünür Rezerv	Muhtemel Rezerv	Mümkün Rezerv	Görünür+Muhtemel+Mümkün Rezerv Toplamı (ton)	Tenör
JİPS (Jips)					
Merkez İlçesi civarı		100.000		100.000	
Toplam				100.000	
KAOLEN (Kao)					
Güzelyurt-Mekedere Sahası	841.217	1.860.000		2.701.217	% 15-30 Al ₂ O ₃
Güzelyurt-Seylik, Kükürtdere Sahası		254.200	375.000	629.200	% 23-25 Al ₂ O ₃
Toplam				3.330.417	
FELDİSPAT (Fld)					
Ağaçören Granit Sahaları	2.505.000			2.505.000	
Toplam				2.505.000	

Kaynak: MTA, Ziy.Tar: 15/09/2025

6.2. Karaman İli Mevcut Maden Kaynakları

Karaman ili maden çeşitliliği ve potansiyeli yönünden fazla bir zenginliğe ve çeşitliliğe sahip değildir. İldeki başlıca yer altı zenginliği Ermenek ilçesinde bulunan linyit sahalarıdır. Karaman ilinde 7.618.000 ton linyit rezervi ayrıca 140.206 ton manyezit ve 500 ton manganez rezervi bulunmaktadır (Tablo 54).

Tablo 54 Karaman İli Yeraltı Kaynakları

Maden Cinsi	Görünür Rezerv	Muhtemel Rezerv	Mümkün Rezerv	Görünür+Muhtemel+Mümkün Rezerv Toplamı (ton)	Tenör
MANYEZİT (Mag)					
Sodur sahaları	140.206			140.206	% 45,36 MgO
Toplam				140.206	
LİNYİT					
Ermenek-Tepebaşı	2.010.000	3.908.000		5.918.000	
Ermenek-Boyalık		1.700.000		1.700.000	
Toplam				7.618.000	
MANGANEZ (Mn)					
Taşkale ve İlistre zuhurları		500		500	
Toplam				500	

Kaynak: MTA, Ziy.Tar: 15/09/2025

6.3. Kırıkkale İli Maden Kaynakları

Kırıkkale ili, Kırşehir masifinde yer alması nedeniyle maden çeşitliliği yönünden zengin bir ilimizdir. Ancak rezerv itibarıyla fakirdir. İldeki önemli metalik ve endüstriyel hammadde yatak ve zuhurları molibden, bakır-kurşun, çinko, demir, manganez, volfram, bentonit ve floritir. Bu madenler ilde Keskin, Çelebi ve Balışeyh ilçelerinde yoğunlaşmıştır. Keskin ilçesi özellikle manganez, molibden, bentonit ve uranyum bakımından önem arz ederken, demir yatak ve zuhurları ile volfram yatağı ise Çelebi ilçesinde bulunmaktadır (Tablo 55).

Tablo 55 Kırkkale İli Yeraltı Kaynakları

Maden Cinsi	Görünür Rezerv	Muhtemel Rezerv	Mümkün Rezerv	Görünür+Muhtemel+ Mümkün Rezerv Toplamı (ton)	Tenör
BAKIR-KURŞUN (CU-PB)					
Balışeyh-Kırlangıç-Kenanobası Sahası		30		30	% 2,5-2,6 Cu
Toplam				30	
BENTONİT (BEN)					
Keskin-Beşler Sahası		480.000	96.000	576.000	
Toplam				576.000	
DEMİR (FE)					
Çelebi Grubu		961.000		961.000	% 50-60 Fe ₂ O ₃
Toplam				961.000	
MANGANEZ (MN)					
Keskin-Göztepe, Pöhrenk Sahası		1.125		1.125	% 41,06 Mn
Toplam				1.125	
MOLİBDEN (MO)					
Balışeyh Köyü-Çamlıdere, Keskin-Karamustafa Sahası	26.000	31.000		57.000	% 0,15-2,12 Mo
Toplam				57.000	
ŞELİT (W)					
Çelebi-Çelebidağ Sahası	5.000	70.000		75.000	% 0,52 WO ₃ , % 0,09 manyetit, % 0,3 kassiterit
Toplam				75.000	
URANYUM (U)					
Keskin-Orta Sahası	1.800			1.800	% 0,045 U
Toplam				1.800	

Kaynak: MTA, Ziy.Tar: 15/09/2025

6.4. Kırşehir İli Maden Kaynakları

Kırşehir'de çeşitli madenler bulunmasına karşılık bunların çoğu ekonomik nitelikte değildir. İlde en önemli madenler demir, florit ve mermerdir. Demir kaynakları Merkez ve Kaman ilçelerinde, florit yatakları ise Çiçekdağı ve Kaman ilçelerinde bulunmaktadır. Ayrıca Kaman-Savcılı bölgesinde 31.500.000 ton seramik sanayinde kullanılan vollastonit rezervi vardır. İldeki en önemli altın yatağı Merkez-Terziali sahasıdır. Sahada 1,1 gr/ton Au tenörlü 2,2 milyon ton rezerv saptanmıştır (Tablo 56).

Tablo 56 Kırşehir İli Yeraltı Kaynakları

Maden Cinsi	Görünür Rezerv	Muhtemel Rezerv	Mümkün Rezerv	Görünür+Muhtemel+ Mümkün Rezerv Toplamı (ton)	Tenör
ALTIN (AU)					
Merkez-Terziali sahası	2.227.160			2.227.160	1,1 gr/ton Au
Kaman-Savcılı sahası		428.000		428.000	0,8 gr/ton Au
Toplam				2.655.160	
DEMİR (FE)					
Merkez-Aşılımbel zuhuru			1.402.000	1.402.000	% 15-27 Fe, % 4-8 Mn ve 5,5-24 SiO ₂
Merkez-Karakurt sahası		1.520.000		1.520.000	% 24-31 Fe, % 6-16 Mn ve % 8-14 SiO ₂
Kaman Sahası		408.000		408.000	% 20-55 Fe
Kaman-Durmuşlu Sahası		78.000		78.000	% 52 Fe

Maden Cinsi	Görünür Rezerv	Muhtemel Rezerv	Mümkün Rezerv	Görünür+Muhtemel+ Mümkün Rezerv Toplamı (ton)	Tenör
Toplam				3.408.000	
FLORİT (F)					
Kaman-Karahıdır, Bozada Sahaları			21.500	21.500	% 20-70CaF ₂
Kaman-Alişar, Kızılburun Sahaları		30.000		30.000	% 2 0-70CaF ₃
Kaman-Bayındır Sahası		125.000		125.000	
Kaman-Yeniyapan Sahası		18.000		18.000	% 75 CaF ₂
Kaman-Isahocalı Sahası		42.000		42.000	% 20-67 CaF ₂
Kaman-Hamitköy Sahası		11.500		11.500	% 20-70 CaF ₂
Kaman-Durmuşlu, Toprakkaya Sahaları		27.000	5.000	32.000	% 55 CaF
Çiçekdağ-Solakuşağı Sahası		200.000		200.000	% 80 CaF ₂
Toplam				480.000	
KUVARS(Q)					
K.ören-İnüstü T., Çekezağılı,Sarıtaş T. Sahaları			9.634	9.634	% 90-97 SiO ₂ , % 0,7-0,96 Fe ₂ O ₃
Toplam				9.634	
VOLLASTONİT					
Kaman-Savcılı sahası			31.500.000	31.500.000	% 45,5 SiO ₂ ; % 44,30 CaO
Toplam				31.500.000	
LİNYİT					
Arabinköy		80.000		80.000	
Toplam				80.000	
MERMER					
Kaman Graniti		100.000.000		100.000.000	
Toplam				100.000.000	

Kaynak: MTA, Ziy.Tar: 15/09/2025

6.5. Konya İli Maden Kaynakları

Konya ili yeraltı kaynakları bakımından Orta Anadolu Bölgesinin en önemli illerinden biridir. Türkiye'nin en değerli alüminyum (boksit) ve manyezit yataklarının yanı sıra bentonit, civa, kaolen, kil, kireçtaşı, bakır-kurşun-çinko, barit ve linyit yeraltı kaynakları ile önemli bir potansiyele sahiptir. Konya-Karapınar kömür sahası ise mükemmel özellikleri olan, 1.832.000.000 ton linyit rezervine sahiptir (Tablo 57).

Tablo 57 Konya İli Yeraltı Kaynakları

Maden Cinsi	Görünür Rezerv	Muhtemel Rezerv	Mümkün Rezerv	Görünür+Muhtemel + Mümkün Rezerv Toplamı (ton)	Tenör
ALUMİNYUM (Al)					
Seydişehir (Morçukur) Sahası	1.776.682			1.776.682	% 50 Al ₂ O ₃
Seydişehir (Kurna) Sahası	12.657			12.657	% 53,53 Al ₂ O ₃
Seydişehir (Ağaçyolu) Sahası	91.045			91.045	% 66 Al ₂ O ₃
Seydişehir (Doğankuzu) Sahası	3.863.128			3.863.128	% 65-69 Al ₂ O ₃
Seydişehir (Çatmakaya) Sahası	254.414			254.414	-
Toplam				5.997.926	
ASBEST (Asb)					
Bozkır-Dutlu Sahası		4.464		4.464	-
Toplam				4.464	

Maden Cinsi	Görünür Rezerv	Muhtemel Rezerv	Mümkün Rezerv	Görünür+Muhtemel + Mümkün Rezerv Toplamı (ton)	Tenör
BAKIR-KURŞUN-ÇİNKO (Cu-Pb-Zn)					
Hadım-Kızılgemiş Sahası		200.000		200.000	% 25-30 Zn , % 0,1 Pb
Bozkır-Küçüksu Sahası		48.000		48.000	% 25-30 Zn, % 3 Pb
Toplam				248.000	
BARİT (Ba)					
Akşehir sahası	3.000.000		20.000.000	23.000.000	% 90 BaSO ₄
Beyşehir sahası	84.960	13.064.000		13.148.960	% 95,50 BaSO ₄
Doğanhisar-Fırınlık Köy sahası		100.000		100.000	% 96 BaSO ₄
Karaman-Habipler Köyü sahası	6.000			6.000	% 92,40 BaSO ₄
Karaman-Alanözü Köyü sahası	4.000			4.000	% 89,10 BaSO ₄
Toplam				36.258.960	
BENTONİT (Ben)					
Merkez-Sağlık Sahası			6.900.000	6.900.000	-
Seydişehir-Çavuşköy Sahası			740.000	740.000	-
Sille Sahası			24.000	24.000	-
Beyşehir-Doğanbey Sahası			3.098.000	3.098.000	-
Akören-Çamaklar Sahası	1.825.383			1.825.383	-
Toplam				12.587.383	
CİVA (Hg)					
Sille-Sızma Sahası		900.330		900.330	% 0,15-0,28 Hg
Sarayönü-Kurşunlu, Ladik Sahaları			21.478	21.478	% 0,15-0,2 Hg
Sarayönü-Ardıçlı Sahası			8.965	8.965	-
Ladik-Topraklı-Böğürme Sahası			40.000	40.000	% 0,179 Hg
Toplam				970.773	
KAOLEN (Kao)					
Beyşehir-Damlapınar, Tocek Yaylası Sahaları	2.136.188			2.136.188	% 20-26 Al ₂ O ₃
Toplam				2.136.188	
KİL (Kil)					
İlgın-Gavurdağ, Sivritepe Sahası			2.280.000	2.280.000	% 30,26 Al ₂ O ₃
Toplam				2.280.000	
KİREÇTAŞI (Kçt)					
İlgın Şeker Fabrikasına ait yatak		23.625.000		23.625.000	% 98,2 CaCO ₃
Halkapınar-Kızılkaya sahası		8.306.000		8.306.000	% 96,21 -99,00 CaCO ₃
Toplam				31.931.000	
KROM (Cr)					
Çumra (Sudurköy, Küçükören) Sahası	2.000	1.000		3.000	% 35 Cr ₂ O ₃
Beyşehir-Kayabaşı		20.000		20.000	%35-36 Cr ₂ O ₃
Toplam				23.000	
MANYEZİT (Mag)					
Merkez (Çayırbağ-Kazanardıç) Sahaları	842.000	3.803.639		4.645.639	% 46-47 MgO
Çayırbağ (Küçükincesi, Bacağın Kayak T.) Sahaları			18.000	18.000	-

Maden Cinsi	Görünür Rezerv	Muhtemel Rezerv	Mümkün Rezerv	Görünür+Muhtemel + Mümkün Rezerv Toplamı (ton)	Tenör
Çayırbağ (Keklikpınarı) Sahası	842.804	462.547	738.369	2.043.720	-
Çayırbağ (Beşağlın Dere, Belikmeşe) Sahaları	199.243			199.243	% 46 MgO
Meram (Kırankaya) Sahası	3.078.767	4.930.511	13.664.119	21.673.397	% 46,97 MgO
Yunak-Meşelik ve Karataş Sahaları	158.591	159.352		317.943	% 45-47 MgO
Meram (Helvacıbaşa) Sahası	3.273.714	7.590.236	7.872.621	18.736.571	% 45,80 MgO
Meram (Rüştübey) Sahası	998.750	1.719.888	7.494.871	10.213.509	% 45,80 MgO
Ereğli-Delimahmutlu Sahası		60.600		60.600	% 44,3 MgO
Toplam				57.908.622	
LİNYİT					
Beyşehir-Karadiken	107.000.000			107.000.000	-
Beyşehir-Avdancık	52.000.000	80.000.000		132.000.000	-
Seydişehir-Akçalar	59.000.000	10.000.000		69.000.000	-
İlgin-Haramiköy	12.269.000	763.000		13.032.000	-
İlgin-Kurugöl	9.142.000			9.142.000	-
Ermenek-Boyalık		1.700.000		1.700.000	-
Ermenek-Tepebaşı	2.010.000	3.908.000		5.918.000	-
Karapınar-Ayrancı		1.832.000.000		1.832.000.000	-
Toplam				2.169.792.000	
MERMER					
Akşehir- Akşehir siyahı			36.000.000	36.000.000	
Toplam				36.000.000	

Kaynak: MTA, Ziy.Tar: 15/09/2025

6.6. Nevşehir İli Mevcut Maden Kaynakları

Nevşehir ilinde ekonomik bakımdan önemli yeraltı kaynaklarının başında linyit, perlit, kaya tuzu ve kaolen yatakları sayılabilir. Gülşehir yakınlarında (Dadağ ve Arafa yöresi) toplam rezervi 3.000.000 ton olan linyit yatakları vardır. Gülşehir Tuzköy sahasında ise toplam rezervi 1.130.842.355 ton olan zengin tuz yatakları vardır.

Bölgedeki yaygın volkanizma ilde önemli pomza, perlit, kaolen yataklarının oluşumuna neden olmuştur. Perlit yatakları Acıgöl ilçesinde yer almakta olup 320.000.000 ton jeolojik rezerve sahiptir. Ayrıca Avanos ilçesinde 3.650.000 ton rezerve sahip kaolen yatakları bulunmaktadır (Tablo 58).

Tablo 58 Nevşehir İli Yeraltı Kaynakları

Maden Cinsi	Görünür Rezerv	Muhtemel Rezerv	Mümkün Rezerv	Görünür+Muhtemel+ Mümkün Rezerv Toplamı (ton)	Tenör
BARİT					
Gülşehir-Arafa Sahası	2.500			2.500	% 92,75 BaSO ₄
Toplam				2.500	
KAOLEN (KAO)					
Avanos-Kayahamamı, Çakmaklı, Başağlın, Sahaları	1.325.000	2.325.000		3.650.000	% 13-34 Al ₂ O ₃ , % 0,54-2,5 Fe ₂ O ₃
Toplam				3.650.000	
KAYA TUZU (NA)					
Gülşehir-Tuzköy Sahası	75.046.649	96.384.456	959.411.250	1.130.842.355	% 92 NaCl
Toplam				1.130.842.355	

Maden Cinsi	Görünür Rezerv	Muhtemel Rezerv	Mümkün Rezerv	Görünür+Muhtemel+ Mümkün Rezerv Toplamı (ton)	Tenör
KÜKÜRT (S)					
Ürgüp-(Sarılıdır, Avcılar) Sahası	500			500	% 0,55-43 S
Gülşehir (Cemel, Arafa) Sahası	200			200	% 28 S
Toplam				700	
PERLİT					
Derinkuyu-Kayıskıran, Göllüdağ ve Bozdağ perlit yatakları		320.000.000		320.000.000	
Toplam				320.000.000	
LİNYİT					
Gülşehir-Arafa			3.000.000	3.000.000	
Toplam				3.000.000	
POMZA					
Merkez-Kavak Köyü	9.468.500	2.708.000		12.176.500	
Merkez-Çardak Köyü	82.612.500	87.592.000	68.445.000	238.649.500	
Merkez-Göre Köyü	7.226.500	6.688.000		13.914.500	
Merkez-Kaymaklı Köyü	28.498.500	28.140.000		56.638.500	
Merkez-Bağçalı Köyü	21.117.709			21.117.709	
Merkez-Taşlıbel Köyü	1.235.000			1.235.000	
Merkez-Aşıklıdağ Köyü	46.337.500			46.337.500	
Merkez-Güvercinlik Köyü	19.152.500			19.152.500	
Merkez-Bahçeli Köyü	1.199.750			1.199.750	
Merkez-Narköy	800.000	1.356.250	457.500	2.613.750	
Ürgüp-Mustafapaşa Köyü	1.000.000	2.000.000		3.000.000	
Ürgüp-Merkez	4.906.572			4.906.572	
Toplam				420.941.781	

Kaynak: MTA, Ziy.Tar: 15/09/2025

6.7. Niğde İli Mevcut Maden Kaynakları

Niğde ili yer altı kaynakları bakımından çeşitliliğe ve önemli potansiyele sahiptir. Bunlardan başlıcaları altın-gümüş, bakır-kurşun-çinko, demir, diyatomit, jips ve bitümlü şeydir. Niğde ili 327.000 ton altın-gümüş rezervi, 973.000 ton bakır-kurşun-çinko rezervi, 136.000 ton demir rezervi, 615.074 ton diyatomit rezervi, 150.000.000 ton jips rezervi ve 130.000.000 ton muhtemel bitümlü şey rezervine sahiptir (Tablo 59).

Tablo 59 Niğde İli Yeraltı Kaynakları

Maden Cinsi	Görünür Rezerv	Muhtemel Rezerv	Mümkün Rezerv	Görünür+Muhtemel+ Mümkün Rezerv Toplamı (ton)	Tenör
ALTIN-GÜMÜŞ (Au-Ag)					
Ulukışla-Bolkardağ Sahası	175.000			175.000	8 gr/ton Au, 273 gr/ton Ag
Ulukışla-Bolkardağ Sahası	152.000			152.000	3.12 gr/ton Au, 140 gr/ton Ag
Toplam				327.000	
ANTIMUAN (Sb)					
Gümüşler-Örendere Sahası		100.000		100.000	% 4 Sb
Toplam				100.000	
BAKIR-KURŞUN-ÇİNKO (Cu-Pb-Zn)					
Ulukışla-Çiftahan, Bolkardağ, Koçak Köyü		109.000	750.000	859.000	% 2,3-3 Pb, % 5,5-7,5 Zn,% 0,45 Cu
Çamardı-Kavlak Tepe, Dündarlı, Dolamaç Sahası	40.000		74.000	114.000	% 15-20 Zn, % 5-11,2 Pb
Toplam				973.000	

Maden Cinsi	Görünür Rezerv	Muhtemel Rezerv	Mümkün Rezerv	Görünür+Muhtemel+ Mümkün Rezerv Toplamı (ton)	Tenör
CİVA (Hg)					
Çamardı-Gümüşler Sahası		100.000		100.000	% 1,5-2 Hg
Toplam				100.000	
DEMİR (Fe)					
Çamardı-Armutbeli Yatağı		22.000		22.000	% 43,40 Fe
Çamardı-Eynelli zuhuru		64.000		64.000	% 49-57 Fe
Ulukışla-Koçak Yatağı		50.000		50.000	% 45 Fe
Toplam				136.000	
DİYATOMİT (Diy)					
Ovalıbağ Sahası	595.050			595.050	
Bozköy Sahası	20.024			20.024	
Toplam				615.074	
JİPS (Jips)					
Ulukışla-Darboğaz Sahası			150.000.000	150.000.000	% 99,65 CaCO ₃ .2H ₂ O
Toplam				150.000.000	
VOLFRAM (W)					
Gümüşler Köyü Sahası		100.000		100.000	% 0,1 WO ₃
Toplam				100.000	
BİTÜMLÜ ŞEYL					
Ulukışla		130.000.000		130.000.000	
Toplam				130.000.000	

Kaynak: MTA, Ziy.Tar: 15/09/2025

6.8. Yozgat İli Mevcut Maden Kaynakları

Yozgat ili sahip olduğu jeolojik yapı gereği maden çeşitliliği yönünden zengin bir potansiyeline sahip olup çeşitli metalik maden ve endüstriyel hammadde yatakları bulunmaktadır. Bunlar bakır-kurşun-çinko, demir, manganez, kaya tuzu, kireçtaşı, kuvarsit, florit ve grafit olarak sayılabilir. Yozgat ili 17.414.000 ton linyit, 109.100.000 ton demir ve 466.000.000 ton kaya tuzu rezervine sahip olup ayrıca uranyuma sahip olan nadir illerden birisidir (Tablo 60).

Tablo 60 Yozgat İli Yeraltı Kaynakları

Maden Cinsi	Görünür Rezerv	Muhtemel Rezerv	Mümkün Rezerv	Görünür+Muhtemel+ Mümkün Rezerv Toplamı (ton)	Tenör
BAKIR-KURŞUN-ÇİNKO (CU-PB-ZN)					
Akdağmadeni	100.000	100.000	300.000	500.000	% 8 Zn, % 4 Pb
Toplam				500.000	
DEMİR (FE)					
Sorgun-Sarıkaya Demir Zuhurları			100.600.000	100.600.000	% 17-39 Fe ₂ O ₃
Akdağmadeni-Karapınar Sahası			8.500.000	8.500.000	% 40 Fe ₂ O ₃
Toplam				109.100.000	
FLORİT (F)					
Yerköy-Şefaati-Cangılı Sahası		50.000		50.000	% 72,5 CaF ₂
Toplam				50.000	
GRAFİT (GRF)					
Yozgat-Akdağmadeni-Hatap Deresi Sahası		134.442		134.442	% 36,57 sabit C
Toplam				134.442	

Maden Cinsi	Görünür Rezerv	Muhtemel Rezerv	Mümkün Rezerv	Görünür+Muhtemel + Mümkün Rezerv Toplamı (ton)	Tenör
KAYA TUZU (NA)					
Yerköy-Sekili Sahası	107.000.000	359.000.000		466.000.000	% 92 NaCl
Toplam				466.000.000	
KİREÇTAŞI (KÇT)					
Şefaati-Acı, Kaletpe Sahası			13.594.525	13.594.525	% 94-95 CaCO ₃ , % 1 SiO ₂ , % 1 MgO
Sorgun-Kayakışla, Tulum Köyü Sahası		3.018.000		3.018.000	% 96-98 CaCO ₃
Toplam				16.612.525	
KUVARSİT (QZ)					
Sorgun-Sarıkaya (Çomakdağı) Sahası	3.403.125	7.834.375		11.237.500	% 95,51 SiO ₂
Toplam				11.237.500	
MANGANEZ (MN)					
Akdağmadeni (Pazarcık, Kartalkaya) Zuhurları			500	500	% 21,23 Mn
Toplam				500	
URANYUM (U)					
Sorgun-Temrezli Zuhuru	3.852			3.852	% 0,1 U ₃ O ₈
Toplam				3.852	
LİNYİT					
Sorgun	13.206.000			13.206.000	
Küçükköhne	4.208.000			4.208.000	
Toplam				17.414.000	

Kaynak: MTA, Ziy.Tar: 15/09/2025

6.9. KOP Bölgesi Mevcut Maden Kaynakları

Türkiye'nin karmaşık jeolojik yapısı çok çeşitli madenlerin ülkemizde bulunduğunu göstermekte olup KOP Bölgesi maden kaynakları bakımından ülkemizde önemli potansiyele sahiptir. Günümüzde dünyada ticareti yapılan 90 çeşit madenden 77'sinin varlığı Türkiye'de saptanırken, halen 60 civarında farklı maden ve mineral üretimi yapılmaktadır. Bu bağlamda KOP Bölgesi'nde rezervi olan 33 farklı maden ve mineral bulunmaktadır. Bölge Türkiye'nin en büyük alüminyum (boksit) ve manyezit yataklarını barındırmasıyla beraber Türkiye'nin tek alüminyum fabrikası Konya'nın Seydişehir ilçesinde bulunmaktadır. Ayrıca son yıllarda Karapınar'da bulunan linyit yatakları sayesinde enerji bakımından KOP Bölgesi güçlü hale gelmiştir (Tablo 61).

Tablo 61 KOP Bölgesi Yeraltı Kaynakları

Maden Cinsi	Aksaray	Karaman	Kırıkkale	Kırşehir	Konya	Nevşehir	Niğde	Yozgat	KOP Bölgesi
Aluminyum (Al)	-	-	-	-	5.997.926	-	-	-	5.997.926
Altın (Au)				2.655.160					2.655.160
Altın-Gümüş (Au-Ag)	-	-	-	-	-	-	327.000	-	327.000
Antimuan (Sb)	-	-			-		100.000		100.000
Asbest (Asb)	-	-	-	-	4.464	-	-	-	4.464
Bakır-Kurşun (Cu-Pb)	-	-	30	-	-	-	-	-	30
Bakır-Kurşun-Çinko (Cu-Pb-Zn)	-	-	-	-	248.000	-	973.000	500.000	1.721.000
Barit (Ba)	-	-	-	-	36.258.960	2.500	-	-	36.261.460
Bentonit (Ben)	-	-	576.000	-	12.587.383	-	-	-	13.163.383
Bitümlü Şeyl	-	-	-	-	-	-	130.000.000	-	130.000.000
Civa (Hg)	-	-	-	-	970.773	-	100.000		1.070.773
Demir (Fe)	-	-	961.000	3.480.000	-	-	136.000	109.100.000	113.677.000
Diyatomit (Diy)	-	-	-	-	-	-	615.074		615.074
Feldispat (Fld)	2.505.000	-	-	-	-	-	-	-	2.505.000
Florit (F)	-	-	-	480.000				50.000	530.000
Grafit (Grf)	-	-	-	-	-	-	-	134.442	134.442
Jips (Jips)	100.000	-	-	-	-		150.000.000		150.100.000
Kaolen (Kao)	3.330.417	-	-	-	2.136.188	3.650.000	-	-	9.116.605
Kaya Tuzu (Na)	-	-	-	-	-	1.130.842.355	-	466.000.000	1.596.842.355
Kil (Kil)	-	-	-	-	2.280.000	-	-		2.280.000

Maden Cinsi	Aksaray	Karaman	Kırıkkale	Kırşehir	Konya	Nevşehir	Niğde	Yozgat	KOP Bölgesi
Kireçtaşı (Kçt)	-	-	-	-	31.931.000	-	-	16.612.525	48.543.525
Kuars (Q)	-	-	-	9.634	-	-	-	-	9.634
Kuarsit	-	-	-	-	-	-	-	11.237.500	11.237.500
Kükürt (S)	-	-	-	-	-	700	-	-	700
Krom (Cr)	-	-	-	-	23.000	-	-	-	23.000
Linyit	-	7.618.000	-	80.000	2.169.792.000	3.000.000	-	17.414.000	2.180.490.000
Manganez (Mn)	-	500	1.125	-	-	-	-	500	2.125
Manyezit (Mag)	-	140.206	-	-	57.908.622	-	-	-	58.048.828
Mermer (Mr)	-	-	-	100.000.000	36.000.000	-	-	-	136.000.000
Molibden	-	-	57.000	-	-	-	-	-	57.000
Perlit	-	-	-	-	-	320.000.000	-	-	320.000.000
Pomza	-	-	-	-	-	420.941.781	-	-	420.941.781
Şelit	-	-	75.000	-	-	-	-	-	75.000
Uranyum (U)	-	-	1.800	-	-	-	-	3.852	5.652
Volfram (W)	-	-	-	-	-	-	100.000	-	100.000
Vollastonit	-	-	-	31.500.000	-	-	-	-	31.500.000

Kaynak: MTA, Ziy.Tar: 15/09/2025

7. ENERJİ

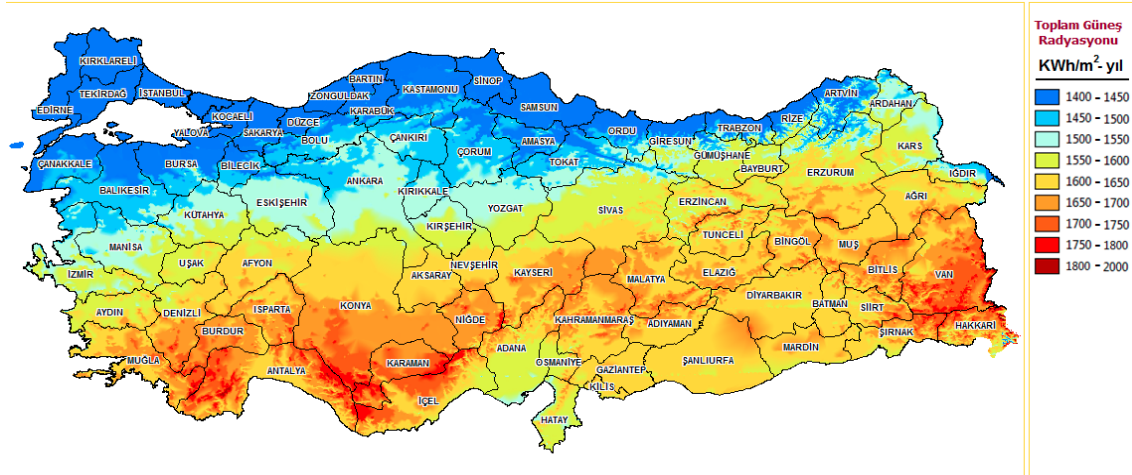
KOP Bölgesi 14.924,40 GWh elektrik üretimi ile ülkemiz lisanslı elektrik üretiminin %4,6'lık kısmını karşılamaktadır. Bölgede lisanslı elektrik üretiminde Kırıkkale ili ilk sırada yer alırken onu Konya ve Karaman takip etmektedir. Lisanssız kurulu güçte KOP Bölgesi'nin Türkiye içerisindeki payı %13,2 iken, lisanslı kurulu güçte bu oran %5,4'tür. Lisanssız kurulu güçte Konya, lisanslı kurulu güçte Kırıkkale bölgede ilk sırada yer almaktadır (Tablo 62).

Tablo 62 KOP Bölgesi İllerinde Elektrik Üretimi ve Kurulu Gücü (2024)

İller	Lisanslı Elektrik Üretimi (GWh)	Lisanslı Kurulu Güç (MW)	Lisanssız Kurulu Güç (MW)
Aksaray	90,75	41,72	193,98
Karaman	1.698,66	728,19	155,83
Kırıkkale	7.126,02	2.028,41	103,82
Kırşehir	677,06	336,4	84,01
Konya	4.343,16	1.689,57	1.229,06
Nevşehir	211,50	89,13	213,74
Niğde	676,07	281,86	247,5
Yozgat	101,18	99,43	228,05
KOP Bölgesi	14.924,40	5.294,71	2.455,99
Türkiye	326.843,63	97.354,09	18.585,32
KOP/TR (%)	4,6	5,4	13,2

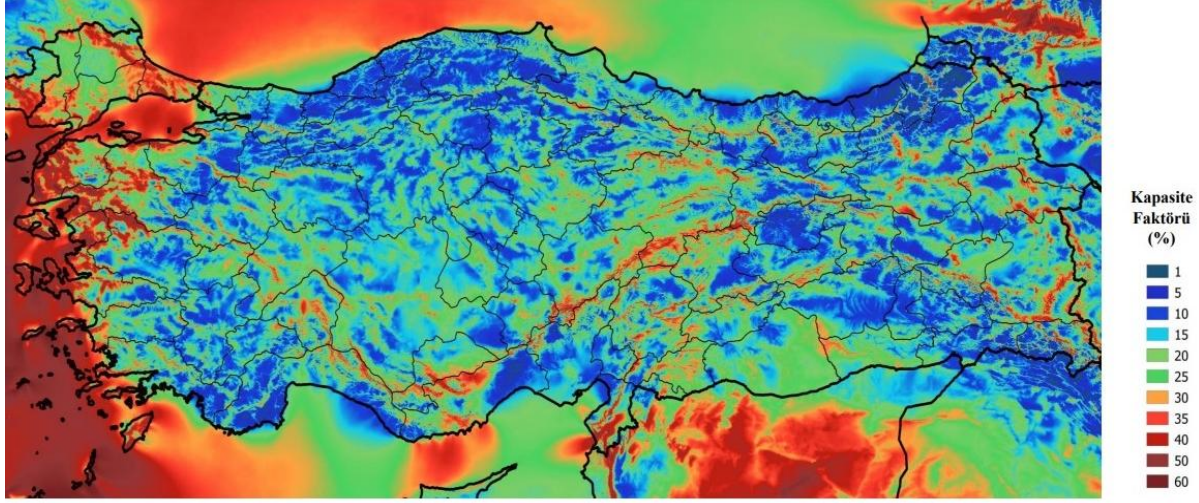
Kaynak: EPDK

En başta gelen yenilenebilir enerji kaynaklarından biri olan güneş enerjisinden elektrik üretimi için yüksek güneş radyasyonuna sahip bölgeler daha elverişlidir. Bu bakımdan KOP Bölgesi önemli bir potansiyele sahiptir. Konya, Niğde ve Karaman illeri yüksek güneş ışınımı değerleri, elverişli arazilerin varlığı gibi nedenlerle bu alanlarda yapılacak yatırımlar için oldukça caziptir (Şekil 14). Söz konusu illerde bu potansiyeli değerlendirmek amacıyla enerji endüstri bölgeleri kurulmuştur. Bunlar, Konya Karapınar Enerji Endüstri Bölgesi, Niğde Bor Enerji Endüstri Bölgesi ve Karaman Enerji Endüstri Bölgesi'dir. Toplamda 1.000 MW kurulu güce sahip olan Karapınar GES, tamamlandığında 1.350 MW kapasiteye ulaşacaktır.

Şekil 14 Türkiye Güneş Enerjisi Potansiyel Atlası

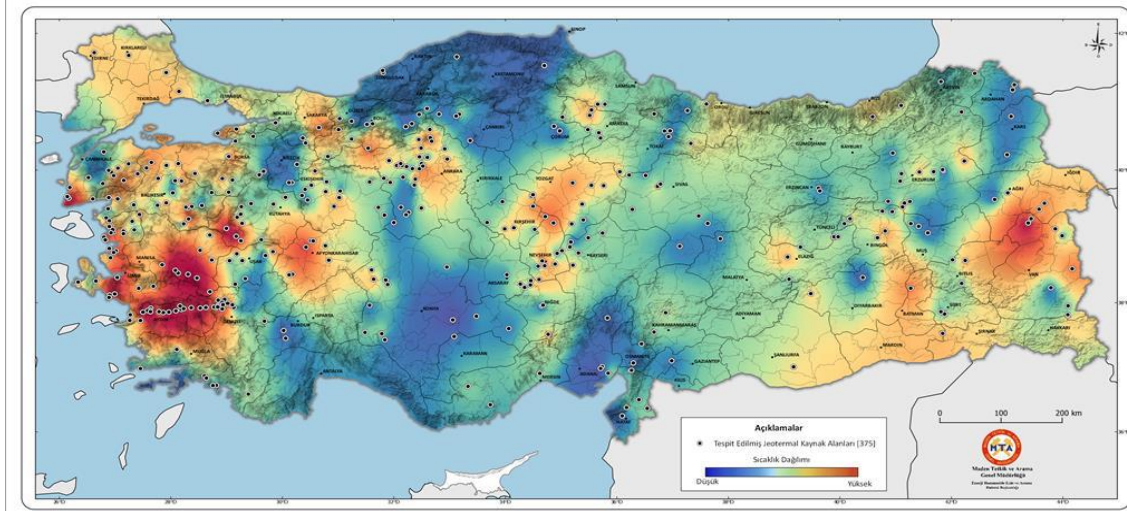
Rüzgâr enerjisi potansiyeli bakımından bölgede Konya, Karaman, Niğde ve Yozgat illerinin ön plana çıktığı görülmektedir. Aşağıda verilen rüzgâr enerjisi potansiyel haritasına göre söz konusu illerde kapasite faktörünün % 35-40 düzeyinde olduğu değerlendirilmektedir (Şekil 15).

Kapasite faktörü dağılımı haritası 3 MW gücündeki bir rüzgâr türbininin teknik değerleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Şekil 15 Türkiye Rüzgâr Enerjisi Potansiyel Haritası (Kapasite Faktörü Dağılımı-100 metre)

Öte yandan, KOP Bölgesi içinde yer alan Konya, Yozgat, Kırşehir, Nevşehir, Niğde ve Aksaray illeri jeotermal kaynaklar konusunda ön plana çıkan illerdir. KOP Bölgesi'nde jeotermal su sıcaklıkları elektrik üretimi için yeterli olmamakla birlikte, direkt kullanımlar açısından önemli bir kapasiteye sahiptir. Bölgede ısıtması jeotermal kaynaklar ile sağlanan konutlar ve sera işletmeleri bulunmaktadır. Ayrıca bölgede 50'den fazla termal turizm ve sağlık tesisi yer almakta olup, Nevşehir – Kozaklı bu kapasitenin yaklaşık yarısını barındırarak önemli bir merkez olmuştur. Bunun yanı sıra termal balneoloji kültürünün çok eskiden beri bölgede olduğunu gösteren Sarıkaya Roma Hamamı, bölgede marka oluşturacak bir geçmişe sahiptir. KOP Bölgesi'nde bulunan kaynakların entegre ve doğru şekilde değerlendirilmesi konusunda politikalar ve yol haritalarına ihtiyaç bulunmaktadır (Şekil 16).

Şekil 16 Türkiye Jeotermal Kaynak Alanları ve Sıcaklık Dağılımı

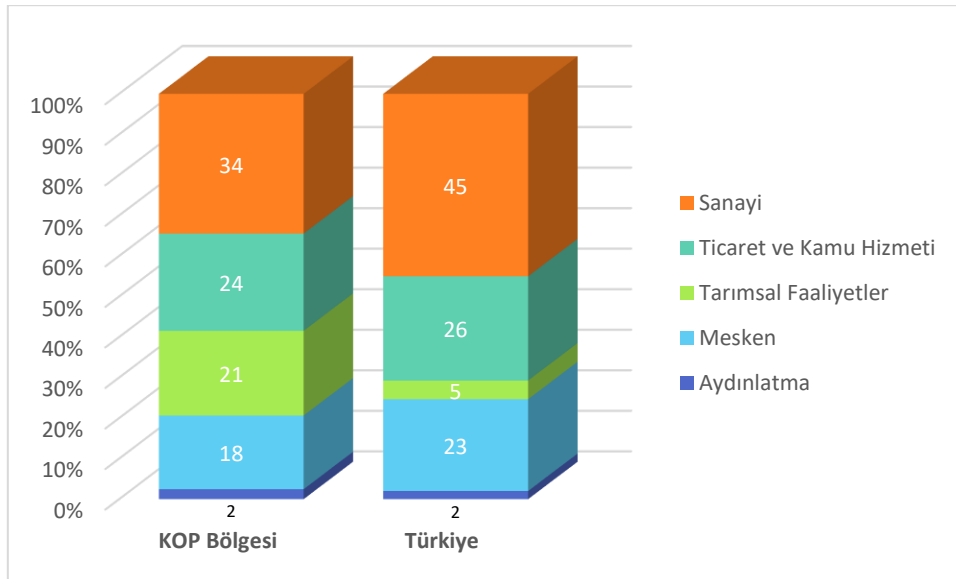
KOP Bölgesi'nde 2023 yılında toplam elektrik tüketimi 16.692.075 MWh olarak gerçekleşmiştir. Bölgede en fazla elektrik tüketimi bütün kullanım yerleri bazında Konya'da gerçekleştirilmiştir. Bölge illeri içerisinde Konya'yı Niğde, Aksaray ve Karaman takip etmektedir (Tablo 63).

Tablo 63 KOP Bölgesi İllerinde Kullanım Yerlerine Göre Elektrik Tüketimi (MWh, 2023)

İller	Mesken	Ticaret ve Kamu Hizmeti	Sanayi	Tarımsal Faaliyetler	Aydınlatma	Toplam
Aksaray	267.147	289.400	381.361	394.925	35.485	1.368.319
Karaman	162.557	200.621	308.457	316.563	21.366	1.009.564
Kırıkkale	190.212	160.870	502.974	5.960	28.553	888.569
Kırşehir	156.539	143.807	322.904	53.129	26.258	702.637
Konya	1.545.245	2.309.730	3.362.642	2.206.090	175.515	9.599.223
Nevşehir	227.468	296.264	99.365	182.458	38.671	844.225
Niğde	242.257	378.157	528.544	224.392	38.189	1.411.539
Yozgat	243.768	226.006	249.154	102.602	46.469	867.999
KOP Bölgesi	3.035.193	4.004.855	5.755.401	3.486.119	410.506	16.692.075
Türkiye	65.541.487	74.439.631	130.271.320	13.301.695	5.817.607	289.371.741

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :25/12/2025

KOP Bölgesi'nde kullanım yerlerine göre elektrik tüketiminde en fazla payı, sanayi almaktadır. %34 paya sahip sanayi elektrik tüketimini, %24 ile ticaret ve kamu hizmeti takip etmektedir. KOP Bölgesi'nde tarımsal faaliyetlerde tüketilen elektrik, toplam tüketimin %21'i iken Türkiye'de aynı oran %5'tir. Ayrıca, KOP Bölgesi'nde tarımsal faaliyetlerdeki elektrik tüketiminin mesken elektrik tüketiminden fazla olduğu görülmektedir (Grafik 16).

Grafik 16 KOP Bölgesi ve Türkiye'nin Kullanım Yerlerine Göre Elektrik Tüketimi Karşılaştırması (2023, %)

KOP Bölgesi'nde kişi başı toplam elektrik tüketimi Türkiye ortalamasının üzerinde iken, kişi başı sanayi ve mesken elektrik tüketimi Türkiye ortalamasının altındadır. Bölgede kişi başı olmak üzere; toplam elektrik tüketiminde Konya, sanayi elektrik tüketiminde Kırıkkale, mesken elektrik tüketiminde Nevşehir illeri ilk sırada yer almıştır. Kişi başı toplam elektrik tüketiminde Karaman, Konya ve Niğde, kişi başı sanayi elektrik tüketiminde ise sadece Kırıkkale Türkiye ortalamasının üzerinde iken mesken elektrik tüketiminde Türkiye ortalamasının üzerinde yer alan herhangi bir KOP Bölgesi ili bulunmamaktadır (Tablo 64).

Tablo 64 KOP Bölgesi İllerinde Kişi Başı Elektrik Tüketimi (Kwh, 2023)

İller	Kişi Başı Toplam Elektrik Tüketimi	Kişi Başı Sanayi Elektrik Tüketimi	Kişi Başı Mesken Elektrik Tüketimi
Aksaray	3.120	870	609
Karaman	3.825	1.169	616
Kırıkkale	3.110	1.760	666
Kırşehir	2.843	1.306	633
Konya	4.137	1.449	666
Nevşehir	2.672	314	720
Niğde	3.743	1.402	642
Yozgat	2.063	592	579
KOP Bölgesi*	3.575	1.233	650
Türkiye	3.390	1.526	768

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :25/12/2025

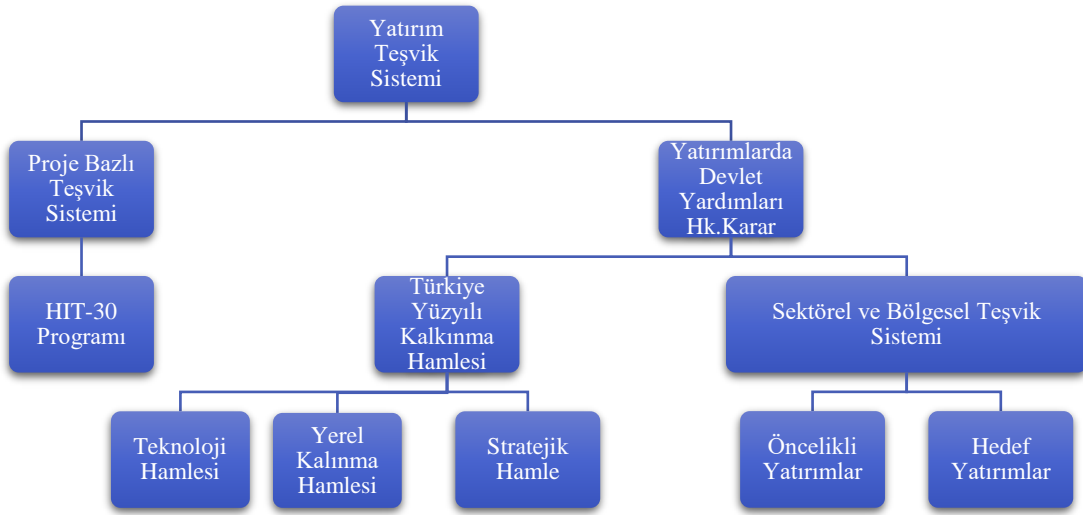
** KOP BKİ tarafından hesaplanmıştır.*

8. SANAYİ

8.1. Yatırım Teşvikleri

Türkiye'nin Yeni Yatırım Teşvik Programı, 30 Mayıs 2025 tarih ve 32915 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 9903 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile yürürlüğe girmiştir. Söz konusu kararın uygulanmasına ilişkin esaslar ise 2025/1 sayılı Tebliğ ile belirlenmiştir. Bu tebliğ ile birlikte 2012 yılından bu yana uygulanmakta olan 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkındaki Karar ve 2018/11201 sayılı karar kapsamında yürütülen Cazibe Merkezleri Programı yürürlükten kaldırılmıştır. Bu düzenlemeler ile kalkınma planlarında öngörülen hedeflerle uyumlu, daha stratejik, dönüşüm odaklı ve proje bazlı bir teşvik sistemi kurgusu geliştirilmiştir.

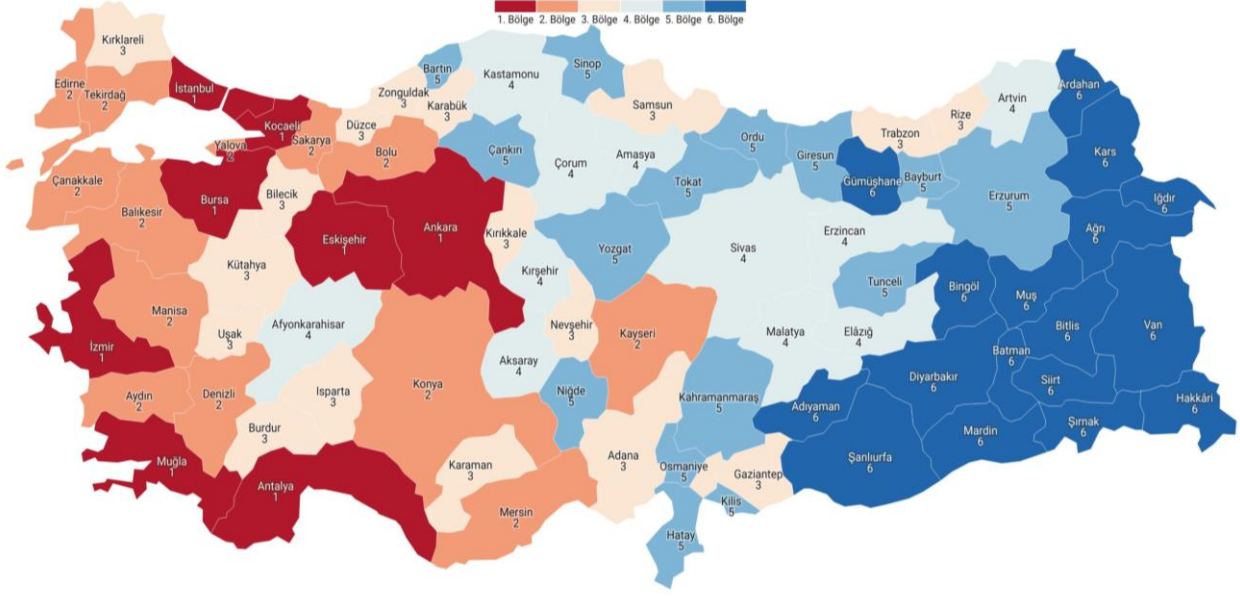
Yeni Yatırım Teşvik sistemi iki ana başlık altında kurgulanmıştır. Bu başlıkların ilki Proje Bazlı Teşvik Sistemi içerisinde yer alan HIT-30 Programı, diğeri Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkındaki karar doğrultusunda yürütülecek vizyoner bileşenlerden oluşan yatırımlar şeklindedir. Yeni Yatırım Sistemine ait detay bilgi Grafik 17'de gösterilmiştir.

Grafik 17 Yatırım Teşvik Sistemi

30.05.2025 tarihli ve 32915 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 9903 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yeni yatırım teşvik uygulaması yürürlüğe girmiştir. Bu kapsamda, Yatırım Teşvik Programının uygulanmasına yönelik bölgeler altı farklı gelişmişlik bölgesine ayrılmıştır. Yeni düzenlemeyle birlikte güncellenen bölge haritası ve sınıflandırılmış iller tablosu aşağıda sunulmaktadır.

Yatırım Teşvik Sisteminin temel hedeflerinden biri, bölgeler arası sosyo-ekonomik gelişmişlik farklarının giderilmesi ve ülke genelinde dengeli bir kalkınma yapısının oluşturulmasıdır. Bu çerçevede iller, gelişmişlik düzeylerine göre altı teşvik bölgesine ayrılmakta; gelişmişlik seviyesi nispeten düşük olan iller daha yüksek bölge numaraları ile sınıflandırılmaktadır. Böylelikle, üst bölge numarası kapsamında yer alan illerde yürütülecek yatırımlar için daha avantajlı teşvik unsurları uygulanmakta ve bölgesel kalkınmanın hızlandırılması amaçlanmıştır (Şekil 17).

Şekil 17 Türkiye Yatırım Teşvik Sistemi Haritası

KOP Bölgesi illerinin Yatırım Teşvik Sistemindeki durumuna bakıldığında bölge sınıflandırılması şu şekildedir. Konya 2. bölge teşvikleri, Karaman, Kırıkkale ve Nevşehir 3. bölge teşvikleri, Aksaray ve Kırşehir illeri 4. bölge teşvikleri, Niğde ve Yozgat illeri ise 5. bölge teşvikleri kapsamına girmektedir (Tablo 65).

Tablo 65 Yatırım Teşviklerinin KOP Bölgesi İlleri Bazında Sınıflandırılması

2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge
Konya	Karaman	Aksaray	Niğde
	Kırıkkale	Kırşehir	Yozgat
	Nevşehir		

Ayrıca, 32915 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında, bazı ilçeler için özel bir uygulamaya gidilmiştir. Buna göre, söz konusu ilçelerde yapılacak yatırımlar, bağlı oldukları ilin teşvik bölgesinden bir alt bölge kapsamında sağlanan teşvik unsurlarından yararlanabilecektir. Bu düzenleme ile gelişmişlik düzeyi daha düşük olan ilçelerde yatırım yapılmasını teşvik etmek ve bölgesel kalkınmayı desteklemek amaçlanmaktadır. Buna göre; Aksaray'ın Ağaçoören, Eskil, Güzelyurt, Gülağaç, Sultanhanı ilçeleri; Karaman'ın Ayrancı, Başyayla Ermenek, Sarıveliler, ilçeleri; Kırıkkale'nin Balışeyh, Çelebi, Delice, Karakeçili, Keskin, Sulakyurt, ilçeleri; Kırşehir'in Akçakent, Akpınar, Boztepe, Çiçekdağı ilçeleri; Konya'nın Ahırlı, Akören, Altınekin, Bozkır, Çeltik, Çumra, Derbent, Derebucak, Doğanhisar, Emirgazi, Güneysınır, Hadim, Halkapınar, Hüyük, Kadınhanı, Sarayönü, Taşkent, Tuzlukçu, Yalınhüyük, Yunak; Nevşehir'in Acıgöl, Derinkuyu, Gülşehir, Hacıbektaş; Niğde'nin Altınhisar ve Çiftlik ilçeleri ile Yozgat'ın Aydıncık ve Kadışehri ilçesinde ait olduğu ilin teşvik grubundan bir alt grupta teşvik uygulanmaktadır (Tablo 66).

Tablo 66 KOP Bölgesi'nde Alt Bölge Desteğinden Yararlanabilecek İlçelerin Teşvik Düzeyleri

İller	İlin Yararlandığı Teşvik Düzeyi	Alt Bölge Desteğinden Yararlanabilecek İlçeler İlçeler	Özel Kapsamda Olan İlçelerin Yararlandıkları Teşvik Düzeyi
Aksaray	4.Bölge	Ağaören, Eskil, Gülağaç, Güzelyurt, Sultanhanı	5.Bölge
Karaman	3.Bölge	Ayrancı, Başyayla, Ermenek, Sarıveliler	4.Bölge
Kırıkkale	3.Bölge	Balışeyh, Çelebi, Delice, Karakeçili, Keskin, Sulakyurt	4.Bölge
Kırşehir	4.Bölge	Akçakent, Akpınar, Boztepe, Çiçekdağı	5.Bölge
Konya	2.Bölge	Ahırlı, Akören, Altnekin, Bozkır, Çeltik, Çumra, Derbent, Derebucak, Doğanhisar, Emirgazi, Güneysınır, Hadim, Halkapınar, Hüyük, Kadınhanı, Sarayönü, Taşkent, Tuzlukçu, Yalınhüyük, Yunak	3.Bölge
Nevşehir	3.Bölge	Acıgöl, Derinkuyu, Gülşehir, Hacıbektaş	4.Bölge
Niğde	5.Bölge	Altunhisar, Çiftlik	6.Bölge
Yozgat	5.Bölge	Aydıncık, Kadışehri	6.Bölge

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ziy. Tar. 15/11/2025

8.1.1. Proje Bazlı Teşvik Sistemi

Proje Bazlı Teşvik Sistemi; ülkemizin mevcut durumda veya gelecekte ortaya çıkabilecek kritik ihtiyaçlarını karşılayabilecek, arz güvenliğini sağlayabilecek, dışa bağımlılığı azaltabilecek, teknolojik dönüşümü gerçekleştirebilecek, yenilikçi, Ar-Ge yoğun ve katma değeri yüksek projelerin, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında asgari 50 Milyon Türk Lirası, diğer yatırımlar için 1 milyar Türk Lirası üzerindeki yatırım projelerinin proje bazlı olarak özel destek mekanizmaları ile desteklenmesidir.

Yatırımlarda Proje Bazlı Teşvik Sistemi kapsamında;

➤ Vergisel Destekler

Katma değer vergisi (KDV) istisnası, gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirimi veya istisnası ile KDV istisnasını içeren vergisel destekler,

➤ İstihdam Destekleri

Sigorta primi işveren hissesi desteği, gelir vergisi stopajı desteği, nitelikli personel desteği,

➤ Finansman Destekleri

Enerji, faiz/hibe desteği, sermaye katkısı

➤ Yatırım Yeri İle İlgili Destekler

Altyapı desteği, yatırım yeri tahsisi

➤ Diğer Destekler

İzin, tahsis, ruhsat lisans ve tescil kolaylığı, kamu alım garantisi şeklinde yatırımcılara sunulmaktadır.

Yatırımlara Proje Bazlı Teşvik Sistemi kapsamındaki süreç; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca müracaatların davet veya duyuru usulü ile toplanması, müracaatların Bakanlık tarafından değerlendirilerek desteklenecek projelerin ve sağlanacak destek unsurlarının belirlenmesi, desteklenmesine karar verilen her bir proje için destek kararı niteliğindeki Cumhurbaşkanlığı Kararı alınması ve destek kararı alınan projeler için Bakanlık tarafından teşvik belgesi düzenlenmesi şeklinde ilerlemektedir.

❖ HIT 30 Programı

Proje bazlı teşvik sistemi kapsamında HIT 30 programı desteklenmektedir. HIT-30, yüksek öncelikli teknoloji alanlarında, özel nitelikli projelere kapsamlı destek ve teşviklerin sağlandığı, ihtiyaca özel çözümler geliştirilen bir yatırım programıdır.

8.1.2. Yatırımlarda Devlet Yardımındaki Karar Doğrultusunda Oluşturulan Teşvik Sisteminin Vizyoner Alt Bileşenleri

8.1.2.1. Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi Kapsamı

Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi 2025/9903 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe giren yeni teşvik sistemi kapsamında uygulanan teknoloji odaklı teşvik sistemidir.

Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi 3 farklı programdan oluşmaktadır. Bunlar;

- Teknoloji Hamlesi Programı
- Yerel Kalkınma Hamlesi Programı
- Stratejik Hamle Programıdır.

❖ Teknoloji Hamlesi

Program kapsamında öncelikli ürün listesindeki ürünlere ya da teknolojilere yönelik yatırımlar desteklenebilmektedir. Öncelikli ürün listesi; Bakanlık tarafından dış ticaret verileri, talep gelişimi, rekabet yoğunluğu gibi çeşitli kriterler dikkate alınarak belirlenen orta-yüksek ve yüksek teknoloji sektörlerindeki ürünlerin ve bu sektörlerin gelişimi için kritik ürünlerin yer aldığı listeyi ifade etmektedir. Bakanlık, öncelikli ürün listesindeki ürünlere yönelik olarak duyuru yapmak suretiyle çağrıda bulunmaktadır.

Teknoloji Hamlesi Programı kapsamında sağlanan destekler:

- **KDV İstisnası:** Yatırım kapsamında uygun görülen makine, teçhizat, ekipman, yazılım, know-how ve diğer sabit yatırım malzemeleri KDV ödenmeden temin edilir.
- **Gümrük Vergisi Muafiyeti:** İthal makinelere gümrük vergisi ve ilave gümrük vergisi muafiyeti sağlanır.
- **Vergi İndirimi:** Tüm bölgelerde yatırıma katkı oranı %50, vergi indirim oranı ise %60 olarak uygulanır.
- **Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) Primi İşveren Hissesi Desteği:** Yatırım kapsamında sağlanan istihdam için asgari ücrete tekabül eden SGK Priminin işveren payı 8 yıl desteklenir. Bu destek yalnızca 6 bölgede 12 yıl uygulanır.
- **SGK Primi Desteği:** Yalnızca 6. bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için 10 yıl uygulanır. Yatırım kapsamında gerçekleşen istihdam için asgari ücrete tekabül eden SGK primlerinin işçi payını kapsar.
- **Faiz veya Kar Payı Desteği:** Yatırım kredilerini faiz veya kar payının %40'ı devlet tarafından karşılanır. Yatırımın tutarının %15'ini ve toplamda 240 milyon TL'yi aşamaz.
- **Makine Desteği:** Yatırım kapsamında temin edilecek makine teçhizat bedelinin %25'ine nakdi katkı sağlanır. Ancak yatırım tutarının %15'ini ve toplamda 240 milyon TL'yi aşamaz.

- **Yatırım Yeri Tahsisi:** Hazine arazileri veya olması halinde uygun organize sanayi bölgesi (OSB) arazileri üzerinde yatırımcı lehine irtifak hakkı kurulmasına imkan vardır.

❖ Yerel Kalkınma Hamlesi

Yerel dinamikler dikkate alınarak, bölgelerarası gelişmişlik farklarının azaltılması, illerin potansiyellerinin değerlendirilmesi ve rekabet güçlerinin artırılmasına katkı sağlayacak, her il için belirlenen dört yatırım konusuna yönelik yatırımlar desteklenmektedir. Programın temel amaç ve hedefleri, desteklenmesi öngörülen yatırım konularına ilişkin bilgiler, çağrı kapsamında yer alacak iller, çağrı takvimi ve uygulamaya dair diğer hususlar Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğüne çağrı duyurusunda belirlenerek portalda ilan edilmektedir.

Yerel Kalkınma Hamlesi Programı kapsamında KOP Bölgesi illeri için belirlenen yatırım konuları Tablo 67’de yer almaktadır.

Tablo 67 KOP Bölgesi İlleri İçin Yerel Kalkınma Hamlesi Kapsamında Belirlenen Yatırım Konuları (2025)

İller	Yatırım Konusu			
Aksaray	Motorlu kara taşıtları için airbag üretimi	Motosiklet, moped ve motorlu bisiklet üretimi	Motorsiklet, bisiklet ve skuter dış lastiği üretim tesisi	Emniyet kemeri üretimi
Karaman	Keratin üretimi ve yün işleme tesisi (keratin, yün ipi, lanolin vb.)	Hassas tarım ekipmanları ve tarım makineleri üretimi (tarımsal amaçlı hasat makinaları vb.)	Biyodizel üretim tesisi	Membran üretim tesisi
Kırıkkale	Biyodizel üretim tesisi	Membran üretim tesisi	Biyoetanal üretim tesisi	Silah ve silah parçaları üretim tesisi
Kırşehir	Flakon ve cam ambalaj üretim tesisi	Beş yıldızlı termal otel ve kongre merkezi	Granül kalsit üretim tesisi	Modern entegre jeotermal sera kurulumu ve jeodry yöntemiyle kurutulmuş meyve sebze üretimi ve paketleme tesisi (asgari 20 dönüm)
Konya	Raylı taşımacılık için demiryolu araçlarına ait parçaların üretimi	Mermi üretim tesisi	MIM teknolojisiyle askeri silah parçaları ve soğuk dövme namlu üretimi	Yem katkı maddeleri/ buzağı maması üretimi
Nevşehir	Dondurulmuş patates ve patatesten katma değerli mamul ürünler üretimi	Veri merkezi (kaya oyma)	Sıcak hava balonu ve aksesuarları üretimi (sıcak hava balonu kubbesi, burner, sepet kumaş vb)	Kapadokya film platosu (Kapadokya Alan Başkanlığının kapsadığı alan dahilinde)
Niğde	Medikal ürünler vb. ürünler için endüstriyel kalsit üretimi	Gıda ve içecek makinaların üretimi	Ayakkabı üretimi	Maden işleme ve taş ocağı makinaları üretimi (taş, toprak, cevher, alçı, çimento ve diğer mineral maddeleri tasnif etme, eleme, ayırma)
Yozgat	Paketlenmiş hazır gıda üretim tesisi (savunma sanayine yönelik gıda üretimi hazır yemek kiti vb.)	Bakliyat ürünlerinden katma değerli hazır gıda üretimi (bakliyat unu, nohut kabuğu, nohut cipsi, nohut protein tozu, baklagil ekmeği, baklagil bulguru, baklagil keki, baklagil krakerleri, baklagil makarnası, baklagil sütü, baklagil konservesi, nohut pufu, humus, baklagil barı, kraker vb.)	Tarım ve bahçecilik makinalarının aksam ve parçaları imalatı (pulluk, kültivatör, gübre dağıtım makineleri vb.)	Asgari 1000 büyükbaş kapasiteli entegre besi ve et ürünleri işleme tesisi

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ziy. Tar. 15/11/2025

❖ Stratejik Hamle

Yüksek katma değerli ve arz güvenliği sağlayacak ithalat bağımlılığı yüksek ürünlerin yerli üretimini teşvik etmek amacıyla uygulanmaktadır. Ülkemizin dışa bağımlılığını azaltacak, uluslararası rekabet gücünü artıracak ve araştırma geliştirme potansiyeli bulunan imalat sektörü yatırımları için uygulanır. Ayrıca, dijital dönüşüm ve yeşil dönüşüm programları kapsamındaki yatırımlar da desteklenebilecektir.

Stratejik Hamle Programı için yüksek teknoloji yatırımlarda 100 milyon TL, diğer yatırımlarda 200 milyon TL asgari sabit yatırım tutarı gerekmektedir. Ayrıca, yeşil dönüşüm ve dijital dönüşüm programları kapsamındaki yatırımlar için değerlendirme süreci olmaksızın bu programa kabul yapılmaktadır.

Stratejik Hamle Programı ön değerlendirme kriterleri şunlardır:

1. Yatırım konusu, stratejik hamle yatırım konuları listesinde yer almalıdır.
2. Üretilen ürünlerin son bir yıl içerisindeki ihracatının ithalatı karşılama oranı azami %70 olmalıdır.
3. Ürünle ilişkili katma değer oranının asgari %30 olması gerekir.
4. Yatırım tutarının en az %20'si kadar öz kaynağın bulunması şarttır.
5. Yatırım konusu ürünle ilgili son bir yıl gerçekleşen ithalat en az 50 milyon dolar olmalıdır.

8.1.2.2. Sektörel ve Bölgesel Teşvik Sistemi

❖ Öncelikli Yatırımlar

Yatırım ekosistemini destekleyen, desteklenen sektörleri yatayda kesen, nitelikli yatırımlar desteklenecektir. Örneğin yeşil dönüşüm, dijital dönüşüm, orta yüksek ve yüksek teknoloji ürün üretimi, madencilik yatırımları, lisanssız elektrik üretimi vb. seçili yatırım konuları desteklenecektir.

❖ Hedef Yatırımlar

Sektörel nitelikler, kapasite kullanım oranları, katma değer gibi kriterler çerçevesinde oluşturulmuş yatırım konuları desteklenir. Örneğin imalat sanayi yatırımları, hizmet sektörü yatırımları, seracılık, entegre hayvancılık yatırımları, enerji ve madencilik yatırım konuları geniş tabanlı olarak değerlendirilir.

8.2. Organize Sanayi, Endüstri, Ar-Ge, Tasarım ve Teknoloji Geliştirme Bölgeleri

KOP Bölgesi'nde kamulaştırması, planlaması ve altyapı çalışmaları devam eden 18 ve çalışmaları tamamlanıp faaliyete geçmiş 22 olmak üzere toplam 40 adet OSB mevcuttur. Bu OSB'lerin toplam alanı 14.544 hektar olup, 11.787 hektarı kullanımdadır. Bölgede işletmede olan en fazla OSB Konya ilinde, kamulaştırma, planlama ve altyapı aşamasında olan en fazla OSB ise Aksaray ilinde bulunmaktadır (Tablo 68).

Tablo 68 KOP Bölgesi İllerinin OSB Bilgileri

İller	Fiili Durum				Toplam OSB Sayısı	Toplam OSB Alanı (Hektar)
	İşletmede (Faaliyette)	OSB Alanı (Hektar)	Kamulaştırma, Planlama ve Altyapı Aşamalarında	OSB Alanı (Hektar)		
Aksaray	1	1.514	6	687	7	2.201
Karaman	1	1.024	1	194	2	1.218
Kırıkkale	3	349	0	0	3	349
Kırşehir	2	709	1	75	3	784
Konya	8	5.507	4	464	12	5.971
Nevşehir	2	240	2	200	4	440
Niğde	2	2.127	2	901	4	3.028
Yozgat	3	317	2	236	5	553
KOP Bölgesi	22	11.787	18	2.757	40	14.544

Kaynak: OSBÜK, Ziy.Tar.15/10/2025

Bölgede üçü özel, toplam sekiz adet endüstri bölgesi bulunmaktadır. Bu bölgelerden üçü adedi Konya’da, ikişer adedi Niğde ve Kırıkkale’de ve bir tanesi de Karaman ilinde yer almaktadır. Üçü güneş enerjisi ile elektrik üretimi, biri karma, biri savunma, biri savunma – havacılık ve uzay, biri rafine tuz ve klor alkali, biri ise traktör – motor ve yedek parça sektöründe yer almaktadır. KOP Bölgesi’nde endüstri bölgeleri için ayrılan alan, Türkiye’de ayrılan alanın % 44,2’sini oluşturmaktadır (Tablo 69).

Tablo 69 KOP Bölgesi İllerinin Endüstri Bölgesi Bilgileri

İl	İlçe	Endüstri Bölgesi	Türü	Büyüklik (Hektar)	Sektör
Karaman	Merkez	Karaman Enerji Endüstri Bölgesi	Endüstri Bölgesi	1.541	Elektrik Üretimi (Güneş Enerjisi)
Kırıkkale	Delice ve Çerikli	Safir Tuz Gıda Maden Pazarlama Nakliyat İnşaat İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi Kırıkkale Özel Endüstri Bölgesi	Özel Endüstri Bölgesi	30	Rafine Tuz ve Klor Alkali
	Yahşihan	SB Kırıkkale Savunma Endüstri Bölgesi Yönetim Anonim Şirketi	Endüstri Bölgesi	195	Savunma
Konya	Karapınar	Konya Karapınar Enerji Endüstri Bölgesi 1. ve 2. Kısım	Endüstri Bölgesi	5.902	Elektrik Üretimi (Güneş Enerjisi)
	Selçuklu	Konya Teknoloji Endüstri Bölgesi	Endüstri Bölgesi	158	Savunma, Havacılık ve Uzay
		TÜMOSAN Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi Konya Özel Endüstri Bölgesi	Özel Endüstri Bölgesi	162	Traktör, motor ve yedek parça
Niğde	Bor	Niğde-Bor Enerji Endüstri Bölgesi	Endüstri Bölgesi	2.539	Elektrik Üretimi (Güneş Enerjisi)
	Ulukışla	Anadolu Uluslararası Özel Endüstri Bölgesi	Özel Endüstri Bölgesi	584	Karma
KOP Bölgesi				11.111	
Türkiye				25.118	
KOP/TR(%)				44,2	

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ziy Tar:15/11/2025

Ülkemizde 1.363 adet Ar-Ge merkezi bulunmaktadır. Bu merkezlerden 35 adedi KOP Bölgesi'nde yer almaktadır. 25 Ar-Ge merkezi ile Konya ili KOP Bölgesi'nde ilk sırada yer almaktadır (Tablo 70).

Tablo 70 KOP Bölgesi İllerinin Ar-Ge Merkezi Bilgileri

İller	Sektör	Ar - Ge Merkezi	Toplam
Aksaray	Otomotiv	1	2
	İmalat Sanayi	1	
Karaman	Gıda Sanayi	1	2
	Makine ve Teçhizat İmalatı	1	
Kırıkkale	Savunma Sanayi	1	1
Kırşehir	Lastik-Plastik-Kauçuk	1	1
Konya	Ambalaj	1	25
	Elektronik	3	
	Gıda Sanayi	1	
	İklimlendirme	1	
	İmalat Sanayi	1	
	Kimya	1	
	Makine ve Teçhizat İmalatı	10	
	Mobilya	1	
	Otomotiv Tasarımı ve Mühendislik	1	
	Otomotiv Yan Sanayi	4	
Savunma Sanayi	1		
Nevşehir	Otomotiv Yan Sanayi	1	1
Niğde	Gıda Sanayi	1	2
	Otomotiv Yan Sanayi	1	
Yozgat	Tekstil	1	1
		KOP Bölgesi	35
		Türkiye	1.363
		KOP/TR(%)	2,6

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ziy Tar:15/11/2025

Bölgede tek tasarım merkezi Konya ilinde bulunurken; Aksaray, Karaman, Kırıkkale, Nevşehir, Niğde, Yozgat illerinde 1'er adet, Konya'da 2 adet olmak üzere toplam 8 adet Teknoloji Geliştirme Bölgesi (TGB) bulunmaktadır. Kırşehir ilinde ise tasarım merkezi veya TGB bulunmamaktadır (Tablo 71).

Tablo 71 KOP Bölgesi İllerinin Tasarım Merkezi ve Teknoloji Geliştirme Bölgesi Bilgileri

İller	Tasarım Merkezi	Teknoloji Geliştirme Bölgesi* (TGB)
Aksaray	0	1
Karaman	0	1
Kırıkkale	0	1
Kırşehir	0	0
Konya	1	2
Nevşehir	0	1
Niğde	0	1
Yozgat	0	1
KOP Bölgesi	1	8
Türkiye	342	95
KOP/TR (%)	0,3	8,4

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı , Ziy Tar:15/11/2025

** Faaliyette olanlar dahil edilmiştir.*

8.3. İstanbul Sanayi Odası İlk 500 ve İkinci 500 Sanayi Kuruluşları

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından her yıl yayınlanan ilk 500 ve ikinci 500 sanayi kuruluşu listesi ülke ekonomisine ayna tutmaktadır. 2024 yılında bölgede faaliyet gösteren 11 firma ilk 500 sanayi kuruluşu arasına girmiştir. Bu firmaların 8'i Konya'da, 1'i Karaman'da, 1'i Kırşehir'de ve 1'i Nevşehir'de bulunmaktadır. 2022 yılında Konya'da 7, Karaman, Kırşehir ve Nevşehir'de 1'er adet olmak üzere toplam 10 firma; 2013 yılında ise Karaman, Kırşehir ve Nevşehir'de 1'er adet, Konya'da 6 adet olmak üzere toplam 9 firma İSO ilk 500 sıralamasında yer almıştır.

İkinci 500 sanayi kuruluşu listesinde ise 2024 yılında 20 firma, 2022 yılında 22 firma, 2013 yılında ise 18 firma yer almaktadır. Bu firmaların büyük çoğunluğu Konya ilinde yer almaktadır. Söz konusu yıllarda Aksaray, Karaman, Nevşehir ve Niğde illerinden de firmalar bulunmaktadır.

Söz konusu yıllarda gerek İSO ilk 500, gerekse ikinci 500 listesinde Kırıkale ve Yozgat illerinden herhangi bir firma yer almamıştır (Tablo 72).

Tablo 72 KOP Bölgesi İllerinde İSO İlk 500 ve İkinci 500 Sanayi Kuruluşu Listesine Giren Firma Sayıları

İller	2018		2022		2024	
	İSO 500	İSO İkinci 500	İSO 500	İSO İkinci 500	İSO 500	İSO İkinci 500
Aksaray	-	-	-	-	-	1
Karaman	1	3	1	3	1	3
Kırşehir	1	-	1	-	1	-
Konya	6	15	7	18	8	14
Nevşehir	1	-	1	1	1	1
Niğde	-	-	-	-	-	1
KOP Bölgesi	9	18	10	22	11	20

Kaynak: www.iso500.org.tr; Ziy Tar:15/11/2025

8.4. Marka ve Patent Başvuru-Tescil Bilgileri

KOP Bölgesi'nde marka başvuru ve tescil sayılarına ilişkin sayısal bilgiler Tablo 73'de görülmektedir. Buna göre; 2013, 2018 ve 2024 yıllarında Konya ili bölge illeri içerisinde ilk sırada yer alırken; diğer illerin sıralamaları yıllara göre farklılık göstermiştir.

KOP Bölgesi genelinde marka başvurularının tescil edilme oranı ise 2013 yılında Türkiye ortalamasının altında kalmış olup, 2018 ve 2024 yıllarında ise ortalamanın üzerinde gerçekleşmiştir. Türkiye'de tescillenen markaların; 2013 yılında yüzde 3,3'ü, 2018 yılında % 3,8'i, 2024 yılında ise % 4,4'ü KOP Bölgesi'nde yer alan markalardır.

Tablo 73 KOP Bölgesi İllerinin Marka Başvuru ve Tescil Bilgileri

İller	2013		2018		2024	
	Başvuru Sayısı	Tescil Sayısı	Başvuru Sayısı	Tescil Sayısı	Başvuru Sayısı	Tescil Sayısı
Aksaray	132	92	186	102	650	313
Karaman	233	142	175	151	263	193
Kırıkale	75	33	71	55	146	104
Kırşehir	68	25	107	86	169	122
Konya	2.747	1.761	2.781	2.399	5.138	4.087
Nevşehir	188	116	225	153	519	317
Niğde	72	51	136	118	345	251
Yozgat	42	24	75	45	203	143
KOP Bölgesi	3.557	2.244	3.756	3.109	7.433	5.557
Türkiye	93.305	68.391	105.550	81.911	170.368	122.545
KOP/TR (%)	3,8	3,3	3,6	3,8	4,4	0,4

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu, Ziy.Tar: 15/11/2025

KOP Bölgesi'nde patent başvuru ve tescil sayılarında 2013, 2018 ve 2024 yıllarında Konya ili hep ilk sırada yer alırken; diğer illerin sıralamaları yıllara göre farklılık göstermiştir. Türkiye'de tescillenen patentlerin 2013 yılında % 3,4'ü, 2018 yılında % 3,7'si, 2023 yılında ise % 2,4'ü KOP Bölgesi'nde olup, patent başvuru ve tescillerine ilişkin bilgilere Tablo 74'de yer verilmiştir.

Tablo 74 KOP Bölgesi İllerinin Patent Başvurusu ve Tescil Bilgileri

İller	2013		2018		2024	
	Başvuru Sayısı	Tescil Sayısı	Başvuru Sayısı	Tescil Sayısı	Başvuru Sayısı	Tescil Sayısı
Aksaray	7	0	15	4	9	5
Karaman	7	0	4	5	18	4
Kırıkkale	7	1	11	3	11	0
Kırşehir	4	1	2	1	11	1
Konya	153	37	186	81	159	59
Nevşehir	13	1	6	3	13	5
Niğde	6	2	7	3	20	7
Yozgat	3	0	4	3	22	2
KOP Bölgesi	200	42	235	103	263	83
Türkiye	4.527	1.244	7.349	2.805	10.186	3.390
KOP/TR (%)	4,4	3,4	3,2	3,7	2,6	2,4

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu, Ziy.Tar: 15/11/2025

8.5. İş Kayıtlarına Göre Girişim Sayıları

KOP Bölgesi'nde 2023 yılında girişim sayısı 238.416 olarak gerçekleşmiş olup Türkiye içerisindeki payı %5,1'dir. Sektörel dağılım incelendiğinde birinci sırayı 87.160 ile toptan ve perakende ticaret; ikinci sırayı 33.502 ile ulaştırma ve depolama, üçüncü sırayı ise 28.665 ile imalat grubu almıştır (Tablo 75).

Tablo 75 KOP Bölgesi İllerinin İş Kayıtlarına Göre Girişim Sayıları (2023)

İller	Tarım, Orman ve Bahçecilik	Madencilik ve Taş Ocaklığı	İmalat	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	İnşaat	Toptan ve Perakende Ticaret; Motosikletlerin Onarımı	Ulaştırma ve Depolama	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	Bilgi ve İletişim	Finans ve Sigorta Faaliyetleri	Gayrimenkul Faaliyetleri	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	Eğitim	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	Kültür, Sanat, Eğlen Ce, Dinlence ve Spor	Diğer Hizmet Faaliyetleri	Toplam
Aksaray	634	37	2.214	29	43	1.570	8.335	2.973	1.487	139	89	290	1.152	272	142	172	268	2.037	21.883
Karaman	292	26	1.595	25	14	967	4.525	1.467	885	90	57	160	673	165	92	110	227	1.343	12.713
Kırıkkale	185	28	887	16	39	728	4.248	1.900	819	101	47	148	625	173	89	102	419	1.285	11.839
Kırşehir	529	25	913	24	19	640	3.724	1.292	810	70	63	147	556	114	72	99	195	1.274	10.566
Konya	2.323	151	18.308	221	189	7.793	45.659	16.369	7.326	1.036	414	1.900	7.482	1.409	682	1.555	1.199	11.111	125.127
Nevşehir	330	55	1.574	41	65	1.205	6.840	3.248	2.158	136	91	156	1.076	762	82	183	243	1.719	19.964
Niğde	279	38	1.489	17	73	1.028	6.463	3.141	1.158	157	55	212	767	157	87	152	238	1.656	17.167
Yozgat	494	38	1.685	36	21	1.424	7.366	3.112	1.115	118	102	144	851	176	93	103	231	2.048	19.157
KOP Bölgesi	5.066	398	28.665	409	463	15.355	87.160	33.502	15.758	1.847	918	3.157	13.182	3.228	1.339	2.476	3.020	22.473	238.416
Türkiye	41.992	6.851	518.891	8.650	7.741	327.013	1.562.281	643.874	343.476	80.678	23.403	87.129	336.369	85.789	37.649	77.508	68.495	387.752	4.645.541

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/10/2025

9. ULAŞTIRMA VE HABERLEŞME

Tablo 76'deki verilere göre; 2015 yılında KOP Bölgesi'nde 7.483 km olan il ve devlet yol uzunluğu, 2024 yılında 7.636 km'ye yükselmiştir.

Bölgede 2015 yılında otoyolu bulunan tek il Niğde iken, 2024 yılında il sayısı 4'e yükselmiş, toplam otoyol uzunluğu 302 km olmuştur. 2024 yılı itibarıyla köy yolu uzunluğu 20.333 km'dir.

Tablo 76 KOP Bölgesi İllerinin Yol Uzunlukları (km)

İller	İl ve Devlet Yolu		Otoyol		Köy Yolu	
	2015	2024	2015	2024	2015	2024
Aksaray	495	528	-	93	2.444	2.776
Karaman	843	843	-	-	1.986	2.650
Kırıkkale	369	365	-	-	1.664	2.454
Kırşehir	551	601	-	25	2.120	2.528
Konya	3.144	3.154	-	-	-	-
Nevşehir	508	500	-	21	1.788	2.432
Niğde	470	465	135	163	3.072	3.264
Yozgat	1.103	1.180	-	-	4.277	4.229
KOP Bölgesi	7.483	7.636	135	302	17.351	20.333
Türkiye	64.278	64.821	2.159	3.796	172.339	188.433

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/10/2025

KOP Bölgesi motorlu taşıt araç türleri ve sayıları tablosuna göre KOP Bölgesi'nde ilk üç sırayı otomobil, motosiklet ve kamyonet almaktadır. Bölgede bulunan 255.457 adet traktörün Türkiye içerisindeki payı % 11,3'dür. Tüm araç türlerinde Konya ili bölgede ilk sırada yer alırken, diğer illerin sıralamaları araç türüne göre farklılık göstermektedir.

KOP Bölgesi'nde bin kişiye düşen otomobil sayısı 180 olup Türkiye ortalaması olan 189'un altında kalmıştır. İl bazında sıralama ise Nevşehir, Konya, Kırşehir ve Aksaray, Karaman, Niğde, Kırıkkale, Yozgat şeklindedir (Tablo 77).

Tablo 77 KOP Bölgesi İllerinin Motorlu Taşıt Araç Türleri ve Sayıları (2024)

İller	Otomobil	Minibüs	Otobüs	Kamyonet	Kamyon	Motosiklet	Özel Amaçlı Taşıtlar	Traktör	1.000 Kişiye Düşen Oto
Aksaray	81.833	1.582	1.449	22.107	7.727	28.533	643	24.422	186
Karaman	43.452	1.805	560	13.932	2.775	35.043	340	14.023	165
Kırıkkale	44.736	1.732	570	8.787	2.842	10.705	299	11.272	158
Kırşehir	45.379	997	513	10.182	2.668	9.051	239	14.962	186
Konya	441.378	12.560	6.050	150.338	43.961	167.537	3.057	103.956	189
Nevşehir	67.075	4.087	762	24.851	7.656	29.051	388	26.949	211
Niğde	59.617	2.251	1.031	22.867	6.725	2.5430	442	21.483	160
Yozgat	55.926	2.054	572	14.707	5.597	11.337	416	38.390	135
KOP Bölgesi	839.396	27.068	11.507	267.771	79.951	316.687	5.824	255.457	180
Türkiye	16.232.458	522.608	213.416	4.703.287	1.000.326	6.261.927	102.100	2.265.267	189

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/10/2025

* Verilerde Motorsuz (römork ve yarı römork) kara taşıtları hariç tutulmuştur

2024 yılında KOP Bölgesi'nde toplam 17.371 kaza meydana gelmiş olup bu kazalarda 574 kişi hayatını kaybetmiş, 26.856 kişi de yaralanmıştır. Konya ilinde meydana gelen kaza sayısı ve buna bağlı olarak ölü ve yaralı sayısının diğer illerin çok üzerinde olduğu görülmektedir (Tablo 78).

Tablo 78 KOP Bölgesi İllerinin Kaza, Ölü ve Yaralı Sayısı Bilgileri (2024)

İller	Kaza Sayısı	Ölü Sayısı	Yaralı Sayısı
Aksaray	1.638	68	2.740
Karaman	1.076	33	1.564
Kırıkkale	1.105	33	1.806
Kırşehir	806	18	1.241
Konya	8.566	300	12.750
Nevşehir	1.492	43	2.283
Niğde	1.418	33	2.254
Yozgat	1.270	46	2.218
KOP Bölgesi	17.371	574	26.856
Türkiye	266.855	6.352	385.117

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/10/2025

KOP Bölgesi'nde sadece Konya ve Nevşehir illerinde havalimanı bulunmaktadır. Tablo 79'daki verilere göre 2024 yılında söz konusu havalimanlarında iniş kalkış yapan uçak sayısı 23.106'dır. Bu uçakların %70,8'i Nevşehir, %29,2'si Konya ilindeki havalimanında iniş kalkış yapmıştır.

Tablo 79 KOP Bölgesi İllerinin İniş-Kalkış Yapan Uçak Sayıları (2024)

İller	İniş-Kalkış Yapan Uçak Sayısı			Toplam
	Türk	Yabancı	Diğer*	
Konya	6.343	8	555	6.906
Nevşehir	4.102	48	12.622	16.772
KOP Bölgesi	10.445	56	13.177	23.678
Türkiye	1.125.526	235.634	366.674	1.727.834

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/10/2025

*İniş-kalkış yapan diğer uçak sayısı ticari olmayan uçuşları (genel havacılık, askeri, lokal) kapsar.

KOP Bölgesi'nde 2024 yılında hava yolu ile taşınan yolcu sayısı 1.646.335 olup Türkiye içerisindeki payı %0,71 ile oldukça düşüktür. KOP Bölgesi'nde hava yolu ile taşınan yolcuların %56,1'i Konya, %43,9'u Nevşehir ilindedir (Tablo 80).

Tablo 80 KOP Bölgesi İllerinin Hava Yolu Yolcu Sayısı (2024)

İller	İç Hat Gelen	İç Hat Giden	Dış Hat Gelen	Dış Hat Giden	Toplam
Konya	370.930	370.648	90.117	92.698	924.393
Nevşehir	361.622	352.925	3.863	3.532	721.942
KOP Bölgesi	732.552	723.573	93.980	96.230	1.646.335
Türkiye	47.671.568	47.684.543	67.294.466	67.640.654	230.291.231

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/10/2025

Tablo 81'de yer alan verilere göre KOP Bölgesi'nde hava yolu ile taşınan toplam yük miktarı 17.634 tondur. İç hatlarda taşınan toplam yük miktarı, dış hatlarda taşınan toplam yük miktarına göre daha yüksektir. Söz konusu verilerin Türkiye içerisindeki payı oldukça düşüktür.

Tablo 81 KOP Bölgesi İllerinin Hava Yolu Taşınan Yük Miktarı (2024, Ton)

İller	İç Hat Gelen	İç Hat Giden	Dış Hat Gelen	Dış Hat Giden	Toplam
Konya	3.053	3.137	2.088	1.865	10.143
Nevşehir	3.612	3.786	51	42	7.491
KOP Bölgesi	6.665	6.923	2.139	1.907	17.634
Türkiye	449.364	449.284	1.983.893	2.274.160	5.156.701

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/10/2025

KOP Bölgesi'nde demiryolu ulaşımını değerlendirildiğinde, 2024 yılı itibariyle bölgede 961 km konvansiyonel hat ve 1.073 km yüksek hızlı ve hızlı tren hattının bulunduğu görülmektedir. Bölgede yüksek hızlı tren ve hızlı tren hatlarının Türkiye içindeki payı 2017 yılında %25 iken, 2024 yılında bu oran %47,7 olarak gerçekleşmiştir. Bölge illerinden Karaman, Kırıkkale, Konya ve Yozgat'ta yüksek hızlı ve hızlı tren hatları bulunmaktadır.

Bölgede demiryolu ile taşınan yolcu sayısı 2024 yılında 5.100.474 kişi iken yük taşımacılığı 2.507.412 ton olarak gerçekleştirilmiştir (Tablo 82).

Tablo 82 KOP Bölgesi İllerinin Demiryolu Uzunlukları, Taşınan Yolcu Sayısı ve Yük Miktarı (2024)

İller	Konvansiyonel Hatlar (km)		Yüksek Hızlı+Hızlı Tren Hattı (km)		Yolcu Taşıma (kişi)		Yük Taşıma (ton)	
	2017	2024	2017	2024	2017	2024	2017	2024
	Aksaray	0	0	0	0	0	0	0
Karaman	177	138	0	70	332.771	738.468	10.510	2.594
Kırıkkale	99	99	0	171	31.918	102.989	2.488.790	874.457
Kırşehir	19	19	0	0	0	0	0	0
Konya	383	316	305	454	3.063.774	3.731.145	1.373.867	252.799
Nevşehir	27	27	0	0	3.652	3.886	0	0
Niğde	200	200	0	0	133.385	119.356	1.534.845	1.290.805
Yozgat	162	162	0	378	88.371	404.630	160.252	86.757
KOP Bölgesi	1.067	961	305	1.073	3.653.871	5.100.474	5.568.264	2.507.412
Türkiye	11.395	11.668	1.213	2.251	44.229.254	47.302.092	55.046.098	48.491.516

Kaynak: TCDD, Ziy Tar: 21/11/2024

* Yüksek Hızlı Tren (YHT) seferleri toplama dahildir.

KOP Bölgesi'nde 2024 yılı itibariyle mobil telefon abone sayısı 4.486.061 adet, Türkiye içerisindeki payı %4,8; genişbant internet abone sayısı 4.811.185, Türkiye içerisindeki payı %4,9; fiber optik kablo uzunluğu 151.152 km, Türkiye içerisindeki payı %6,4'dür.

Bölgede fiber optik kablo uzunluğu en fazla olan il 16.060 km ile Konya'dır. Konya'yı 4.602 km ile Yozgat ili takip etmektedir (Tablo 83).

Tablo 83 KOP Bölgesi İllerinde Haberleşme ve İnternet Altyapısı (2024)

İller	Mobil Telefon Abone Sayısı	Genişbant İnternet Abone Sayısı	Fiber-Optik Kablo Uzunluğu (km)
Aksaray	449.742	490.958	3.909
Karaman	274.765	214.249	2.798
Kırıkkale	246.038	236.789	2.857
Kırşehir	216.605	250.209	2.589
Konya	2.310.756	2.499.639	16.060
Nevşehir	285.932	329.695	2.990
Niğde	315.430	362.953	3.132
Yozgat	386.793	426.693	4.602
KOP Bölgesi	4.486.061	4.811.185	38.937
Türkiye	94.320.271	96.383.675	604.618
KOP/TR (%)	4,8	4,9	6,4

Kaynak: BTK, Ziy. Tar: 15/11/2025

10. KÜLTÜR VE TURİZM

KOP Bölgesi'nde turizm işletme belgeli tesislerde 2022-2024 yılları arasında tesise geliş ve geceleme sayıları sürekli artış göstermiştir. 2024 yılında bölgede tesise geliş sayısı toplam 3.182.509, geceleme sayısı 5.478.808 olmuştur (Tablo 84).

Tablo 84 Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesislerinde KOP Bölgesi'nde Yıllar İtibariyle Tesise Geliş ve Geceleme Sayıları

Yıllar	Tesise Geliş Sayısı			Geceleme Sayısı		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
2022	672.234	1.601.131	2.273.365	1.291.756	2.594.501	3.886.257
2023	881.653	2.098.311	2.979.964	1.681.644	3.449.827	5.131.471
2024	1.103.703	2.078.806	3.182.509	2.106.933	3.371.875	5.478.808

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı , Ziy. Tar.: 15/10/2025

Tablo 85'de, iller bazında turizm işletme belgeli konaklama tesislerinde, tesise geliş ve geceleme sayısı istatistikleri verilmiştir. 2024 yılı itibariyle tesise geliş sayısında KOP Bölgesi illerindeki sıralama; Nevşehir, Konya, Aksaray, Niğde, Yozgat, Kırşehir, Karaman ve Kırıkkale şeklindedir. Geceleme sayısında sıralama ise Nevşehir, Konya, Niğde, Aksaray, Yozgat, Karaman ve Kırıkkale şeklindedir.

Tablo 85 KOP Bölgesi İllerinde Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesislerinde Mevcut Durum

İller	Tesise Geliş Sayısı (Yabancı)	Tesise Geliş Sayısı (Yerli)	Tesise Geliş Sayısı (Toplam)	Geceleme Sayısı (Yabancı)	Geceleme Sayısı (Yerli)	Geceleme Sayısı (Toplam)
2024 Yılı						
Aksaray	11.164	145.224	156.388	18.252	232.728	250.980
Karaman	4.996	90.287	95.283	7.290	130.154	137.444
Kırıkkale	1.592	55.794	57.386	3.248	66.099	69.347
Kırşehir	4.434	92.041	96.475	9.340	157.194	166.534
Konya	181.406	888.627	1.070.033	257.331	1.280.953	1.538.284
Nevşehir	893.302	541.866	1.435.168	1.797.416	1.056.164	2.853.580
Niğde	4.366	144.605	148.971	9.968	242.583	252.551
Yozgat	2.443	120.362	122.805	4.088	206.000	210.088
KOP Bölgesi	1.103.703	2.078.806	3.182.509	2.106.933	3.371.875	5.478.808
Türkiye	44.044.950	39.198.606	83.243.556	139.599.507	76.418.208	216.017.715
2023 Yılı						
Aksaray	9.472	147.106	156.578	18.120	246.177	264.297
Karaman	6.282	103.518	109.800	8.667	148.805	157.472
Kırıkkale	1.859	62.154	64.013	4.631	74.986	79.617
Kırşehir	4.357	95.292	99.649	8.695	164.013	172.708
Konya	162.426	877.753	1.040.179	236.092	1.246.567	1.482.659
Nevşehir	690.496	587.832	1.278.328	1.393.279	1.182.487	2.575.766
Niğde	3.612	109.839	113.451	6.803	183.794	190.597
Yozgat	3.149	114.817	117.966	5.357	202.998	208.355
KOP Bölgesi	881.653	2.098.311	2.979.964	1.681.644	3.449.827	5.131.471
Türkiye	40.014.918	37.283.173	77.298.091	130.592.641	72.595.189	203.187.830
2022 Yılı						
Aksaray	9.395	135.117	144.512	18.723	214.971	233.694
Karaman	5.167	94.510	99.677	7.567	132.072	139.639
Kırıkkale	1.583	27.480	29.063	3.603	35.513	39.116

İller	Tesise Geliş Sayısı (Yabancı)	Tesise Geliş Sayısı (Yerli)	Tesise Geliş Sayısı (Toplam)	Geceleme Sayısı (Yabancı)	Geceleme Sayısı (Yerli)	Geceleme Sayısı (Toplam)
Kırşehir	2.161	92.759	94.920	4.721	161.641	166.362
Konya	131.960	625.202	757.162	208.735	879.166	1.087.901
Nevşehir	515.285	436.336	951.621	1.037.495	860.413	1.897.908
Niğde	3.404	101.974	105.378	5.829	154.887	160.716
Yozgat	3.279	87.753	91.032	5.083	155.838	160.921
KOP Bölgesi	672.234	1.601.131	2.273.365	1.291.756	2.594.501	3.886.257
Türkiye	36.929.375	30.849.458	67.778.833	121.855.425	59.214.164	181.069.589

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ziy. Tar. : 15/10/2025

KOP Bölgesi'nde işletme belgeli ve basit konaklama işletme belgeli tesis istatistikleri incelendiğinde; toplam tesis sayısının 1.032, oda sayısının 26.022 ve yatak kapasitesinin 52.760 olduğu görülmektedir. Tesis ve yatak kapasitesi açısından Nevşehir ve Konya illeri ilk sıralarda, Kırıkkale ve Kırşehir illeri ise son sıralarda yer almaktadır.

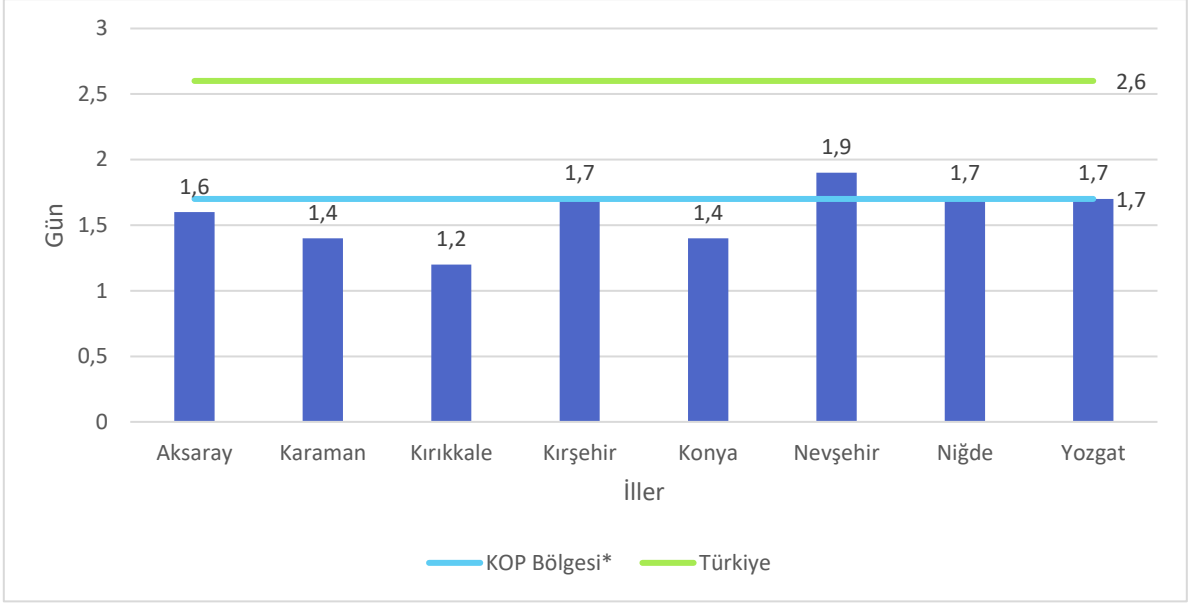
KOP Bölgesi'nde yatırım belgeli tesis sayısı ise 15 olup bu tesislerde 1.325 oda ve 2.801 yatak kapasitesi bulunmaktadır (Tablo 86).

Tablo 86 KOP Bölgesi İllerinde İşletme, Basit Konaklama İşletme ve Yatırım Belgeli Tesis Sayısı (2024)

İller	İşletme Belgeli Tesisler			Basit Konaklama İşletme Belgeli Tesisler			Yatırım Belgeli Tesisler		
	Tesis	Oda	Yatak	Tesis	Oda	Yatak	Tesis	Oda	Yatak
Aksaray	15	718	1.441	22	626	1.252	1	100	150
Karaman	12	651	1.285	4	108	216	1	49	101
Kırıkkale	6	240	476	4	94	162	-	-	-
Kırşehir	6	518	1.053	6	136	272	-	-	-
Konya	52	4.122	8.301	78	2.034	4.068	4	445	919
Nevşehir	398	8.659	18.009	364	5.909	11.718	8	467	1.019
Niğde	10	680	1.375	27	494	988	-	-	-
Yozgat	15	668	1.414	13	365	730	1	264	612
KOP Bölgesi	514	16.256	33.354	518	9.766	19.406	15	1.325	2.801
Türkiye	7.707	572.853	1.202.578	13.607	300.614	606.787	621	65.927	146.194

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ziy. Tar. : 15/10/2025

KOP Bölgesi'nde 2024 yılında ortalama kalış süresi işletme belgeli tesislerde 1,7 gün olmuştur. KOP Bölgesi illeri arasında işletme belgeli tesislerde en yüksek ortalama kalış süresi 1,9 gün ile Nevşehir'de, en düşük 1,2 gün ile Kırıkkale'de gerçekleşmiştir (Grafik 18). Bölge, Kapadokya ile birlikte Türkiye'nin en çok ziyaretçi alan müzesi olan Mevlâna Müzesi'ni bünyesinde barındırmasına ve müze ziyaretçi sayısı açısından Türkiye ortalamasının üzerinde olmasına rağmen bölgede ortalama konaklama süresi istenilen rakamlara ulaşamamaktadır. Ortalama geceleme süresinin uzatılabilmesi için bölgedeki nitelikli tesis (butik otel, motel, pansiyon) ve yatak kapasitesi ile turizm faaliyetlerinin çeşitliliğinin artırılması gerekmektedir.

Grafik 18 KOP Bölgesi İllerinde Ortalama Kalış Süresi (2024)

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ziy. Tar. : 15/10/2025

* KOP Bölgesi illerindeki toplam geceleme sayısının tesise geliş sayısına bölünmesi ile hesaplanmıştır.

KOP Bölgesi illerinden Aksaray'da 1.111, Karaman'da 714, Kırıkkale'de 186, Kırşehir'de 315, Konya'da 3.024, Nevşehir'de 2.108, Niğde'de 967 ve Yozgat'ta 905 olmak üzere KOP Bölgesi'nde toplam 9.201 adet sit alanı ve taşınmaz kültür varlığı bulunmaktadır (Tablo 87).

Tablo 87 KOP Bölgesi İllerinde Yer Alan Sit Alanları ve Taşınmaz Kültür Varlıkları (2024)

	Aksaray	Karaman	Kırıkkale	Kırşehir	Konya	Nevşehir	Niğde	Yozgat	KOP Bölgesi	Türkiye
Sit Alanları										
Sit Alanları Toplamı	277	191	93	219	1.130	338	397	620	3.265	26.128
Taşınmaz Kültür Varlıkları										
Sivil Mimarlık Örneği	404	176	29	9	572	1.212	233	91	2.726	78.167
Dinsel Yapılar	196	141	21	24	471	247	157	69	1.326	11.558
Kültürel Yapılar	82	145	15	20	480	150	119	50	1.061	15.682
İdari Yapılar	15	4	10	1	86	34	19	24	193	3.452
Askeri Yapılar	2	3	3	1	10	8	1	3	31	1.688
Endüstriyel ve Ticari Yapılar	66	1	8	1	96	42	7	11	232	5.121
Mezarlıklar	20	38	6	38	102	29	24	33	290	7.003
Şehitlikler	-	-	-	-	5	-	-	-	5	335
Anıt ve Abideler	1	1	-	-	4	3	1	-	4	433
Kalıntılar	47	14	1	2	66	44	9	4	66	3.750
Korunmaya Alınan Sokaklar	1	-	-	-	2	1	-	-	-	98
Taşınmaz Kültür Varlıkları Toplamı	834	523	93	96	1.894	1.770	570	285	5.936	127.287
Genel Toplam	1.111	714	186	315	3.024	2.108	967	905	9.201	153.415

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ziy. Tar:15/10/2025

Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı müze ve ören yerleri arasında Konya Mevlâna Müzesi, 2024 yılında 2.634.355 ziyaretçi ile en çok ziyaret edilen müze olmuştur. Nevşehir Göreme Örenyeri de 906.110 ziyaretçi ile listede 4. sırada yer almaktadır (Tablo 88).

Tablo 88 Türkiye’de En Çok Ziyaretçi Sayısına Sahip Müze ve Ören Yerleri (2024)

Müze	Ziyaretçi Sayısı
Konya Mevlana Müzesi	2.634.355
Efes Örenyeri	2.626.753
Denizli Pamukkale Hierapolis Örenyeri	2.372.395
Nevşehir Göreme Örenyeri	906.110
Ankara Cumhuriyet Müzesi	806.883

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ziy. Tar. :15/10/2025

Tablo 89’da KOP Bölgesi’nde yer alan alanlar arasında UNESCO Dünya Kalıcı ve Geçici Miras Listelerine girmiş bölgeler verilmiştir. UNESCO Dünya Kalıcı Miras Listesi’nde Nevşehir’den Göreme Millî Parkı ve Kapadokya, Konya’dan Çatalhöyük Neolitik Alanı ve Eşrefoğlu Cami yer almaktadır.

Tablo 89 KOP Bölgesi’nde Bulunan UNESCO Miras Listesindeki Alanlar

Sıra No	Kaydedilme Tarihi	İl	UNESCO Dünya Kalıcı Miras Listesi
1	1985	Nevşehir	Göreme Millî Parkı ve Kapadokya
2	2012	Konya	Çatalhöyük Neolitik Alanı
3	2023	Konya	Anadolu’nun Ortaçağ Dönemi Ahşap Hipostil Camileri-Eşrefoğlu Cami
Sıra No	Kaydedilme Tarihi	İl	UNESCO Dünya Geçici Mirası Listesi
1	2000	Konya	Konya Selçuklu Başkenti
2	2000	Konya, Aksaray, Nevşehir	Selçuklu Kervansarayları Denizli Doğubayazıt Güzergâhı-Kantarcı Han, Obruk Han, Oklu Han, Sultan Han, Akhan, Ağzıkarahan, Sünnetli Han, Elikesik Han, Kuruçeşme Han, Altınapa Han, Sadettin Han, Zincirli Han, Akbaş Han, Öresin Han, Lala Kervansarayı
3	2012	Nevşehir	Hacı Bektaş Veli Külliyesi
4	2012	Niğde	Niğde'nin Tarihî Anıtları
5	2013	Konya, Aksaray	Tuz Gölü Özel Doğa Koruma Alanı
6	2014	Konya, Kırşehir	Anadolu Selçuklu Medreseleri
7	2014	Konya	Eflatun Pınar: Hitit Kaya Anıtı
8	2014	Konya	Ahi Evran Türbesi
9	2017	Konya	İvriz Kültürel Peyzajı
10	2018	Yozgat	Sarıkaya Roma Hamamı

Kaynak: UNESCO Türkiye Millî Komisyonu

KOP Bölgesi’nde 47 tiyatro salonu ve 20.782 adet koltuk kapasitesi bulunmaktadır. 2024 yılında bu salonlarda 916 gösteri düzenlenmiş ve bu gösterileri 251.208 seyirci izlemiştir (Tablo 90).

Tablo 90 KOP Bölgesi İllerinde Tiyatro Salonu Sayısı, Koltuk Sayısı, Gösteri ve Seyirci Sayısı (2024)

İller	Tiyatro Salon Sayısı	Koltuk Sayısı	Gösteri Sayısı	Seyirci Sayısı
Aksaray	2	743	47	17.254
Karaman	7	1.663	63	11.005
Kırıkkale	1	342	55	10.689
Kırşehir	2	924	92	10.272

İller	Tiyatro Salon Sayısı	Koltuk Sayısı	Gösteri Sayısı	Seyirci Sayısı
Konya	27	12.591	551	167.411
Nevşehir	3	2.312	30	14.075
Niğde	2	957	43	10.009
Yozgat	3	1.250	35	10.493
KOP Bölgesi	47	20.782	916	251.208
Türkiye	1.025	431.631	35.403	8.053.186

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/09/2025

Not: Yıl olarak verilen bilgi sezon yılıdır. 2010 yılından itibaren turnelere ait bilgilerde tabloya dahil edilmiştir.

KOP Bölgesi'nde 111 sinema salonu bulunmakta olup bu sinemalarda toplam 14.082 koltuk bulunmaktadır. Ayrıca bu salonlarda 1.683 gösteri düzenlenmiş ve 1.122.712 seyirci sayısına ulaşılmıştır (Tablo 91).

Tablo 91 KOP Bölgesi İllerinde Sinema Salonu, Koltuk, Gösteri ve Seyirci Sayısı (2024)

İller	Sinema Salon Sayısı	Koltuk Sayısı	Gösteri Sayısı	Seyirci Sayısı
Aksaray	5	463	104	98.276
Karaman	4	386	123	60.155
Kırıkkale	9	1.272	185	92.128
Kırşehir	6	568	193	64.007
Konya	48	7.225	409	550.915
Nevşehir	19	1.703	263	101.748
Niğde	6	879	183	71.815
Yozgat	14	1.586	223	83.668
KOP Bölgesi	111	14.082	1.683	1.122.712
Türkiye	2.776	317.274	-	32.538.289

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/09/2025

KOP Bölgesi'nde 2024 yılı itibariyle 139 kütüphane, 2.178.266 kitap bulunmaktadır. Ödünç verilen materyal sayısı 725.339, bölge kütüphanelerinden yararlanma sayısı 3.105.062'dir. Bölgede bin kişi başına düşen yararlanma sayısı Türkiye ortalamasının oldukça üzerindedir (Tablo 92).

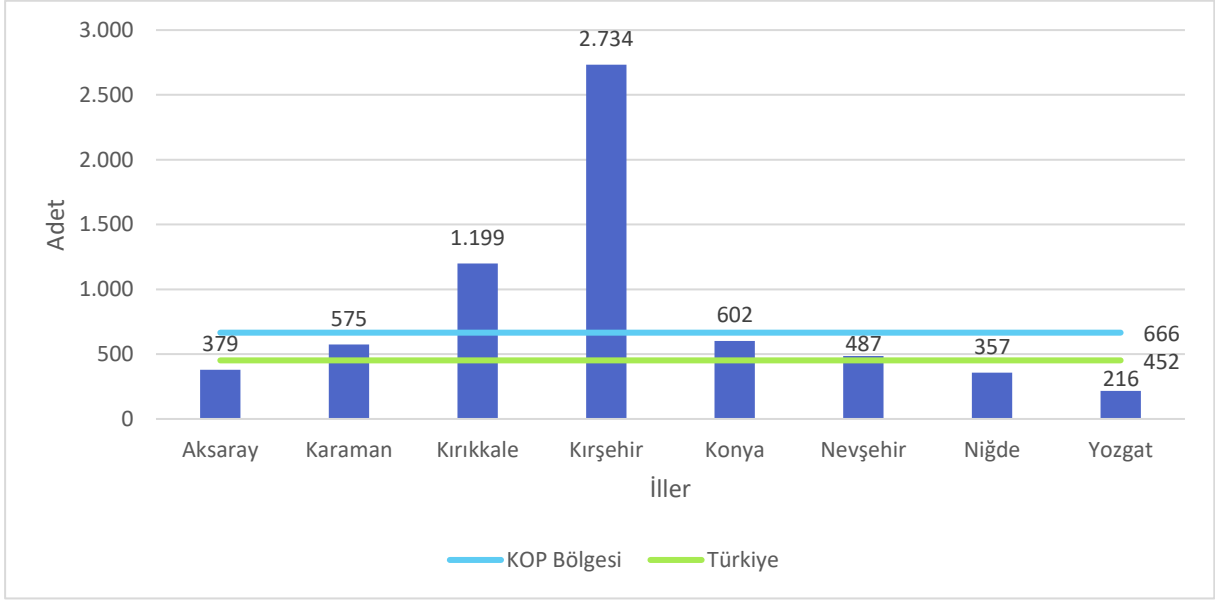
Tablo 92 KOP Bölgesi İllerine İlişkin Halk Kütüphanesi Bilgileri (2024)

İller	Kütüphane Sayısı	Kitap Sayısı	Yararlanma Sayısı	Bin Kişi Başına Düşen Yararlanma Sayısı	Ödünç Verilen Materyal Sayısı
Aksaray	7	84.962	166.437	379	41.846
Karaman	8	154.689	151.169	575	73.288
Kırıkkale	13	209.435	339.246	1.199	65.770
Kırşehir	10	195.014	668.672	2.734	84.987
Konya	39	638.656	1.402.833	602	234.759
Nevşehir	15	174.962	154.731	487	64.057
Niğde	29	443.042	132.920	357	101.928
Yozgat	18	277.506	89.054	216	58.704
KOP Bölgesi	139	2.178.266	3.105.062	666*	725.339
Türkiye	1.301	25.082.260	38.737.705	452	9.291.385

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. :15/09/2025

** KOP BKİ tarafından hesaplanmıştır*

Bin kişi başına düşen yararlanma sayısı bakımından bölgede ilk sırada yer alan Kırşehir ili aynı zamanda Türkiye’de de birinci sıradadır (Grafik 19).

Grafik 19 KOP Bölgesi İllerinde Bin Kişi Başına Düşen Yararlanma Sayısı (2024)

11. KIRSAL VE KENTSEL ALTYAPI

KOP Bölgesi'nde kırsal alandan kentsel alana olan göç hareketleri her geçen yıl artmaktadır. Yaşanan göç hareketleri, kent merkezlerindeki istihdam şartlarını, konut ve altyapı durumunu etkilemektedir.

2022 yılı verilerine göre; KOP Bölgesi illerinde belediyelerde kişi başı çekilen günlük su miktarları Karaman ili hariç diğer KOP Bölgesi illerinde Türkiye ortalamasının üzerinde gerçekleşmiştir.

İçme ve kullanma suyu arıtma tesisi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içerisindeki oranları incelendiğinde Nevşehir ve Niğde illerinin oldukça düşük oranlara sahip olduğu görülmektedir. Bölgede sadece Aksaray, Karaman ve Kırıkkale illeri Türkiye ortalamasının üzerindedir (Tablo 93).

Tablo 94'te yer alan KOP Bölgesi illerinde kişi başı çekilen günlük atık su miktarı incelendiğinde; ilk üç sırayı 198 litre/kişi-gün ile Niğde, 157 litre/kişi-gün ile Aksaray, 150 litre/kişi-gün ile Kırşehir illeri almıştır.

KOP Bölgesi'nde atık su istatistiklerine göre; bölgedeki belediyelerde 121 adet atıksu arıtma tesisi bulunmaktadır. Bu tesislerden 47 adedi biyolojik atıksu arıtma tesisi, 1 adedi fiziksel arıtma tesisi, 23 adedi gelişmiş atıksu arıtma tesisi ve 49 adedi doğal arıtma tesisidir.

Tablo 95'de yer alan atık istatistiklerine göre; KOP Bölgesi'nde 2022 yılında toplam 1.464.000 ton atık toplanmış olup 823.000 ton ile en fazla atık Konya ilinde toplanmıştır. Konya ili nüfusunun tamamına atık hizmeti verilirken Yozgat'ta bu oran %76'dır.

Tablo 93 KOP Bölgesi İllerinde Yer Alan İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi ve Arıtma Tesisi (2022)

İller	İçme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı (%)	Belediyelerde kişi başı çekilen günlük su miktarı (litre/kişi-gün)	Toplam çekilen su miktarı (1.000 m ³ /yıl)	İçme ve kullanma suyu arıtma tesisi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içerisindeki oranı (%)	Toplam arıtılan içme ve kullanma suyu miktarı (1.000 m ³ /yıl)	Belediyelerde içme ve kullanma suyu şebekesi için çekilen yüzey suyu miktarı (1.000 m ³ /yıl)	Belediyelerde içme ve kullanma suyu şebekesi için çekilen yeraltı suyu miktarı (1.000 m ³ /yıl)
Aksaray	98	230	29.190	69	21.782	10.687	18.502
Karaman	99	190	14.667	80	11.450	11.495	3.172
Kırıkkale	99	256	23.215	94	22.087	22.087	1.128
Kırşehir	100	288	21.529	32	6.882	-	21.529
Konya	100	238	199.164	59	118.175	120.833	78.331
Nevşehir	98	246	22.121	11	2.406	-	22.121
Niğde	99	259	28.187	13	4.264	-	28.187
Yozgat	99	243	27.875	35	7.919	7.270	20.605
KOP Bölgesi	-	-	365.948	-	194.965	172.372	193.575
Türkiye	99	229	6.676.197	63	4.061.607	3.629.220	3.046.977

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar.:15/10/2025

Not: Başka ildeki bir belediyenin arıtma tesisini kullanan belediyelerin nüfusları bağlı oldukları ile dâhil edilmiştir.

Tablo 94 KOP Bölgesi İlleri Belediye Atıksu İstatistikleri (2022)

İller	Kanalizasyon Şebekesi İle Hizmet Verilen Belediye Nüfusunun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı (%)	Belediyelerde Kişi Başı Günlük Atık Su Miktarı (Litre/Kişi-Gün)	Belediyelerde Kanalizasyon Şebekesinden Deşarj Edilen Atık Su Miktarı (1.000 m ³ /yıl)	Belediyeler Tarafından Arıtılan Atık Su Miktarı (1.000 m ³ /yıl)	Atık Su Arıtma Tesisi İle Hizmet Verilen Belediye Nüfusunun Belediye Nüfusu İçerisindeki Payı (%)	Belediyelerdeki Toplam Atık Su Arıtma Tesisi Sayısı	Belediyelerdeki Fiziksel Atık Su Arıtma Tesisi Sayısı	Belediyelerdeki Biyolojik Atık Su Arıtma Tesisi Sayısı	Belediyelerdeki Gelişmiş Atık Su Arıtma Tesisi Sayısı	Doğal Arıtma Sistemi Sayısı
Aksaray	91	157	18.611	2.035	12	9	-	6	-	3
Karaman	96	105	7.881	7.507	91	10	-	8	-	2
Kırıkkale	98	127	11.370	10.342	90	4	-	2	1	1
Kırşehir	99	150	11.105	10.590	93	5	1	3	-	1
Konya	91	144	109.798	94.531	78	50	-	11	20	19
Nevşehir	94	120	10.356	8.255	73	6	-	5	-	1
Niğde	89	198	19.279	17.145	71	10	1	6	2	1
Yozgat	98	146	16.670	8.320	43	27	-	6	-	21
KOP Bölgesi	-	-	205.070	158.725	-	121	2	47	23	49
Türkiye	93	197	5.380.233	4.631.600	78	1.315	65	664	268	318

Kaynak: TÜİK, Ziy Tar.:15/10/2025

Tablo 95 KOP Bölgesi İlleri Atık İstatistikleri (2022)

İller	Kişi başı ortalama belediye atık miktarı (kg/kişi-gün)	Atık hizmeti verilen nüfusun toplam nüfus içerisinde oranı (%)	Atık hizmeti verilen nüfusun belediye nüfusu içinde oranı (%)	Toplanan atık miktarı (1000 ton)	Yakma tesislerinde yakılan belediye atık miktarı (1000 ton)
Aksaray	0,77	82	99	99	-
Karaman	0,84	81	99	65	-
Kırıkkale	0,83	90	100	76	-
Kırşehir	1	84	100	75	-
Konya	0,99	100	100	823	-
Nevşehir	0,96	81	100	88	-
Niğde	0,96	80	98	103	-
Yozgat	1,16	76	100	135	-
KOP Bölgesi	-	-	-	1.464	-
Türkiye	1,13	94	99	30.284	-

Kaynak: TÜİK, Ziy Tar.:15/10/2025

12. EĞİTİM

KOP Bölgesi'nde nitelikli, yaygın ve kolay erişilebilir temel kamu hizmetleri sağlanabilmesine yönelik olarak eğitim alanında önemli gelişim ve dönüşümler gerçekleştirilmiştir. Bölge illeri, eğitim altyapısı ve hizmetleri bakımından Türkiye ortalamasına göre nispeten iyi durumdadır.

KOP Bölgesi'nde, 2023-2024 öğretim yılında eğitim veren 4.886 adet okul bulunmaktadır. Okul öncesi eğitimde okul sayısı 1.136, ilkokul sayısı 1.622, ortaokul sayısı 1.290, ortaöğretimde ise 838'dir. Aynı dönem itibariyle; okul öncesi eğitimde 100.709, ilkokulda 297.748, ortaokulda 280.687 ve ortaöğretimde 306.623 öğrenci olmak üzere toplam 985.767 öğrenci bulunmakla beraber okul öncesi eğitimde 4.631, ilkokulda 18.277, ortaokulda 22.952 ve ortaöğretimde 22.832 öğretmen olmak üzere toplamda 68.692 öğretmen mevcuttur. KOP Bölgesi'nde toplam derslik sayısı ise 46.602 adettir (Tablo 96).

Tablo 96 KOP Bölgesi İlleri Eğitim İstatistikleri (2023-2024)

		Aksaray	Karaman	Kırıkkale	Kırşehir	Konya	Nevşehir	Niğde	Yozgat	KOP Bölgesi	Türkiye
Okul Öncesi	Okul	109	66	77	45	576	84	84	95	1.136	18.866
	Öğrenci	8.695	6.095	5.432	4.986	52.062	7.674	8.210	7.555	100.709	1.954.202
	Öğretmen	361	316	313	263	2.579	293	221	285	4.631	84.067
	Derslik	235	214	203	202	1.665	248	146	193	3.107	57.364
İlkokul	Okul	209	96	71	72	701	130	167	176	1.622	25.245
	Öğrenci	28.105	15.360	14.779	13.185	162.835	18.536	23.620	21.328	297.748	5.644.386
	Öğretmen	1.766	1.042	1.006	971	9.092	1.292	1.525	1.583	18.277	308.636
	Derslik	1.736	1.137	949	890	7.774	1.221	1.482	2.164	17.353	271.839
Ortaokul	Okul	140	76	64	59	564	105	122	160	1.290	18.850
	Öğrenci	24.487	14.724	14.056	12.486	150.242	17.461	22.672	21.556	280.687	5.314.796
	Öğretmen	2.282	1.230	1.254	1.234	11.347	1.645	1.961	1.999	22.952	378.203
	Derslik	1.437	818	790	605	5.891	1.137	1.362	829	12.869	198.634
Ortaöğretim	Okul	78	49	56	57	376	61	61	100	838	12.506
	Öğrenci	29.112	16.730	17.291	14.988	159.185	18.686	24.381	26.250	306.623	5.796.881
	Öğretmen	1.998	1.341	1.511	1.438	11.111	1.637	1.776	2.020	22.832	397.990
	Derslik	1.095	802	748	849	6.430	882	1.034	1.433	13.273	215.192

Kaynak: MEB, Ziy. Tar. :15 /10/2025

Not: Mesleki ve Teknik Liseler Dâhil Edilmiştir.

2023-2024 öğretim yılında KOP Bölgesi illerine ait okul öncesi dönemde (5 yaş) okullaşma oranlarında Aksaray, Konya ve Yozgat illeri Türkiye ortalamasının altında yer alırken Karaman, Kırıkkale, Kırşehir, Nevşehir ve Niğde illeri ortalamının üzerinde yer almıştır. İlkokul okullaşma oranlarında tüm KOP Bölgesi illeri ortalamasının altında yer almıştır. Ortaokul okullaşma oranlarında Nevşehir ili hariç diğer KOP Bölgesi illeri Türkiye ortalamasının altında değer almıştır. Ortaöğretim okullaşma oranlarında ise Aksaray, Konya, Niğde ve Yozgat illeri Türkiye ortalamasının altında Karaman, Kırıkkale, Kırşehir ve Nevşehir illeri ise üzerinde yer almaktadır (Tablo 97).

Tablo 97 KOP Bölgesi İllerinde Eğitim Seviyesine Göre Okullaşma Oranı (% , 2023-2024)

İller	Okul Öncesi			İlkokul	Ortaokul	Ortaöğretim (Lise)
	3-5	4-5	5			
Aksaray	44,68	57,94	83,35	93,21	92,38	83,17
Karaman	54,57	68,51	89,29	94,13	93,85	89,03
Kırıkkale	57,56	70,87	90,69	95,03	93,37	91,96
Kırşehir	58,11	71,24	90,43	92,66	91,77	92,60
Konya	48,28	61,19	82,71	95,18	93,81	87,21
Nevşehir	63,45	78,94	99,57	95,01	94,69	88,33
Niğde	51,4	65,22	90,88	94,64	93,12	83,15
Yozgat	50,28	62,58	80,04	91,46	91,45	85,14
Türkiye	52,64	65,06	86,24	95,97	94,44	87,98

Kaynak: MEB, Ziy. Tar.:15 /10/2025

Not: Okullaşma oranları, net okullaşma oranlarıdır.

Tablo 98’de yer alan derslik başına düşen öğrenci sayılarına göre bölge illerine ait değerlerin, genel olarak Türkiye ortalamasının altında seyrettiği söylenebilir.

Tablo 98 KOP Bölgesi İllerinde Eğitim Seviyesine Göre Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı (2023-2024)

İller	İlkokul Ortaokul	Ortaöğretim	Genel Ortaöğretim	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim
Aksaray	18	21	23	20
Karaman	15	17	19	15
Kırıkkale	17	19	23	16
Kırşehir	17	16	20	13
Konya	23	19	22	18
Nevşehir	15	18	21	16
Niğde	16	19	24	15
Yozgat	14	15	20	12
Türkiye	23	22	24	20

Kaynak: MEB, Ziy. Tar.: 15/10/2025

KOP Bölgesi illerinin 2023-2024 dönemine ait okul, şube ve öğretmen başına düşen öğrenci sayıları Tablo 99’da verilmiştir. Tabloda yer alan verilere göre ilkokul bölümünde okul başına düşen öğrenci sayısında Yozgat ili, ortaokul bölümünde Karaman, Nevşehir, Niğde ve Yozgat illeri ve ortaöğretim bölümünde ise Karaman, Kırıkkale, Kırşehir, Nevşehir, Niğde ve Yozgat illeri Türkiye ortalamasının altında yer almıştır.

Şube başına düşen öğrenci sayılarında ise ilkokul bölümünde Nevşehir ve Yozgat illeri, ortaokul bölümünde Karaman, Kırıkkale, Kırşehir, Nevşehir ve Yozgat illeri, ortaöğretim bölümünde ise Karaman, Kırıkkale, Kırşehir, Nevşehir ve Yozgat illeri ortalamasının altında yer almıştır.

Öğretmen başına düşen öğrenci sayılarında ise ilkokul ve ortaokul bölümünde sadece Konya ili ortaöğretimde ise Niğde ili Türkiye ortalamasının üzerindedir.

Tablo 99 KOP Bölgesi İllerinde Okul, Şube ve Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayıları (2023-2024)

İller	İlkokul			Ortaokul			Ortaöğretim		
	Okul	Şube	Öğretmen	Okul	Şube	Öğretmen	Okul	Şube	Öğretmen
Aksaray	134	18	16	196	22	12	18	296	25
Karaman	160	18	15	194	20	12	15	280	23
Kırıkkale	208	19	15	220	19	11	17	256	21
Kırşehir	183	21	14	212	21	10	17	232	22
Konya	232	23	18	266	23	13	23	330	24
Nevşehir	143	17	14	166	19	11	15	263	23
Niğde	141	19	15	186	22	12	16	326	26
Yozgat	121	16	13	135	18	11	14	214	20
Türkiye	134	18	16	196	22	12	18	296	25

Kaynak: MEB, Ziy. Tar. : 15/10/2025

Notlar: 1- Açıköğretim ortaokulu ve açıköğretim lisesi öğrencisi kapsamamıştır.

2- Toplam öğretmen, kadrolu öğretmeni kapsar.

3- İlkokul ve ortaokullarda derslik başına düşen öğrenci sayısı hesaplanırken genellikle aynı dersliği ilkokul ve ortaokul birlikte kullandığından, ilkokul ve ortaokul birlikte değerlendirilmiştir.

4- Ortaöğretimde Mesleki ve Teknik Liseler dâhil edilmiştir.

KOP Bölgesi illerinde 2024 yılında yükseköğretim kurumlarında görev yapan toplam 2.396 profesör, 1.939 doçent, 3.227 yrd.doçent/doktor öğretim üyesi, 4.947 diğer öğretim elemanı olmak üzere toplam 12.509 öğretim elemanı bulunmaktadır. Bölgede en çok öğretim elemanı Konya ilinde bulunurken, en az öğretim elemanı Karaman ilindedir (Tablo 100).

Tablo 100 KOP Bölgesi İllerinde Yüksek Öğretim Kurumlarında Görev Yapan Öğretim Elemanı Sayısı (2024)

İller	Profesör	Doçent	Yrd.Doçent/ Doktor Öğretim Üyesi	Diğer Öğretim Elemanı	Toplam
Aksaray	169	218	190	359	936
Karaman	103	175	321	283	882
Kırıkkale	257	185	316	405	1.163
Kırşehir	165	155	325	348	993
Konya	1.278	762	1.092	2.252	5.384
Nevşehir	112	124	338	479	1.053
Niğde	198	164	305	445	1.112
Yozgat	114	156	340	376	986
KOP Bölgesi	2.396	1.939	3.227	4.947	12.509
Türkiye	39.506	25.761	45.485	74.417	185.169

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. : 15/10/2025

Tablo 101'e göre 2018 yılında KOP Bölgesi'nde önlisans ve lisans düzeyinde okuyan öğrenci sayısı 256.051 iken bu sayı 2024 yılında 270.618 kişiye ulaşmıştır.

Tablo 101 KOP Bölgesi İllerinde Yüksek Öğretim Kurumlarındaki Mevcut Öğrenci Sayıları

İller	Önlisans ve Lisans Düzeyinde Okuyan Öğrenci Sayısı	
	2018	2024
Aksaray	19.690	16.509
Karaman	13.529	17.498
Kırıkkale	32.835	29.243
Kırşehir	16.392	19.796
Konya	110.536	110.242
Nevşehir	21.727	30.431
Niğde	23.370	23.712
Yozgat	17.972	23.187
KOP Bölgesi	256.051	270.618
Türkiye	7.250.129	6.389.752

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. : 15/10/2025

KOP Bölgesi'nde yüksekokul ve fakülte mezun sayısı 2018 yılında 437.983 kişi iken 2024 yılında bu sayı 588.301 kişiye yükselmiştir. KOP Bölgesi mezun sayısının Türkiye içerisindeki payı ise 2018 yılında %4,49 iken 2024 yılında bu oran %4,54'e yükselmiştir (Tablo 102).

Tablo 102 KOP Bölgesi İllerinde Yüksekokul ve Fakülte Mezun Sayısı

İller	2018	2024
Aksaray	32.699	46.475
Karaman	25.818	34.503
Kırıkkale	32.105	40.108
Kırşehir	28.090	34.409
Konya	222.886	303.064
Nevşehir	29.290	41.488
Niğde	32.127	42.790
Yozgat	34.968	45.464
KOP Bölgesi	437.983	588.301
Türkiye	9.754.499	12.965.787
KOP/TR (%)	4,49	4,54

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. : 15/10/2025

Tablo 103'deki veriler incelendiğinde, KOP Bölgesi illerinde okuma yazma bilmeyen kadınların erkeklerden oldukça fazla olduğu görülmektedir. Bölgede okuma yazma bilmeyen kadın sayısı 73.806 kişi, erkek sayısı 13.843 kişidir. Okur-yazar olmayan kadın nüfusu, Aksaray'da 9.955, Karaman'da 3.198, Kırıkkale'de 5.148, Kırşehir'de 4.417, Konya'da 29.098, Nevşehir'de 4.880, Niğde'de 7.220 ve Yozgat'da 9.890 kişidir. Bölgede okuma yazma bilen nüfusa bakıldığında, erkek okur-yazar nüfus ile kadın okur-yazar nüfus arasında çok fazla fark bulunmamaktadır. Bölgede toplam okur-yazar erkek nüfusu 2.067.301 kişi iken, okur-yazar kadın nüfusu 2.051.811 kişi olmuştur.

Tablo 104'te KOP Bölgesi'nde okuma yazma bilmeyen kadın nüfusunun toplam nüfus içerisindeki oranı %3,47 ile Türkiye ortalaması olan %3,75'in altında seyretmektedir. Nüfusuna oranla okuma yazma bilmeyen kadın nüfus oranı en fazla olan bölge ili Yozgat, en az olan bölge ili Karaman'dır (Tablo 104).

Tablo 103 KOP Bölgesi İllerinde Okur-Yazar Durumu (2024)

İller	Okuma Yazma Bilmeyen			Okuma Yazma Bilen			Bilinmeyen		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Aksaray	1.540	9.955	11.495	187.655	183.489	372.661	3.291	2.998	6.289
Karaman	828	3.198	4.026	117.981	117.540	235.499	1.409	1.245	2.654
Kırıkkale	683	5.148	5.831	129.544	124.836	254.387	339	394	733
Kırşehir	726	4.417	5.143	107.390	106.765	214.640	1.173	1.204	2.377
Konya	6.298	29.098	35.396	1.029.523	1.036.729	2.075.570	7.107	6.969	14.076
Nevşehir	795	4.880	5.675	138.299	141.646	281.218	1.219	1.195	2.414
Niğde	1.154	7.220	8.374	170.544	164.170	333.253	386	418	804
Yozgat	1.819	9.890	11.709	186.365	176.636	361.671	3.027	3.225	6.252
KOP Bölgesi	13.843	73.806	87.649	2.067.301	2.051.811	4.128.899	17.951	17.648	35.599
Türkiye	286.682	1.454.884	1.741.56	38.119.670	37.319.179	75.766.259	222.767	250.581	473.348

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar.: 15/10/2025

Tablo 104 KOP Bölgesi İllerinde Kadın Okuma Yazma Bilmeyen Nüfusun Toplam Nüfus İçerisindeki Oranı (2024)

İller	Okuma Yazma Bilmeyen			Toplam Nüfus			Okuma Yazma Bilmeyen Kadın Nüfusu/ Toplam Kadın Nüfusu
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	
Aksaray	1.540	9.955	11.495	194.003	196.442	390.445	5,15
Karaman	828	3.198	4.026	120.196	121.983	242.179	2,65
Kırıkkale	683	5.148	5.831	130.573	130.378	260.951	3,96
Kırşehir	726	4.417	5.143	109.774	112.386	222.160	3,97
Konya	6.298	29.098	35.396	1.052.246	1.072.796	2.125.042	2,73
Nevşehir	795	4.880	5.675	141.586	147.721	289.307	3,33
Niğde	1.154	7.220	8.374	170.623	171.808	342.431	4,21
Yozgat	1.819	9.890	11.709	189.881	189.751	379.632	5,30
KOP Bölgesi	13.843	73.806	87.649	2.108.882	2.143.265	4.252.147	3,47
Türkiye	286.682	1.454.884	1.741.566	38.956.529	39.024.644	77.981.173	3,75

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. : 15/10/2025

13. SAĞLIK

Veriye dayalı politikalarla desteklenen, nitelikli ve sürdürülebilir sağlık hizmetlerinin sunumu bireylerin yaşam kalitesinin ve süresinin yükseltilmesi ile ekonomik, sosyal ve kültürel hayata daha bilinçli, aktif ve sağlıklı bir şekilde katılımlarının sağlanması açısından önem arz etmektedir. Hastane altyapısı bakımından Türkiye ortalamasına göre nispeten iyi durumda olan bölgenin sağlık personeli açısından güçlendirilmesi gerekmektedir.

KOP Bölgesi'nde 2023 yılı itibarıyla 85 kamu, 21 özel, 5 üniversite hastanesi olmak üzere toplam 111 hastane, 10.697 adedi kamu hastanelerine, 1.527 adedi özel hastanelere, 3.192 adedi üniversite hastanelerine ait olmak üzere toplam 15.416 adet yatak kapasitesi bulunduğu görülmektedir. Bölgede en çok hastane Konya'da, en az ise Karaman ve Kırşehir'de bulunmaktadır. Yozgat ilinde özel hastane bulunmamaktadır. Üniversite hastanesi bulunan iller Kırıkkale, Konya ve Yozgat'tır. Hastane sayılarına paralel olarak en çok yatak Konya'da en az yatak Karaman'da bulunmaktadır (Tablo 105).

Tablo 105 KOP Bölgesi İllerinde Hastane ve Yatak Sayısı (2023)

İller	Hastane Sayısı				Yatak Sayısı			
	Kamu	Özel	Üniversite	Toplam	Kamu	Özel	Üniversite	Toplam
Aksaray	8	3	-	11	900	216	-	1.116
Karaman	5	1	-	6	600	54	-	654
Kırıkkale	5	1	1	7	715	75	464	1.254
Kırşehir	5	1	-	6	566	34	-	600
Konya	33	12	3	48	5.331	938	2.518	8.787
Nevşehir	8	2	-	10	720	137	-	857
Niğde	7	1	-	8	845	73	-	918
Yozgat	14	-	1	15	1.020	-	210	1.230
KOP Bölgesi	85	21	5	111	10.697	1.527	3.192	15.416
Türkiye	933	565	68	1.566	167.649	55.067	43.878	266.594

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. : 15/10/2025

Yüz bin kişiye düşen yatak sayısı bakımından, KOP Bölgesi Türkiye ortalamasının üzerindedir. Ancak il bazlı değerlendirme yapıldığında sadece Kırıkkale ve Konya illerinin Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu görülmektedir (Tablo 106).

Tablo 106 KOP Bölgesi İllerinde Yüz Bin Kişiye Düşen Yatak Sayısı (2023)

İller	Nüfus (2023)	Toplam Yatak Sayısı	Yüz Bin Kişiye Düşen Yatak Sayısı
Aksaray	438.504	1.116	255
Karaman	263.960	654	248
Kırıkkale	285.744	1.254	439
Kırşehir	247.179	600	243
Konya	2.320.241	8.787	379
Nevşehir	315.994	857	271
Niğde	377.080	918	243
Yozgat	420.699	1.230	292
KOP Bölgesi	4.669.401	15.416	330
Türkiye	85.372.377	266.594	312

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. : 15/10/2025

KOP Bölgesi'nde 2023 yılı itibariyle 4.399 uzman hekim, 3.348 pratisyen hekim, 1.820 asistan hekim, 2.176 diş hekimi, 2.127 adet eczacı, 16.626 sağlık memuru, 14.126 hemşire ve 3.742 ebe bulunmaktadır (Tablo 107).

Bölgede en fazla sağlık personeli Konya ilinde, en az sağlık personeli Karaman'da bulunmaktadır.

Tablo 107 KOP Bölgesi İllerinin Sağlık Personeli Sayısı (2023)

İller	Uzman Hekim	Pratisyen Hekim	Asistan Hekim	Diş Hekimi	Eczacı	Diğer Sağlık Personeli	Hemşire	Ebe
Aksaray	331	329	34	131	198	1.263	1.178	328
Karaman	241	203	12	113	118	861	736	248
Kırıkkale	280	221	77	210	125	1.519	939	271
Kırşehir	218	200	87	80	98	1.067	685	274
Konya	2.514	1.529	1.526	1.263	1.143	7.400	7520	1.616
Nevşehir	250	244	-	134	137	1.278	870	276
Niğde	254	263	15	116	156	1.213	895	338
Yozgat	311	359	69	129	152	1.625	1.303	391
KOP Bölgesi	4.399	3.348	1.820	2.176	2.127	16.226	14.126	3.742
Türkiye	101.233	54.899	48.091	45.718	40.610	266.217	248.287	59.750
KOP/ TR (%)	4,3	6,1	3,8	4,8	5,2	6,1	5,7	6,3

Kaynak: TÜİK, Ziy. Tar. : 15/10/2025

14. ÖZET VERİLER

Yukarıdaki bölümlerde verilen istatistiki verilerden bazıları Tablo 108’de özet olarak sunulmuştur.

Tablo 108 Seçilmiş Göstergelere İlişkin KOP Bölgesi Verileri

Göstergeler	Veri Yılı	KOP Bölgesi	Türkiye	KOP/TR (%)
Nüfus (kişi)	2024	4.663.709	85.664.944	5,4
Yüzölçümü (km ²)	2024	95.580	783.562	12,2
Nüfus Yoğunluğu (kişi/km ²)	2024	50	111	-
Nüfus Artış Hızı (binde)	2024	-1,2	3,4	-
İhracat (bin dolar)	2024	5.077.541	261.778.131	1,94
İthalat (bin dolar)	2024	2.206.012	344.010.273	0,64
Toplam Tarım Alanı (ha)	2024	4.477.699	24.023.582	18,6
Bitkisel Üretim Değeri (bin TL, 2025 yılı fiyatı)	2021	218.689.496	1.695.133.626	12,9
Örtü Altı Tarım Alanı (dekar)	2024	3.784	776.110	0,5
Büyükbaş Hayvan Varlığı (baş)	2024	2.251.519	16.986.259	13,3
Küçükbaş Hayvan Varlığı (baş)	2024	7.005.785	54.902.668	12,8
Yumurta Tavuğu (adet)	2024	12.550.330	109.100.202	11,5
Bal Üretimi (ton)	2024	2.480	95.492	2,6
Tek Tırnaklı Varlığı (adet)	2024	12.878	150.356	8,6
Traktör Sayısı (adet)	2024	212.951	1.598.659	13,3
Lisanslı Kurulu Güç (MW)	2024	5.294,71	97.354,09	5,4
Toplam Elektrik Tüketimi (MWh)	2023	16.692.075	289.371.741	5,8
Girişim Sayısı (adet)	2024	238.416	4.645.541	5,1
İl ve Devlet Yol Uzunluğu (km)	2024	7.636	64.821	11,8
Otoyol Uzunluğu (km)	2024	302	3.796	8,0
Köy Yolu Uzunluğu (km)	2024	20.333	188.433	10,8
İniş-Kalkış Yapan Uçak Sayıları (adet)	2024	23.678	1.727.834	1,4
Hava Yolu Yolcu Sayıları (adet)	2024	1.646.335	230.291.231	0,7
Hava Yolu Taşınan Yük Miktarı (ton)	2024	17.634	5.156.701	0,3
Yüksek Hızlı+Hızlı Tren Hattı Uzunluğu (km)	2024	1.073	2.251	47,7
Fiber-Optik Kablo Uzunluğu (km)	2024	38.937	604.618	6,4
Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesislerinde Geceleme Sayıları	2024	5.478.808	216.017.715	2,5
Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesislerinde Ortalama Kalış Süreleri (gün)	2024	1,7	2,6	-
Tescil Edilmiş Kültür ve Tabiat Varlığı Sayısı (adet)	2024	9.201	153.415	5,9
Tiyatro Salonu Sayısı (adet)	2024	47	1.025	4,6
Sinema Salonu Sayısı (adet)	2024	111	2.776	4,0

Göstergeler	Veri Yılı	KOP Bölgesi	Türkiye	KOP/TR (%)
Halk Kütüphanesi sayısı (adet)	2024	139	1.301	10,7
Okul Öncesi Eğitimde Okul Sayısı (adet)	2023-2024	1.136	18.866	6,0
İlk Okul Seviyesinde Okul Sayısı (adet)	2023-2024	1.622	25.245	6,4
Ortaokul Seviyesinde Okul Sayısı (adet)	2023-2024	1.290	18.850	6,8
Ortaöğretimde Okul Sayısı (adet)	2023-2024	838	12.506	6,7
Yüksek Öğretim Kurumlarında Görev Yapan Öğretim Elemanı Sayısı (kişi)	2024	12.509	185.169	6,8
Önlisans ve Lisans Düzeyinde Okuyan Öğrenci Sayısı (kişi)	2024	270.618	6.389.752	4,2
Yükseköğretim ve Fakülte Mezun Sayısı (kişi)	2024	588.301	12.965.787	4,5
Okuma Yazma Bilmeyen Kadın Nüfusu/ Toplam Kadın Nüfusu (%)	2024	3,47	3,75	-
Hastane Sayısı (adet)	2023	111	1.566	7,1
Hastane Yatak Sayısı (adet)	2023	15.416	266.594	5,8
Yüz Bin Kişiye Düşen Yatak Sayısı (adet)	2023	330	312	-
Sağlık Personel Sayısı (kişi)	2023	47.964	1.069.028	4,5

Kaynak: TÜİK, MEB, Ticaret Bakanlığı, EPDK, TCDD

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

www.kop.gov.tr

/kopidaresi

/kopidaresi

@kopidaresi

/company/kopidaresi

/kopidaresibsk

/kopidaresi

KOP
YAYINLARI

Konevi Mahallesi Ferit Paşa Caddesi No:18 , 42040 Meram/Konya